

STATISTISKE MEDDELELSER

UTGITT AV

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ

BULLETIN MENSUEL DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE
DU ROYAUME DE NORVÈGE



INNHOOLD

I. Statistiske månedsoversikter.	Side.	Aperçus mensuels.	Pages.
Året 1928 statistisk-økonomisk bedømt . . .	387	Situation économique, aperçu de l'année 1928 . . .	387
Konjunkturtabell	410	Aperçu mensuel de la situation économique . . .	410
Folkemengdens bevegelse	422	Mouvement de la population	422
Utvandringen til oversjøiske land	422	Émigration vers les pays transatlantiques . . .	422
Månedsopgaver fra større sparebanker	423	Caisses d'épargne (les plus grandes):	
Månedsopgaver innsendt til Bank- og Sparebankinspeksj. fra private norske aktiebanker	424	Résumé des données mensuelles	423
Statistiske Centralbyrås engrosprisindeks	425	Banques privées par actions: Résumé des données mensuelles	424
Leveomkostninger for oktober, november og desember 1928	426	Indice des prix de gros du Bureau Central de Statistique	425
Arbeidsmarkedet i 3. kv. og i oktober og november 1928	480	Coût de la vie pour les mois d'octobre, novembre et décembre 1928	426
A/S Vinr. onopolets salg av sprit, brennevin og vin i 3. kv. 1928	488	Les Offices publics de Placement dans le 3 ^{ème} trimestre et dans les mois d'octobre et novembre 1928	480
		Vente légale de l'alcool, de l'eau-de-vie et du vin du Monopole des Vins S/A dans le 3 ^{ème} trimestre 1928	488
II. Meddelelser og spesialartikler.		II. Données différentes de statistique et articles spéciaux.	
Høstutbyttet av høi, poteter og rotfrukter 1928	489	Récolte du foin, des pommes de terre et racines en 1928	489
Norges betalingsbalanse overfor utlandet i 1927	442	Balance des paiements étrangers de la Norvège en 1927	442
Omfanget av utenrikshandelen i 3. kv. 1928	443	Volume du commerce extérieur de la Norvège dans le 3 ^{ème} trimestre 1928	443
Kommunenes lånegjeld pr. 30 juni 1928	445	Emprunts communaux au 30 ^{ème} juin 1928	445
Nettotilvekst av beboelsesleiligheter i 2. kvartal 1928	450	Logements; accroissement net dans le 2 ^{ème} trimestre 1928	450
Norske aktieselskap anmeldt til Handelsregistrene i 1927	451	Sociétés par actions en 1927	451
Rovdyr og rovfugler felt i 1927	454	Carnassiers et oiseaux de proie tués en 1927	454
Industriell produksjonsstatistikk for 1927. (Skotøi, lær og gummi, olje og fett, papir.)	455	Statistique de la production industrielle pour l'année 1927. (Chaussure, cuir et caoutchouc, huile et graisse, papier)	455
Statistiske Centralbyrås budgett 1928/29 og personale 31 desember 1928	478	Budget 1928/1929, fonctionnaires au 31 ^{ème} décembre 1928	478

OSLO

I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1928.

Rettelse.

I Stat. Medd. nr. 11 og 12 1928, side 475 er innløpet nogen trykkfeil, hvorfor nytt avtrykk av denne side sendes.

eiendom. Da en del papirfabrikker som er kombinert med tresliperi eller cellulosefabrikk ikke har kunnet fordele verdiene, kan man kun gi oppgaven for papirindustrien under ett. Oppgaven er ikke helt fullstendig.

Tabell 4.

Brandforsikringsverdi pr. 31 desember 1927 av fabrikk-, lager- og kontorbygninger, maskiner, verktøi samt inventar.....	kr. 277 338 032
Brandforsikringsverdi pr. 31 desember 1927 av lager.....	» 74 889 190
I alt forsikringsverdier...	kr. 352 227 222
Antatt verdi pr. 31 desember 1927 av ikke brandforsikret eiendom ..	» 31 735 980
I alt...	kr. 383 963 202

I tabell 5 er der gitt en spesifisert oppgave over produksjonen i 1927.

Tabell 5. Produksjon.

	Mengde.	Salgsverdi.
	Torn.	Kr.
Tremassefabrikker:		
Mekanisk tremasse, våt hvit, våtberegnet.....	872 403	44 468 676
—>— våt brun, —>—.....	4 112	206 623
—>— tørr hvit, tørrberegnet.....	7 736	601 245
Mekanisk tremasse, i alt, våtberegnet.	891 988	45 276 544
Annet.....		62 000
Produksjon i alt.....		45 338 544
Cellulosefabrikker:		
Cellulose, våt, sulfitt, tørrberegnet.....	46 428	9 439 808
» tørr, » —>—.....	265 640	70 002 650
» tørr, sulfat, —>—.....	34 450	7 114 897
» våt, » —>—.....	26 010	5 081 766
Cellulose i alt, tørrberegnet.....	372 528	91 639 121
Annet.....		128 146
Produksjon i alt.....		91 767 267
Papir- og pappfabrikker:		
Kaftpapir.....	37 280	13 944 673
Sulfittcellulosepapir.....	4 013	1 787 400
M. G. Cap.....	16 183	5 935 017
Tissue.....	8 030	4 178 240
Greaseproof og pergamyn.....	17 530	7 719 315
Brunt trepapir.....	558	170 400
Annet pakkpapir.....	17 433	5 116 605
Pakkpapir i alt.....	101 027	38 851 650

Året 1928 statistisk-økonomisk bedømt.

I år som ifjor vil man, før man går inn på den økonomiske stilling i Verdens-Norge, nevne nogen trekk av utviklingen på verdensmarkedet. *Verdensmarkedet*

Året 1928 har likesom 1927 stort sett vært et år med rolige økonomiske forhold, men utviklingen har vært mere forskjelligartet i de forskjellige land i 1928 enn i 1927, og det synes som om fremgangen i Europa på enkelte områder har vært mindre i dette år enn i det foregående.

I løpet av året har nogen av de siste land som hadde papirvaluta gått over til gullinnløsning. Fra 1 mai gjenoptok Norge gullinnløsningen til den gamle paritet. Fra 14 mai blev den greske valuta knyttet til gullet, efter nedskrivning av den gamle gulldrachme til $\frac{1}{5}$. Ved lov av 25 juni 1928 er den franske franc gjort innløselig med gull til en kurs som omtrent svarer til $\frac{1}{5}$ av den gamle franc. I de få land som ennå har et papirpengesystem er der planer oppe om å få gjennomført en endelig ordning. Gjennom denne fortsatte stabilisering av pengene skulde en av betingelsene for optagelsen av det mere normale økonomiske liv være opfylt. *Faglig oversikt.*

Der foreligger ennå ikke tilstrekkelige data til å bedømme om produksjonen i verden i 1928 er større enn i 1927. Så meget kan man imidlertid se at utviklingen har vært meget ujevn, og at produksjonen, selv om der er flere lyspunkter, for enkelte viktige verdensartikler og enkelte viktige land som England og Tyskland dog ligger lavere i 1928 enn i 1927.

Produksjonen i de Forenede Stater, som i 1927 hadde en tendens til å stå stille, er i løpet av høsten 1928 igjen steget, og ligger nu betydelig høiere enn for et år siden. Federal Reserve Board's produksjonsindeks (basis 1923—1925) er således i november 1928 kommet op i 112 mot 99 i samme måned i 1927 og 108 i 1926. Denne vekst i produksjonen skyldes først og fremst stål- og automobilindustrien, men byggevirksomheten har også tatt et stort opsving, og der er også fremgang innen andre industrigrener.

I Europa har produksjonsutviklingen vært høist forskjelligartet. I Frankrike er produksjonen steget ikke ubetydelig etterat valutaforholdene litt efter litt har stabilisert sig. Statistique Général beregner at produksjonsvolumet steg med 20 pct. fra midten av 1927 til midten av 1928, og utover høsten har det fortsatt å stige.

I Tyskland derimot er produksjonen gått betydelig tilbake. Den produk-

sjonsindeks som utarbeides av Institut für Konjunkturforschung viser sterk nedgang fra mars 1928. I oktober 1928 var tallet 116.5 mot 125.0 i oktober 1927. Omslaget i utviklingen i Tyskland har dog ikke vært ledsaget av kriseartede symptomer, og årsaken må søkes i kredittknapphet.

I England er også produksjonen gått meget tilbake i 1928. London & Cambridge Economic Service's produksjonsindeks viser således for 3. kvartal 1928 tallet 84.8 mot 94.5 i samme kvartal i 1927. Det som først og fremst preger stillingen i England er den ugunstige utvikling i kullindustrien og tekstilindustrien.

I Sverige, hvor betydelige arbeidskonflikter delvis har nedsatt produksjonen, holder denne seg godt oppe, og stillingen i Danmark er betydelig lettere enn året i forveien.

Vareomsetningen mellom landene synes ikke, såvidt man kan dømme etter de tall som foreligger, å være steget noget av betydning i 1928. Utviklingen har for så vidt vært mindre gunstig enn for 1927.

Fraktmarkedet lå i den første del av 1928 dårlig an, men har utover høsten tatt seg betydelig op.

Den almindelige prisbevegelse i 1928 har ikke vist store svingninger. Indekstallene gir uttrykk for en stigning i prisene i første halvår i de fleste land, men ikke i Norge. I siste halvår er tendensen nedadgående. I den stigende prisbevegelse i første halvår deltok også de enkelte varer. For alle viktigere jordbruksvarer som hvete, rug, mais, bomull og ull lå prisene høiere i juni 1928 enn ved årsskiftet. Det samme er gjennegående tilfelle med viktige industrielle råstoffer som jern og stål. For kull falt eksportprisene, mens de innenlandske priser i produksjonslandene gjennegående steg, til dels betydelig. Den endrede prisutvikling etter halvårsskiftet er vesentlig å tilskrive prisnedgang på korn etterhvert som høstrapportene er kommet.

Forskjellige omstendigheter har medført at der i 1928 er intrådt et kraftig omslag i den gunstige utvikling som karakteriserte pengemarkedet i de Forenede Stater i 1927. I løpet av 1. halvår 1928 blev de offisielle diskontosatser hevet fra 3½ til 5 pct. (delvis 4½), og rentesatsene i det åpne marked særlig for korte lån steg sterkt. I september var dagslånsrenten nådd op i over 7 pct., mens den på samme tid i 1927 var under 4 pct. Etter litt lettelse i de følgende måneder intrådte der fornyet stramning i begynnelsen av desember, da dagslånsrenten i ukentlige gjennemsnitt gikk op i over 9 pct., og for enkelte dager endog op i over 10 pct. Denne stramning resulterte imidlertid i en ganske skarp børskrise, med sterkt fall i aktiekurser og nedgang i børslån. Reaksjonen i børspekulasjonen bragte litt lettelse i pengemarkedet, men den synes å bli av midlertidig art. Året 1929 innledes igjen med hausesstemning på børsen.

Det høie rentenivå i U. S. A. har minsket overføringen av kapital til Europa. Kortsiktige plasseringer utenlands er delvis trukket hjem, og andre

land har på den annen side i adskillig utstrekning plasert midler på kort sikt i New York.

Derved har stramningen på pengemarkedet i de Forenede Stater forplantet sig til andre land. Pengerenten har særlig fra midten av 1928 vært stigende i de fleste land. Følgen av det stramme marked i U. S. A. har dog ikke meldt sig så hurtig og sterkt som man hadde fryktet. Å merke er det at det Londonske pengemarked hittil har undgått nogen større stramning. Rentesatsene i det åpne marked har i det siste halvår riktignok hatt stigende tendens, men man har hittil undgått diskontoforhøielse. Denne har vært $4\frac{1}{2}$ pct. helt siden april 1927 og ligger således $\frac{1}{2}$ pct. lavere enn i New York. I Tyskland har det stramme pengemarked, som allerede var innledet mot slutten av 1927, holdt sig. I Sverige har man to ganger i løpet av året forhøiet diskontoen, noget som delvis skyldes den internasjonale stramning. Også i en rekke andre land spores virkningene av den rentestramning som har funnet sted i de Forenede Stater. Det tør særlig være på dette felt at den internasjonale samhörighet gjør sig sterkest gjeldende, at landene er mest avhengige av hverandre.

For å kunne gi en nærmere karakteristik av utviklingen av verdensproduksjonen skal man nevne hvordan produksjonen har stillet sig for enkelte verdensartikler. Etter de beregninger som foreligger fra Landbruksinstituttet i Rom over høstutbyttet i 1928 for den nordlige halvkule har dette gitt meget gode resultater, særlig for hvete. Produksjonen er, som man ser av tabellen, i alt betydelig større i 1928 enn i 1927.

Kornproduksjonen på den nordlige halvkule

	Gjennemsnitt 1924—26.	1927.	1928.
	Mill. tonn.	Mill. tonn.	Mill. tonn.
Hvete, i alt	94.2	101.8	111.2
Herav Europa	50.9	53.7	60.5
— Nordamerika	31.5	36.3	39.9
Rug, i alt	41.7	45.0	42.5
Herav Europa	40.1	43.1	40.9
Bygg, i alt	28.4	29.9	35.6
Herav Europa	17.9	17.9	20.2

Der er m. a. o. vel 6 pct. stigning i den samlede produksjon, og i denne stigning deltar Amerika noget sterkere enn Europa. I Europa er utviklingen ujevn. Stålproduksjonen er gått sterkt ned i England og delvis i Tyskland, mens der er sterk stigning i Frankrike og en rekke andre land. Av disse andre land er det Russland som bidrar mest til stigningen.

Disse oppgaver tyder på at stål-

Det samme er tilfellet med maishøsten og bomullshøsten. Av andre viktigere råstoffer skal man nevne produksjonen av stål, rujern og kull.

I de 12 viktigste stålproduserende land i verden har produksjonen i de tre første kvartaler i 1927 og 1928 stillet sig således som tabellen viser:

Stålproduksjonen.

	De tre første kvartaler.	
	1927.	1928.
	1000 tonn.	1000 tonn.
I alt for 12 land	71 463	75 902
Herav U. S. A. og Kanada	34 760	38 258
Europa	36 703	37 445
Herav: England	7 209	6 426
Tyskland	12 109	11 748
Frankrike	6 134	6 925
Andre land	11 251	12 346

forbruket i verden er stort og stigende. I 1913 utgjorde stålproduksjonen i de 12 land 71.5 mill. tonn, mens den i 1927 beløp sig til 94.0 mill. tonn, og i 1928 blir den eunu større, og større enn nogen gang tidligere. Det vidner om rik nydannelse på det industrielle område og forsterket kapitaldannelse.

Opgavene over rujerns produksjonen vidner om det samme, om enn produksjonsøkningen her ikke er så sterk som for stål.

Rujerns produksjonen.

	De tre første kvartaler.	
	1927.	1928.
	1000 tonn.	1000 tonn.
I alt for 11 land	60 594	60 860
Herav U. S. A. og Kanada	29 135	28 996
Europa	31 459	31 864
Herav: England	5 653	5 062
Tyskland	9 693	9 633
Frankrike	6 940	7 514
Andre land	9 173	9 655

Produksjonen i 1927 var den største hittil, nemlig for hele året 80 mill. tonn mot 75 mill. tonn i 1913. Produksjonen i 1928 synes å bli vel så stor som i 1927. Det er de europeiske land, utenom England og Tyskland, som særlig bidrar hertil.

Produksjonen av stenkull i 1928, sammenlignet med 1927, fremgår av følgende tabell:

Stenkullproduksjonen.

	De tre første kvartaler.	
	1927.	1928.
	1000 tonn.	1000 tonn.
I alt for 14 land	913 929	863 771
Herav U. S. A. og Kanada	421 147	377 907
Europa	445 091	435 394
Herav: England	192 407	179 291
Tyskland	114 398	113 606
Andreland	138 286	142 497

Der er alt i alt adskillig nedgang i stenkullproduksjonen. Nedgangen faller vesentlig på de Forenede Stater, hvor der delvis har vært streik helt fra april 1928, som først er endelig bilagt i september 1928. Også i Europa er der en del nedgang i produksjonen, og denne faller hovedsakelig på England. Ved denne sammenligning med

1927 er det imidlertid å merke at produksjonen i det år var større enn den sedvanlig hadde vært i de senere år, på grunn av det forsterkede behov som hadde oparbeidet sig under den engelske kullkonflikt. I årene siden 1923 hadde stenkullproduksjonen vært i jevn nedgang. Den gjennomsnittlige månedsproduksjon for de 14 land har i årene 1923—28 vært resp. 95.7, 94.2, 94.1, 83.7, 101.6 og 96.0 mill. tonn. I 1928 har således månedsproduksjonen vært større enn før kullkonflikten.

Olje produksjonen i 1928 viser yderligere sterk stigning. For U. S. A., Meksiko, Venezuela, Russland og Rumenia, hvis produksjon i 1927 tilsammen utgjorde 90 pct. av verdensproduksjonen, beløp produksjonen sig i de tre første kvartaler 1928 til 122 mill. tonn mot 109 mill. tonn i samme tid i 1927.

Disse oppgaver tyder på at utviklingen, til tross for den mindre gunstige tendens i enkelte land, og til tross for kullproduksjonens mindre gunstige stil-

ling dog har bragt nogen fremgang i 1928. I normalt gjenge kan dog ikke det økonomiske liv i Europa sies ennå å være kommet. Dette viser først og fremst den store arbeidsledighet som hersker også i land hvor konjunktorene kan sies å være gode. Størst synes arbeidsledigheten å være i England, hvor antallet av arbeidsledige ved utgangen av oktober 1928 var 1 404 000 mot 1 156 000 på samme tid i 1927. I Tyskland, hvor arbeidsledigheten i 1927 var meget liten (4.5 pct. i oktober), er den i 1928 steget (7.3 pct. i oktober). Også i de Forenede Stater har arbeidsledigheten voldt visse vanskeligheter, særlig under den midlertidige depresjon under det foregående årsskifte, og det synes som om industrien alt i alt har beskjeftiget færre folk i 1928 enn i 1927. I Frankrike derimot har arbeidsledigheten gått sterkt ned. I Sverige holder arbeidsledigheten sig forholdsvis høi, til tross for den relativt heldige økonomiske utvikling.

Det arbeide som blev innledet i 1927 på den økonomiske verdenskonferanse for å skape bedre betingelser for utviklingen av verdens økonomi har fortsatt i 1928. Arbeidet har vært koncentrert om handelspolitikken, og man har opnådd å få vedtatt en internasjonal konvensjon om ophevelse av innførsels- og utførselsforbud. Der arbeides videre med å finne en løsning på de økonomiske vanskeligheter som gjør sig gjeldende for to meget viktige grener av verdensproduksjonen, nemlig kull og sukker, og man har også tatt op arbeide for å skape bedre vilkår for vareomsetningen for en rekke viktige verdensprodukter. Disse bestrebelsler har dog ennå ikke kunnet sette sitt merke på Europas økonomi. Den opfatning som krigen skapte: at hovedoppgaven for hvert enkelt land er å fremstille alle slags produkter selv, behersker ennå den økonomiske politikk i mange land, og det kan gå lang tid før en dyperegående forståelse av verdensøkonomien formår å gjøre sig gjeldende. Hertil kommer at der heller ikke i 1928 er truffet nogen endelig ordning av krigsgjeldsspørsmålet, selv om det ved utgangen av året synes som om arbeidet med dette spørsmål muligens skal kunne lykkes i det kommende år.

Det som først og fremst særmerker 1928 for Norge er at det er det første år på lang tid med stabile valutaforhold og meget små prisvariasjoner. Målt etter engrosprisenivået er prisene falt fra 166 i desember 1927 til 157 i desember 1928, eller med 5,4 pct. Forrige år var fallet 9,8 pct., i 1926 16,4 pct. og i 1925 21,2 pct. *Norge*
(se s. 410
flg.)

Leveomkostningene beregnet uten skatt var 183 i desember 1927 og 174 i desember 1928, — fallet er m. a. o. 4,9 pct. mot 7,1 pct. i 1926, beregnet med skatt er leveomkostningene i desember 1927 195 og i desember 1928 183. Fallet er m. a. o. 6,2 pct. mot 8,4 pct. i 1927. Prisbevegelsen har vært litt ujevn, idet fallet var avbrutt av stigning i mai og juni. I de siste måneder har fallet vært meget lite.

Som bekjent var kronen kommet nær op til den gamle gullparitet i løpet av våren 1928, og gullinnløsningen blev gjenoptatt fra 1 mai 1928.

Pundkursen, som i gjennomsnitt for desember 1927 var kr. 18,34, sank til kr. 18,25 i gjennomsnitt for april 1928, og noteringen pr. 1 mai 1928 var kr. 18,22. Dermed var kursen nådd innenfor det øvre gullpunkt, og gjenoptagelsen av gullinnløsningen fant sted uten nevneverdig påkjenning for valuta-markedet. Senere er kursen sunket yderligere og har i de siste måneder vært kr. 18,19.

Gjenoptagelsen av gullinnløsningen blev iverksatt ved kgl. res. av 16 april 1928. Den ophevet kgl. res. av 1920, hvorefter Norges Bank var fritatt for å innløse sine sedler med gull. Det er således det gamle gullmyntfotsystem som igjen er innført. Samtidig blev det almindelige forbud mot utførsel av gull i lov av 18 august 1914 midlertidig satt ut av kraft, således at gullutførsel kan finne sted til land hvis seddelbanker innløser sine sedler med gull, og hvorfra der er fri gullutførsel til Norge.

*Penger
og
kreditt.*

Det innenlandske pengemarked undergikk en ganske betydelig stramning i løpet av siste halvpart av 1927, en stramning som har vedvart i 1928. For øvrig har trykket på pengemarkedet i 1928 vært meget ujevnt på grunn av særlige forhold som nedenfor skal omtales.

Norges Banks diskonto var 1 november 1927 hevet fra 4½ til 5 pct. og blev 2 februar 1928 yderligere hevet til 6 pct., vesentlig for å motvirke omplasing av bankinnskudd i obligasjoner, som da foregikk. De ledende banker hevet innskuddsrenten tilsvarende. Allerede 27 mars blev imidlertid diskontoen satt ned i 5½ pct., etterat bankene hadde gått til nedsettelse av innskuddsrenten. Siden har der ikke vært diskontoforandring.

Deflasjonen medførte at et par av de største frie aktiebanker i sine regnskap for 1927 måtte foreta betydelige avskrivninger. Da dette blev kjent, opstod der uro blandt innskyterne, og man hadde tilløp til „run“ omkring regnskapsavleggelsen i disse banker. Betydelige innskuddsmidler blev tatt ut. Denne uro bragte ganske alvorlige forstyrrelser i pengemarkedet, som allerede på forhånd var temmelig anstrengt, og pengemarkedet er særlig i første halvdel av 1928 preget av de ekstraordinære foreteelser som de urolige bankforhold i begynnelsen av året skapte, og avviklingen av dem i den senere del av året.

I første halvår gikk almenhetens innskudd i aktiebankene ned med 105 mill. kr. Ikke fullt halvparten av denne nedgang faller på januar måned. Utenlandske bankers tilgodehavende sank i halvåret med 51 mill. kr. Samtidig gikk de almindelige utlån bare ned med 62 mill. kr. Ved denne påkjenning blev likviditeten svekket, og rediskonteringen måtte økes. De steg fra 123 mill. kr. ved årsskiftet til 181 mill. kr. ved utgangen av februar. Senere har de igjen kunnet bringes nedover, delvis ved realisasjon av reservemidler og delvis ved øket tilførsel av midler fra sparebankene. Rediskonteringen var ved utgangen av juni sunket til 145 mill. kr. Fra desember til juni gikk beholdningen av ihendehaverobligasjoner ned med 52 mill. kr., samtidig som sparebankenes innskudd i aktiebankene øket med 24 mill. kr.

I annet halvår er bevegelsen i aktiebankenes innskudd og utlån mindre. Innskuddene holder sig i månedene juli og august. Siden har der igjen vært nedgang, og den beløper sig til 50 mill. kr. i månedene september—november. En del av disse innskudd er gått til tegning av aktier i nye banker. Utlånene har siden halvårsskiftet sunket ujevnt med i alt 40 mill. kr. Når man tar de optjente renter i betraktning, er forholdet mellom innskudd og utlån ikke forverret i 2net halvår. Det mest karakteristiske ved utviklingen i den senere tid har vært den sterke nedgang i utenlandske bankers nettotilgodehavende i norske banker, som fra september er forvandlet til nettotilgodehavende for norske banker. Mens aktiebankene skyldte netto 84.9 mill. kr. til utenlandske banker ved forrige årsskifte, er balansen ved utgangen av november blitt 7.4 mill. kr. i de norske bankers favør. Denne utvikling er fremkalt både ved nedgang i utenlandske bankers tilgodehavende her og ved økning av norske bankers tilgodehavende i utlandet, mest dog den siste omstendighet. De norske bankers tilgodehavende i utenlandske banker er øket fra 17.7 mill. kr. ved årsskiftet til 75.8 mill. kr. ved utgangen av november. Både at utenlandske banker minsker sine tilgodehavender her og at norske banker øker sine tilgodehavender i utlandet tør være en virkning av det stigende rentenivå i utenlandske pengecentrer, særlig New York. På denne måte forplanter stramningen på de utenlandske pengemarkeder sig til oss eller bidrar til å oprettholde det stramme pengemarked hos oss. Inndragningen av de store utenlandslån som blev optatt i siste del av 1927 og begynnelsen av 1928 og midler innkommet ved hvaloljesalgene har således ikke medført den lettelse i markedet som man skulde ha ventet.

Innskuddene i sparebankene har vært i stadig nedgang i 1928. I de større sparebanker er de sunket fra 1959 mill. kr. ved årsskiftet til 1843 mill. kr. ved utgangen av november eller med 116 mill. kr. Utlånene inkl. pantelån er i samme tid gått ned fra 1264 mill. kr. til 1228 mill. kr. eller med 36 mill. kr. Misforholdet mellom bevegelsen i innskudd og utlån blir ikke så stort, når man tar de optjente renter i betraktning, men allikevel gir denne utvikling uttrykk for adskillig påkjenning, og sparebankenes beholdninger av kontantmidler og reservemidler er gått noget ned. På tross av den ugunstige utvikling av forholdet mellom innskudd og utlån har sparebankene som nevnt foran øket sitt tilgodehavende i aktiebankene. Netto beløp dette sig ved årsskiftet til 96 mill. kr. og var ved utgangen av juli øket til 125 mill. kr. Stigningen hadde funnet sted fra februar av. Midlene hertil er vesentlig fremkommet ved realisasjon av verdipapirer. Beholdningen herav sank i første halvår med 45 mill. kr. De store uttak av innskudd i aktiebanker i begynnelsen av året på grunn av uro blandt innskytere blev antagelig i adskillig utstrekning plasert i obligasjoner. Man ser at sparebankene delvis har benyttet sig av den sterke efterspørsel efter obligasjoner til realisasjon av en del av sine beholdninger, og at aktiebankene har fått en del av sine midler igjen via sparebankene.

De vanskelige bankforhold i begynnelsen av året medførte en sterk økning

i Norges Banks utlån i januar og februar. Mens de i gjennomsnitt for desember 1927 beløp sig til 245 mill. kr., var de steget til 304 mill. kr. i februar. Siden mars er de med små avbrytelser bragt adskillig nedover og beløp sig til 260 mill. kr. i gjennomsnitt for oktober. I gjennomsnitt for desember utgjør de 269 mill. kr. Det er høiere enn på samme tid 1927, da utlånene var 245 mill. kr. Denne økede kredittgivning fra Norges Bank skjedde uten vesentlig eller varig økning av seddelmassen. Den er gjennomgående bragt nedover i 1928 og beløp sig i gjennomsnitt for desember til 313 mill. kr. mot 329 mill. kr. i desember 1927. Stigningen i utlånene blev vesentlig dekket ved øket tilgang på foliomidler og delvis ved reduksjon av valutabeholdningen. Folioinnskuddene, som i gjennomsnitt for desember 1927 utgjorde 76 mill. kr., beløp sig i mars 1928 til 140 mill. kr. Senere er de igjen gått ned. De har stort sett hatt samme bevegelse som Norges Banks utlån og aktiebankenes rediskonteringer. Samtidig med at enkelte banker måtte tilføres likvide midler, var der således adskillig tilgang på midler fra annet hold. Det gir uttrykk for at trykket på pengemarkedet var meget ujevnt i denne tid. Den økede tilgang på foliomidler skriver sig vesentlig fra to kilder, nemlig statskassen og banker under offentlig administrasjon og likvidasjon. De samlede beløp av folioinnskudd i Norges Bank fra disse to kilder har vært (ultimotall i mill. kr.):

Desbr. 1927.	Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Novbr.
15,7	19,8	49,3	44,9	58,0	53,5	30,8	20,7	39,7	19,5	36,2	35,1

Markedet for nye emisjoner har ikke vært gunstig i 1928, men allikevel har emisjonsvirksomheten i aktier vært større enn i 1927. De offentlige emisjoner av aktier i 1927 beløp sig til 35.1 mill. kr. og i 1928 til ca. 78 mill. kr. Denne økning faller vesentlig på hvalfangstaktier, nemlig med i alt 31.7 mill. kr. For øvrig har emisjonene av bankaktier vært betydelige, nemlig 24.8 mill. kr. i 1928 mot 15.0 mill. kr. i 1927. Det er nyttegning i forbindelse med rekonstruksjon av bankforholdene. Emisjonene av andre papirer har vært meget liten i 1928.

Børsomsætningen av aktier har vært adskillig større i 1928 enn i 1927, en stigning som hovedsakelig faller på hvalaktier. Delvis er det også tilfelle med industriaktier i forbindelse med adskillig kursstigning for nogen ledende papirer. Den samlede aktieomsætning i 1928 på Oslo Børs beløp sig til 25.4 mill. kr., hvorav hvalaktier 15 mill. kr. I 1927 var tallene resp. 17.8 og 10.3 mill. kr.

Den innenlandske emisjonsvirksomhet i obligasjoner var svært liten i 1928. Ingen obligasjonslån har vært lagt ut til offentlig tegning. Hypotekbanken har utstedt en ny låneserie på 20 mill. kr., og Norges Skibshypotek A/S har optatt et obligasjonslån på 4.2 mill. kr. Ellers er der solgt en del kredittforeningsobligasjoner.

Lånetrangen har imidlertid vært stor, særlig til konverteringsøiemed og for

konsolidering av løsgjeld. Behovet har da måttet dekkes utenlands. Likesom i 1927 er der i 1928 optatt en rekke store lån utenlands, hovedsakelig i New York. Eftersom pengemarkedet i New York strammedes har også låneoptagelsen utenlands stanset. I første halvår blev der optatt lån utenlands til et beløp av \$ 44 mill. eller 164 mill. kr. I annet halvår er optatt eller kontrahert om et par dollarlån på tilsammen \$ 7,9 mill. og et pundlån på 1½ mill.

Verdien av innførsel er gått op fra 976.6 mill. kr. i 1927 til 1 012.8 mill. kr. i 1928, mens utførselen er gått ned fra 684.4 mill. kr. til 682.2 mill. kr. *Utenriks-handelen.*

Kvantitativt er imidlertid handelsomsetningen steget ikke lite, fordi prisene er litt lavere i år, vesentlig fordi valutakursene i gjennomsnitt i 1927 lå noget under pari. Kursen på \$ var var nemlig i gjennomsnitt i 1927 3.843, mens gjennomsnittet for 1928 bare vil ligge en ubetydelighet over pari. De vanlige beregninger over handelens volum viser at innførselen er steget med ca. 9 pct. i de 3 første kvartaler i 1928, sammenlignet med samme tidsrum i 1927, og utførselen med 5 pct.

Som følge av at innførselen er steget, mens utførselen nærmest er uforandret i verdi, er underskuddet på handelsomsetningen med utlandet større enn i 1927, nemlig 330.7 mill. kr. mot 292.2 mill. kr. i 1927.

Den sterke stigning i innførselen skyldes for en del den betydelige kapitalinnførsel som har funnet sted. Det viser sig nemlig at også betalingsbalansen vil vise et større underskudd i 1928 enn i 1927. Underskuddet for 1928 anslås til vel 90 mill. kr., som altså må være dekket ved økning av vår nettogjeld til utlandet. I 1927 var underskuddet efter det endelige oppgjør 60 à 65 mill. kr.

Den endelige beregning over betalingsbalansen kan ikke gjøres før resultatene av finanstillingen for 1928 foreligger, men man nevner at der i år er optatt obligasjonslån til over 190 mill. kr., som dog ikke er trukket hjem i sin helhet, og at man ved forrige årsskifte hadde stående 78 mill. kr. udisponert lån optatt i 1927. Dessuten er der foretatt ikke ubetydelige aktieoverdragelser til utlandet. Alt i alt er det således en betydelig utenlandsk kapital som er overført hit til landet — På den annen side er der også overført norsk kapital til utlandet. Bankene har således plasert en del av sine ledige midler i kortsiktige utenlandske lån.

Jordbrukets stilling synes ikke å være vesentlig forandret fra forrige år. *Jordbruket.* Pristilstanden har dog i en stor del av året vært gunstigere for jordbruket enn i foregående år, og der er forskjellige forhold som tyder på at tilpasningen av produksjonen til de verdier som betinges av parikronen er kommet lengere i det år som er gått.

Prisutviklingen for jordbrukets produkter har vært ujevn i de forskjellige

deler av året, prisene på de vegetabiliske produkter steg i første halvår, men har henimot årets utgang falt ikke ubetydelig. Statens innkjøpspriser på havre, som i begynnelsen av året var kr. 20, blev etterhvert satt op, og nådde maksimum i mai med kr. 23.50. Fra midten av september blev de satt ned til kr. 18.50, for så i november å bli satt op til kr. 19.

Lignende bevegelse viser de andre kornpriser. Hvete stiger fra kr. 26 i begynnelsen av året til kr. 28 i mai, for så å gå ned til kr. 22.50 i september, stiger så igjen til kr. 24 ved årets utgang. Rug fra kr. 24 ved årets begynnelse, kr. 27 i mai, så nedgang til 21.50 i september og opgang til kr. 22.50 i oktober og året ut. Bygg fra kr. 23.50 ved årets begynnelse til kr. 24.50 i mai, så ned til kr. 20 i september, og så op til kr. 21 i oktober og året ut.

Potetprisene, som lå meget høyt i 1927, steg betydelig utover til juli måned. Prisene lå i denne tid meget høiere enn i det foregående år. Etterat den nye høst kom inn, har prisene sunket sterkt, og ligger ved årets utgang betydelig lavere enn i 1927.

Høiprisene har alt i alt ligget noget høiere i 1928 enn i 1927, når undtas månedene mai—juli.

For de animalske produkter har heller ikke prisbevegelsen vært ensartet. Riktignok har kjøttprisene i flere måneder, og da først og fremst i høstmånedene, vært noget lavere enn i 1927. Fleskeprisene har derimot stort sett ligget høiere i 1928 enn i 1927. Prisene på ferske huder har holdt sig godt oppe inntil årets siste måneder og har, når vi undtar disse, ligget høiere i 1928 enn i 1927. I prisene på meieriproduktene har der vært små forandringer, dog med fall. Tendensen har vært fastere i slutningen av året. Det mest utpregede ved prisbevegelsen har vært det relativt sterke fall på vegetabiliske produkter mot årets utgang, og alt i alt kan man vel derfor si at prisbevegelsen, når man tar hensyn til det tidspunkt på året hvor det største salg av produktene finner sted, har vært mindre heldig for de vegetabiliske produkter enn for de animalske. I 1927 var bevegelsen den motsatte.

Prisene på landbrukets produksjonsmidler er gått noget ned i årets løp. Prisene på gjødningsstoffer er gått noget ned. For forståelsen har prisbevegelsen vært noget forskjellig for de forskjellige slag; man regner således at gjennomsnittsprisene for året på bomullsfrømel er steget fra kr. 21.81 pr. 100 kg. i 1927 til kr. 24.65 i 1928, at gjennomsnittsprisene for året på maisgrøp er steget fra kr. 17.81 i 1927 til kr. 19.91 i 1928. Gjennomsnittsprisene for året på sildemel har derimot gått ned fra kr. 32.53 i 1927 til kr. 30.91 i 1928.

Arbeidslønningene, som i de foregående år har sunket meget sterkt, synes fremdeles å ha fallende tendens. I en foreløbig meddelelse fra Selskapet for Norges Vel om regnskapsresultatene for driftsåret 1927—1928 oppgis at den vesentligste årsak til nedgang i driftsutgiftene måtte søkes i nedgangen i arbeidslønningene. Daglønn på egen kost for driftsåret 1927—1928 var i gjennomsnitt for onnearbeide kr. 5.58 for menn og for kvinner kr. 3.77. For dag-

arbeidet om vinteren på egen kost var lønnen for menn kr. 4.44 og for kvinner kr. 3.06.

Nogen opgave over det økonomiske resultat av driften i inneværende år har man naturligvis ennå ikke.

For driftsåret 1927—1928 gav de opgjorte gårdsregnskap en forretningsprocent på ca. 1.5. Dette var bedre enn foregående driftsår, men er ikke godt. Om resultatet i 1928 vil bli bedre vet man ikke, men antagelig vil forskjellen ikke bli meget stor fra foregående år.

Høstutbyttet har i 1928 vært meget ujevnt for de forskjellige planteslag. Høiavlten blev bare 89 pct. av middelsår mot 107 pct. i 1927. For Østlandet, Oplandene og Sørlandet blev høiets kvalitet utmerket. For Vestlandet, Trøndelagen og Nord-Norge blev den noget forringet under innhøstningen.

Kornavlten var dårlig undtagen for hvete og bygg, som gav omtrent middelsårs utbytte. Hvete er anslått til å ha gitt 101 pct. av middelsår, rug 85, bygg 99, havre 86, blandkorn 94 og erter 81. Potetene har gitt 99 pct. utbytte av middelsår, mens kålrot og fôrnepe har gitt 90 pct. Utbyttet av poteter og rotfrukter er således kvantitativt større enn foregående år, likesom også kvaliteten jevnt over er bedre.

Havn- og seterdrift har gitt mindre utbytte enn vanlig.

For hagebruket har utbyttet vært meget vekslende både kvantitativt og kvalitativt. Både frukt og grønnsaker har gitt under middelsårs utbytte.

Til tross for at det økonomiske resultat ikke synes å være tilfredsstillende, har den utvikling heñimot en sterkere drift som man har kunnet iaktta i de senere år i landbruket også fortsatt i 1928. Dette viser de statistiske opgaver som foreligger.

En sammenligning mellom resultatene av de representative tellinger for 1927 og 1928 viser at kornarealene er øket med 0.9 pct., potetarealene er øket med 1.1 pct. og for annen åpen åker 1.8 pct.; i alt for åpen åker 1.0 pct. Samtidig er også arealene av den dyrkede eng øket med 1.0 pct.

Nydyrkningen har også dette år vært stor. På dette felt har vårt jordbruk i de siste år hatt en usedvanlig stor fremgang.

Husdyrholdet viser også en fortsatt økning. Stigningen er dog ikke så sterk som tidligere. Der er således litt nedgang for hester og noget mere for svin, men dette mere enn opveies av økning i de øvrige husdyrgrupper.

Efter de månedsrapporter fra meieriene som foreligger for årets første 10 måneder synes det også som om melkeproduksjonen ligger høiere i 1928 enn i 1927, om enn fremgangen ikke er så sterk som den var fra 1926 til 1927.

Fra 1926 til 1927 steg melkemengden med 4—5 pct., i 1928 kan stigningen anslås til ca. 1 pct.

Selv om man altså må innrømme at jordbruket arbeider under vanskelige kår, og at det økonomiske resultat ikke er som ønskelig kunde være, så er det et overordentlig viktig og gledelig tegn at produksjonen fremdeles holdes oppe, at der ikke ennå er tegn henimot en svakere drift, og at produksjonsapparatet utvides. Denne utvikling vil under gunstigere økonomiske kår ha overordentlig stor betydning for norsk næringsliv.

*Skog-
bruket.*

De senere års økonomiske utvikling i skogbruket kjennetegnes ved de sterkt fallende priser på tømmer og ved. I 1928 er der skjedd en forandring heri, idet salgsprisene siste høst lå noget høyere enn høsten 1927, hvor meget, har man dog ennå ingen fullstendig oversikt over.

Prisfallet har selvsagt også bevirket sterk nedgang i skogbrukets arbeidslønninger. For skogsarbeide på egen kost i vinterhalvåret således fra kr. 13.68 pr. dag i 1920—1921 til kr. 7.59 i 1923—1924 og kr. 5.08 pr. dag i 1927—1928. Samtidig er skogbrukets nettoavkastning sunket så meget at mere avsideliggende skoger neppe kan utnyttes.

Et annet forhold som kjennetegner utviklingen er at omsetningen av skurtømmer til eksportsagbrukene er minket sterkt. Skurtømmeret er i stadig større utstrekning blitt foredlet på de lokale sagbruk og flyttbare skogsager. Skogbygdene har derved fått en større andel i foredlingsvirksomheten og fortjenesten. Dette har hatt stor betydning for arbeidsforholdene i vedkommende distrikter. Foreløbig er der skjedd en endring i denne utvikling. De sterkt fallende skurlastpriser gjorde den påregnede gevinst ved foredling av tømmeret helt illusorisk. I mange tilfelle blev det endog tap. Foredlingen av tømmeret ved de lokale sagbruk er derfor i mange distrikter sterkt innskrenket siste år. De foretatte nedsettelse av jernbanefraktene på trelast vil dog sikkert stimulere til en fortsettelse og økning av den lokale tømmerforedling. En virksomhet som betyr meget for skogbygdene økonomi.

I de senere år har skogbruket fått mere direkte føling med arbeiderkonfliktene, både for fløtningen og selve skogsarbeidet. I noen tilfelle har disse konflikter vanskeliggjort salg av tømmer fra enkelte mindre distrikter.

Årets fløtning har gjennomgående gått bra, enda der ofte har vært betydelig mindre vannføring i elvene enn vanlig.

Skogsdriftene kom sent i gang de fleste steder i høst. Men da der hittil gjennomgående har vært gunstige vær- og føreforhold, synes dette ikke å skulle få nogen betydning. Fremkjøringen av tømmeret har dog ikke begynt, da der er for lite sne.

Den kolde sommer i 1928 har ført til at skogens vekst sikkert har vært betydelig mindre enn vanlig, særlig i høitliggende strøk. Frøsetningen har gjennomgående vært liten, og frøet nådde neppe frem til modning i fjelltraktene.

*Fiske-
riene.*

De norske fiskerier har i 1928, likesom i de nærmest foregående år, gitt et bra mengdeutbytte, når alle fiskerier ses under ett. Det som i de siste år har gjort stillingen så vanskelig for fiskeribedriften er de lave priser. I 1927 betaltes der således på våre avsetningsmarkeder ikke stort mere enn før krigen. I 1928 er prisnedgangen stanset og avløst av prisstigning på de viktigere sorter. Stillingen for fiskeribedriften er derfor bedret betydelig.

Det samlede utbytte på første hånd av de store fiskerier anslås til ca. 72½ mill. kr. mot ca. 58 mill. kr. i 1927 og ca. 85 mill. kr. i 1926

Om de enkelte større fiskerier meddeles følgende offer opgave i „Fiskets Gang“:

Torskefiskeriene gav litt mindre mengdeutbytte enn i 1927 og betydelig mindre enn i 1926; i dette år var dog utbyttet usedvanlig stort. Den samlede fangstmengde utgjorde i 1928 64.2 mill. stkr. mot 66.8 mill. stkr. i 1927. Loddefisket i Finnmark var mislykket, mens Lofotfisket gav et godt utbytte. Prisene har vært meget høiere i 1928 enn i 1927, så at verdien på første hånd er anslått til 29.9 mill. kr. mot bare ca. 20.7 mill. kr. i 1927.

Av det samlede utbytte blev 34.0 mill. stkr. saltet til klippfisk mot 36.7 mill. stkr. i 1927. Til tørrfisk blev der hengt 27.8 mill. stkr. mot i 1927 27.7 mill. stkr. Det tilvirkede parti dampmedisintran er noget mindre enn i de foregående år.

Storsild- og vårsildfisket har gitt litt større utbytte i 1928 — 2.9 mill. hl. — enn i 1927, da det utgjorde 2.8 mill. hl. Prisene var dog fremdeles lave, så at verdiutbyttet i 1928 bare blev litt høiere enn i 1927, henholdsvis ca. 11.9 mill. kr. og ca. 10 mill. kr.

Fetsild- og småsildfisket har tatt sig glimrende op i november og desember, så at fangstmengden blev over det dobbelte av de nærmest foregående års. Det meste er gått til sildoljefabrikene.

Av de øvrige fiskerier gav sildefisket ved Island og makrellfisket et tilfredsstillende utbytte. Derimot har brislingfisket vært mindre godt.

Utførselen av fisk og fiskeprodukter har i mengde vært omtrent som i de nærmest foregående år. Utførselen av tørrfisk viser fortsatt stigning, det samme gjelder fersk fisk; også utførselen av fersk sild er øket i 1928. På den annen side har der vært litt nedgang i utførselen av klippfisk og salt sild. Sterk nedgang viser utførselen av kryddersaltet sild og brisling.

Utførselen av hermetikk er noget mindre enn i 1927; nedgangen faller på desember. Utførselen av tran og sildolje viser øket mengde som følge av større utførsel av sildolje i de siste måneder.

Prisene på sild og fisk sank sterkt i 1926 og første del av året 1927. Utover høsten 1927 festnet de sig og er, som nevnt, steget i 1928. Prisen på klippfisk (Kristiansund), som i januar 1928 var kr. 14.63 pr. vekt, gikk som vanlig endel ned utover våren, til kr. 11.40 i juni. Senere er prisen steget sterkt, så at den i november var kommet op i kr. 18.00. Også prisen på tørrfisk er steget betraktelig i løpet av året.

Som følge av at prisene er steget har tilvirkere og eksportører hatt et forholdsvis bra år. Den samlede utførselsverdi av sild og fisk beløp sig i 1928 til 100.6 mill. kr. mot 91.6 mill. kr. i 1927.

Hvalfangsten gav et meget stort utbytte i 1928, i mengde større enn i noget tidligere år. Det samlede utbytte for norske hvalfangstselskap var for sesongen 1927—1928 og sommersesongen 1928 801 500 fat olje mot 704 000 fat i 1927. Verdien er beregnet til ca. 68 mill. kr. mot ca. 60 mill. kr. i 1927.

Indu-
strien.

I året 1928 har industrien, sett under ett, etter alle opgaver å dømme hatt større produksjon og beskjeftiget flere mennesker enn i 1927. Året viser for så vidt fremgang, om det enn på flere områder er langt igjen innen den fulle kapasitet er utnyttet. Det synes også som om industrien har tilpasset sig bedre til de nye produksjonsvilkår i det år som er gått; arbeidslønnen har vært satt noget ned; det almindelige har vært en nedgang på 4—6 pct., og der har vært forholdsvis få arbeidskonflikter. Utsikten for arbeidsro i den nærmeste fremtid er også steget, fordi man har søkt å gi de nye tariffen noget lengere varighet.

De viktigste opgaver som ennå foreligger til belysning av den industrielle virksomhet i årets løp er opgaven over arbeidsledigheten og oppgavene over inn- og utførsel.

En sammenstilling av procenten av arbeidsledige fagforeningsmedlemmer gis i tabellen:

Arbeidsledige fagforeningsmed-
lemmer i pct. av samtlige.

Måned.	1921.	1922.	1925.	1926.	1927.	1928.
Januar	14.7	23.9	11.9	25.5	30.2	25.9
Februar	15.4	25.4	12.0	25.0	31.1	25.9
Mars	16.5	25.4	11.0	25.9	28.2	24.4
April	17.7	23.4	10.2	26.0	27.4	22.8
Mai	18.4	17.9	9.5	23.7	25.8	¹ (18.0)
Juni	20.6	15.6	8.9	22.1	22.5	¹ (14.4)
Juli	17.9	12.5	8.3	20.4	20.9	¹ (13.6)
August	17.4	11.5	10.1	21.4	20.6	13.9
September	17.3	11.0	13.5	22.3	22.3	15.5
Oktober	17.1	11.3	16.4	24.4	23.4	16.1
November	19.1	11.8	19.9	25.0	24.8	-
Desember	23.4	15.1	26.1	29.6	28.0	-

Den omfatter bare 10 fag og gir derfor ikke et eksakt uttrykk for hvordan arbeidsledigheten er i hele industrien, men den viser i alle fall at ledigheten innen disse 10 fag er betydelig lavere i år enn ifjor, og dette må tas som et uttrykk for at den industrielle virksomhet og dermed produksjonen er øket i årets løp.

Foruten denne oppgave gjengis nedenfor antallet av arbeidssøkende menn ved arbeids-

kontorene; også denne viser mindre ledighet i 1928 enn i 1927, selv om ledigheten ennå er stor.

Arbeidssøkende menn ved arbeidskontorene.

	Samtlige fag.						Industri.					
	1921.	1922.	1925.	1926.	1927.	1928.	1921.	1922.	1925.	1926.	1927.	1928.
Januar	16 934	32 348	16 847	27 034	29 864	28 796	5 451	11 367	4 080	9 012	9 933	8 674
Februar	20 407	31 243	16 691	26 337	29 047	27 379	7 285	10 766	3 932	8 523	9 430	7 843
Mars	22 660	31 775	16 709	26 003	28 381	26 386	8 743	11 065	3 999	8 198	8 936	7 422
April	23 057	29 028	14 948	24 203	26 832	23 949	9 702	10 100	3 648	7 987	8 462	6 646
Mai	20 836	25 414	12 769	22 028	23 567	19 404	9 658	8 936	3 149	7 226	7 580	5 324
Juni	25 620	19 990	12 035	20 782	20 143	17 245	13 528	7 181	3 025	6 861	6 357	4 940
Juli	21 608	15 978	11 353	18 497	16 965	16 882	9 733	5 844	3 169	6 218	5 330	5 045
August	20 697	15 236	13 300	19 944	18 335	17 561	9 231	5 324	3 857	6 510	5 765	5 010
September	20 584	15 711	15 913	22 236	20 548	18 714	8 839	5 086	4 615	7 188	6 334	5 030
Oktober	23 507	17 124	19 692	25 179	23 063	21 414	9 433	5 375	5 880	7 889	6 806	5 530
November	25 279	18 493	24 702	29 131	26 846	—	8 949	5 519	7 204	8 736	7 590	—
Desember	28 444	19 152	26 127	29 898	28 187	—	9 830	6 045	8 190	9 422	8 314	—

¹ Konflikt i de grafiske fag og bygningsfagene fra slutten av mai til henholdsvis begynnelsen og slutten av juli.

Byråets indeks over aktiekurser viser at kursene på industriaktier er steget noget i årets løp, og gjennemgår man kursene for de enkelte grupper, så kan man si at den gjennemgående tendens er at kursene har steget fra det lavpunkt de nådde i de første måneder av året, og at de stort sett ligger betydelig høiere ved utgangen av 1928 enn ved utgangen av 1927. Dette må tas som et uttrykk for at industriens stilling og bedømmelsen av utsiktene er adskillig lysere nu enn for et år siden.

For nærmere å kunne presisere industriens utvikling og stilling i 1928 skal man se noget nærmere på de enkelte grupper. Man vil først prøve å karakterisere utførselsindustrien.

Utførselsindustrien har, som det blev sagt i oversikten ifjor, som helhet sett øket sin produksjon i de senere år. Den holdt sin produksjon i 1927 relativt sett godt oppe, og produksjonen er, såvidt man kan se, større i 1928 enn i 1927. For å få et fellesuttrykk for dette har man beregnet verdien av utførselen i de 3 første kvartaler i hvert år av alle viktigere utførte industrivarer etter prisene i 1913 og omregnet disse verdisummer til indekstall med året 1913 = 100 som utgangspunkt:

1913.	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.
100	110	129	136	134	140

Denne tallrekke synes å gi uttrykk for at produksjonens omfang har vært ikke ubetydelig større i 1928 enn i 1927, — selv om man naturligvis må ta i betraktning at utførselstallene ikke gir et eksakt uttrykk for årets produksjon.

Den annen gren av vår industri, hjemmeindustrien, har som omtalt i oversikten ifjor vært langt hårdere rammet av deflasjonen enn utførselsindustrien, men også for denne industri er der — når man ser alle grener under ett — fremgang i 1928.

Det stiller sig meget vanskeligere å finne et fellesuttrykk for hjemmeindustrien enn for utførselsindustrien. Nogen rettledning burde dog innførselen av de viktigste råstoffer gi. Man har derfor gjort en beregning av deres verdi i de 3 første kvartaler etter prisene i 1913 og omregnet disse verdier til verdisummer med indekstall med 1913 som utgangspunkt:

1913.	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.
100	104	103	89	98	111

Rekken gir uttrykk for at innførselen av råstoff til industrien er steget betydelig i 1928.

For nærmere å kunne presisere hvad der ligger i den almindelige karakteristikk som er gitt ovenfor skal man gi nogen opplysninger om de viktigste industrigrener:

Tremasse-, cellulose og papirindustrien. Prisene på tremasse har ligget ugunstig an. De norske tremassefabrikker har derfor i forståelse med de svenske og finske gått til en produksjonsbegrensning, og pro-

duksjonen har av denne grunn gjennemgående ligget lavere i 1928 enn i 1927. Tilsammen blev der i månedene desember 1927—november 1928 produsert 483 000 tonn mot 500 000 tonn i 1927.

For celluloseproduksjonen har forholdene ligget noget gunstigere an, og prisene på verdensmarkedet har for enkelte kvaliteter ligget noget høiere i de 3 siste kvartaler av året enn ved utgangen av 1927 og begynnelsen av 1928, og produksjonen ligger også i 1928 høiere enn i 1927. Der blev i månedene desember 1927—november 1928 produsert 280 000 tonn mot 267 000 i året 1927.

Papirprisene har holdt sig mere stabile. For avisepapir har prisene ligget litt høiere enn på samme tid i 1927. Produksjonen er for de 3 første kvartaler i år noget høiere enn for de samme kvartaler ifjor., nemlig 286 000 tonn mot 266 000 tonn.

Treindustrien er som bekjent gått betydelig tilbake i forhold til før krigen. Trelastutførselen spiller ikke lenger den rolle som før. Riktignok er der nogen stigning i 1928, men utførselen ligger fremdeles betydelig under utførselen før krigen. Prisene har i 1928 hatt en fallende tendens. I desember 1927 notertes på Oslo Børs 14.25 £ pr. stdr. for gran (høvlet) og i desember 1928 13.25, og for furu var noteringene henholdsvis 15 00 og 14.50. Som følge av at der er utført en noget større mengde er den samlede verdi av trelastutførselen noget høiere enn i 1928, 38,2 mill. kr. mot 35.6 mill. kr. i året 1927.

Grubedriften har i en lang årrekke hatt overordentlig store vanskeligheter å kjempe med, og produksjonen har ligget sterkt nede. I de senere år har der dog vært nogen fremgang i produksjonsmengden. I 1927 var produksjonsmengden, sett under ett, på høide med produksjonsmengden i 1913. For hovedproduktene, svovelkis og jernmalm, synes produksjonen etter utførsels-tallene å dømme, å være noget høiere i 1928 enn i 1927. Av svovelkis blev der i 1928 utført 645 000 tonn mot 603 000 tonn i året 1927. Jernmalmutførselen har etter refinansieringen av A/S Sydvaranger gått sterkt frem. Utførselen av slig var i 1928 379 000 tonn mot 175 000 i 1927. Det synes derfor som om grubedriften for tiden er i fremgang. For enkelte produkter som kobbermalm og nikkelmalm ligger dog produksjonen sterkt nede. Til tross for den forholdsvis gunstige utvikling i de siste år beskjeftiger dog grubedriften langt færre folk nu enn før krigen, — et forhold som delvis henger sammen med tekniske forbedringer i grubene, noget som produksjonsmengden pr. arbeider synes å gi uttrykk for.

Elektrokjemisk- og elektrometallurgisk industri. Denne gruppe, som omfatter meget forskjelligartede produkter, viser ikke nogen ensartet tendens i året 1928. For flere av gruppens produkter har prisforholdene på verdensmarkedet vært mindre heldige. Dette gjelder f. eks. for aluminium, kalciumkarbid, Norgesalpeter og cyanamid. For enkelte av disse produk-

ter har også utførselen vært mindre for 1928 enn i 1927. Utførselen av Norgesalpeter er således gått tilbake, men med det nyanlegg som nu er satt i gang er denne nedgang å betrakte som foreløbig. Aluminiumsutførselen er også gått noget tilbake i 1928. Derimot er utførselen av cyanamid steget. Eksporten av sprengstoff og kalciumkarbid er gått noget tilbake. Av andre viktige produkter skal man merke sig at eksporten av ferrolegeringer er steget sterkt i 1928. Alt i alt var verdien av de utførte kjemiske produkter, undtatt sprengstoff og fyrstikker, 39.2 mill. kr. i 1928 mot 44.4 mill. kr. i 1927. Denne nedgang skyldes for en del valuta- og prisbevegelser. Verdien av utførselen av alle slags metaller — rå og halvforarbeidet — var 65.4 mill. kr. i 1928 mot 71.7 mill. kr. i 1927.

Stenindustrien, som har ligget sterkt nede, har hatt noget større utførsel av kantsten og fortågheller, men noget mindre av gatesten.

Cementindustriens utførsel er ikke ubetydelig høyere i 1928 enn i 1927.

Hermetikkindustriens utførsel var som nevnt noget mindre i 1928 enn i 1927, og verdien av utførselen gikk ned fra 49.5 mill. kr. til 41.6 mill. kr. En del av denne verdinedgang skyldes kronestigningen. Innen denne industri er der i 1928 blitt tatt op et arbeide for å øve kontroll med varens kvalitet og prisene, således at utførselen ikke skal lide under mere tilfeldige salg til underpris og salg av mindreverdige varer. Det merkes at det relativt dårlige brisingfiske i nogen grad har hemmet produksjonen i 1928.

Innen hjemmeindustrien er det jern- og metallindustrien som beskjeftiger flest arbeidere. Denne industri blev overordentlig sterkt rammet under deflasjonen. Et uttrykk herfor er tallene for arbeidsledige som viser at 23.7 pct av Jern- og metallarbeiderforbundets medlemmer var uten arbeide i 1926 og 25.2 pct i 1927. Innførselen av jern til verstedindustrien gikk ned. Særlig hårdt rammet blev skibsbygningsindustrien, hvor beddingene til slutt praktisk talt stod tomme.

I 2net halvår 1927 kunde man konstatere stigning i beskjeftigelsen, og denne stigning har fortsatt i 1928. Direkte opgaver over hvor mange mann som beskjeftiges har man ikke, men arbeidsledigheten er gått betydelig ned. Alle årets måneder viser meget lavere ledighet enn tilsvarende måneder året før. I januar 1927 var således 30 pct. ledige medlemmer i Jern- og metallarbeiderforbundet, og i januar 1928 23.7 pct., i juni 1927 22.1 og i juni 1928 13.1, i oktober 1927 26.0 og i 1928 15.8. Dette er den siste opgave man har for øieblikket, og som man ser er ledigheten sunket til bortimot det halve fra 1927. Man kan også tilføie at arbeidsstokken hos medlemmer av De mekaniske Verksteders Landsforening er steget med vel 50 pct. i løpet av 1928, hvilket dog delvis skyldes nyinnmeldelser. Innførselen av råstoffer er også gått op. Således er der i året 1928 innført 58 700 tonn stang-, bolt- og båndjern, mot i 1927 37 800 tonn. Av jernplater (sorte) er i 1928 innført 42 900 tonn mot

26 900 tonn i 1927. Av tapper, vinkeljern o. s. v. er innført 37 300 tonn mot 19 600 tonn. Å merke er det at virksomheten i skibsbygningsindustrien er øket betydelig. Pr. 1 desember 1928 var der under bygning 35 000 tonn (skib over 100 bruttotonn) mot 6 000 tonn for et år siden og 3 000 ved utgangen av 1926.

Tekstilindustrien arbeider fremdeles med innskrenket drift. For denne industri har man ingen beskjeftigelsestall eller ledighetstall. Opgavene over innførselen av råstoffer gir ikke noget sikkert bilde av stillingen, da innkjøpene kan falle uregelmessig, og en viktig gren — ullvarefabrikkene — bruker overveiende norsk råstoff. Uten å ville legge meget heri nevner man at der i 1928 er innført litt mindre ull enn i 1927. Innførselen av bomull er derimot steget litt, og det samme gjelder lin og hamp

Forbruket av tekstilvarer tilfredsstilles som bekjent for en stor del av innførte varer. Innførselen steg overordentlig sterkt i 1927, men i 1928 er der tilbakegang i innførselen av bomullsvarer, fra 5 911 tonn i hele 1927 til 5 300 tonn i 1928. Innførselen av ullvarer er omtrent som i 1927, mens derimot innførselen av silkevarer, overveiende kunstsilkeprodukter, er steget noget.

Opgavene over arbeidsledighet i skofabrikkene tyder på øket beskjeftigelse i 1928. Ledighetsprocenten svinget mellom 7.9 og 11.3 i 1928, mot mellom 11 og 28 i 1927. Den lå også lavere i hver enkelt måned i 1928 enn i 1927. I enkelte av de senere måneder av 1928 er der dog arbeidet på innskrenket tid. Tiltross herfor er dog året 1928 betydelig bedre enn i 1927. Innførselen av skotøi, som steg overordentlig sterkt i 1926 og 1927, er gått ned i 1928, nemlig fra 691 tonn i 1927 til 524 tonn i 1928

Nærings- og nydelsesmiddelindustrien har i henhold til sin natur vært underkastet mindre variasjoner. For chokoladefabrikkene har man oppgave fra chokoladebeskatningen over salgsværdien av produksjonen. Denne viser nogen nedgang i 1928 i sammenligning med 1927. Tilsammen var salgsværdien (ekskl. avgiften) i de 3 første kvartaler 1928 15.6 mill. kr. mot 16.5 mill. kr. i samme tid i 1927. Nedgangen faller vesentlig på kokechokolade

Ølbryggeriene har hatt en synkende produksjon de siste år, og den er yderligere gått ned i 1928. Til og med oktober er der brygget 436 734 hl. mot 498 426 hl i tilsvarende tidsrum i 1927.

Tobakksfabrikkene har antagelig opprettholdt samme produksjon som i 1927. Verdien av de solgte stempelmerker utgjør for månedene januar — november 13.7 mill. kr. mot 14.3 mill. kr. i samme tidsrum 1927. Men denne lille nedgang skyldes antagelig vesentlig prisnedsettelsen. Av tobakksblad, usausede og karotter, er der i hele 1928 innført til tobakksfabrikkene litt mere enn i 1927, nemlig 2 327 tonn mot i 1927 2 314 tonn.

Margarinfabrikkene har antagelig på det nærmeste hatt samme

produksjon som i 1927, da den utgjorde 43 336 tonn. Produksjonen var i 1926 42 898 tonn og i 1925 44 343, som representerer toppen.

For byggeindustrien, som representerer en stor del av den samlede industri viste arbeidsledighetstallene litt nedgang i 1. kvartal, noget som skulde tyde på øket virksomhet, men i juni blev dette fag rammet av en omfattende arbeidsstans. Efter konfliktens bileggelse er virksomheten øket, og arbeidsledighetstallene er gått ned.

Den norske handelsflåte viser i 1928 fortsatt vekst. Efter opgave fra Sjøfartskontoret var den samlede registrerte handelsflåte pr. 1 januar 1929 3114 403 bruttotonn mot 2944 308 br.tonn pr. 1 januar 1928, altså en økning på 170 095 tonn eller 5 $\frac{1}{2}$ pct. i løpet av året. Tonnasjen er større enn noensinne før, og effektiviteten er steget enda sterkere enn økningen i tonnasetallene viser. Flåtens vekst skyldes motorskibene, som er øket med 192 133 tonn, mens damptonnasjen er gått ned med 12 312 tonn og seilskibstonnasjen er gått tilbake med 9 726 tonn.

Skibs-
farten.

Av den nybyggede tonnasje som kom til i 1928 var 212 386 tonn (vesentlig motorskib) bygget i utlandet, mens bare 6 485 tonn var bygget i Norge.

En stigende del av flåten beskjeftiges i rutefart. Efter en beregning foretatt av Norges Rederforbund var pr. 1 november 1928 266 skib på 763 500 br tonn beskjeftiget i rutefart på utlandet for norsk regning, mot 248 skib på 683 000 tonn i 1927. Av de 763 500 tonn var 481 300 tonn i fart mellom Norge og utlandet og 282 200 tonn i fart mellom utenlandske havner.

Utviklingen på fraktmarkedet var ikke gunstig i den første del av året. Den nedgang i fraktene som satte inn i desember 1926 efter fraktstigningen i forbindelse med den engelske kullstreik fortsatte til ut på forsommeren 1928. Chamber of Shipping's fraktindeks gikk således ned fra 27.1 i desember 1927 til 24.0 i mai 1928 (1920 = 100). Fraktnivået lå i denne tid betydelig lavere enn i de tilsvarende måneder av foregående år. Det viser sig da også at skibsopleggene øker sterkt vinteren 1927—28. Efter Rederforbundets opgave er den oplagte tonnasje øket fra 29 905 tonn dw. pr. 1 oktober 1927 til 203 540 tonn ved årsskiftet 1927—28 og til 368 000 tonn pr. 9 februar 1928. Senere er opleggene gått sterkt ned.

I den siste del av året har utviklingen på fraktmarkedet vært gunstig. Den vanlige høststramning satte inn allerede i juni—juli, og fraktene er steget for hver måned utover høsten. Indekstallet for oktober var 27.3, det samme som for oktober 1927, og i november var tallet 29.2 eller 1.5 point høiere enn i november foregående år. Også timecharter fraktene steg sterkt utover høsten. Samtidig er skibsopleggene gått yderligere ned til 25 535 tonn dw. pr. 1 oktober, så at nu praktisk talt hele flåten er i fart.

De optjente bruttofrakter vil antagelig bli litt mindre enn i 1927, da de utgjorde 423 mill kr. Som følge av de lave frakter i den første del av året vil årsgjennemsnittet for fraktene bli noget lavere enn for 1927. Samtidig må

man ta i betraktning kronestigningen; £ kursen er således fra 1927 til 1928 gått ned med ca. $2\frac{1}{2}$ pct. På den annen side er flåten, som nevnt, øket med ny moderne tonnasje, så at nedgangen i de samlede bruttofrakter neppe blir stor. De vil antagelig komme op i 400–415 mill. kr. Man kan regne at utgiftene i utlandet beløp sig til ca. 220 mill. kr., således at ca. 195 mill. kr. kom landet til gode.

Skibsfartens driftsutgifter er også i 1928 sunket noget. Således blev hyrene utover våren nedsatt med 6 pct. for matroser og fyrbøtere og 5 pct. for maskinister.

Kursene på skibsaktier var efter Byråets indeks fallende i de første måneder av året. Indekstallet gikk ned fra 93.3 i januar til 89.2 i april. Senere har kursene vært noget høiere; tallet for november var således 92.3. I desember var der en liten nedgang til 91.3.

Slutningsbemerkninger. De data som er trukket frem angående de enkelte næringsgreners stilling i 1928 tyder på at dette år alt i alt har ført med sig en ikke ubetydelig fremgang, sett på bakgrunn av de år man nettop har gjennomlevet. De forskjellige uttalelser næringslivets menn er kommet med ved årsskiftet har også alt i alt vært optimistisk preget. I og for sig er dette ikke så underlig, når man tar i betraktning at 1928 er det første år på lenge hvor man har kunnet arbeide under stabile valutaforhold og et forholdsvis stabilt prisnivå. Samtidig har også forholdene for enkelte av våre næringsveier utvilsomt vært gunstigere på verdensmarkedet. Vi nevner spesielt fiskerierne, hvor prisenes stigning har ført med sig en meget nødvendig lettelse, og skibsfarten som i de siste måneder av året gjennom fraktenes bevegelse har fått full beskjeftigelse.

Den viktigste årsak til det relativt gunstige billede som kan tegnes av næringslivet i 1928 synes dog å være at tilpasningen til det verdinivå som betinges av parikronen er kommet meget langt. I oversikten for 1927 blev der uttalt at man måtte vente en yderligere nedgang i det almindelige prisnivå i Norge. Nogen nedgang har der også vært, men den har vært svakere enn før. Engrosprisene målt etter Byråets indeks synes dog nu sterkt å nærme sig det nivå som etter tilsvarende beregninger gjelder i andre gullvalutaland. I fig. 1 har man gjengitt prisbevegelsen i endel land, og man vil av den kunne se at selv om Norge i forhold til de land som er tatt med i fig. 1 fremdeles har det høieste prisnivå, så har dog prisnivået nærmet sig det man internasjonalt kan regne med. En yderligere nedgang av prisnivået er dog sannsynlig, om den vel neppe vil bli særlig sterk, og sannsynligvis heller ikke vil gi sig hastige utslag. Kronens indre og ytre kjøpekraft har også nærmet sig hverandre i det år som er gått. Kurven på fig. 2 gir til en viss grad uttrykk herfor.

At produksjonsomkostningene er gått ned i 1928 synes utvilsomt. Lønningene er f. eks., som produksjonsutgift regnet, lavere enn for et år siden. Det er dog neppe sannsynlig at man kan vente nogen yderligere nedsettelse av betydning av denne produksjonsutgift i nær fremtid. Derimot er de bestrebel-

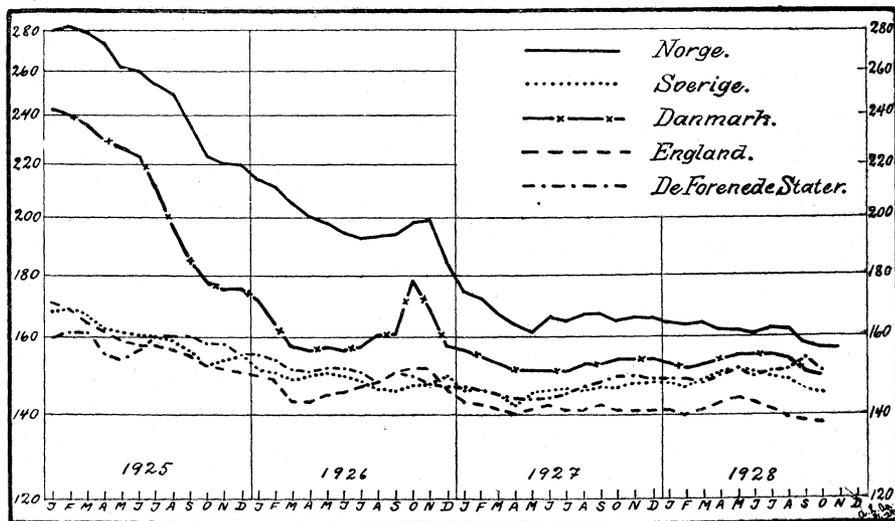


Fig. 1. Engrosprisbevegelsen efter engrosprisindeksen.

ser som har vært gjort for å tilpasse andre produksjonsomkostninger til det nye produksjonsnivå ennå under utvikling, selv om de har gjort betydelig fremgang i årets løp. Disse bestrebelse lar sig, som i forrige oversikt sagt, ikke registrere, men såvidt man har kunnet bringe i erfaring, har de vokset i styrke i det år som er gått. Norges næringsliv er også kommet med i den bevegelse henimot rasjonalisering av produksjonen som ute i verden har satt sitt sterke preg på virksomheten i de siste år.

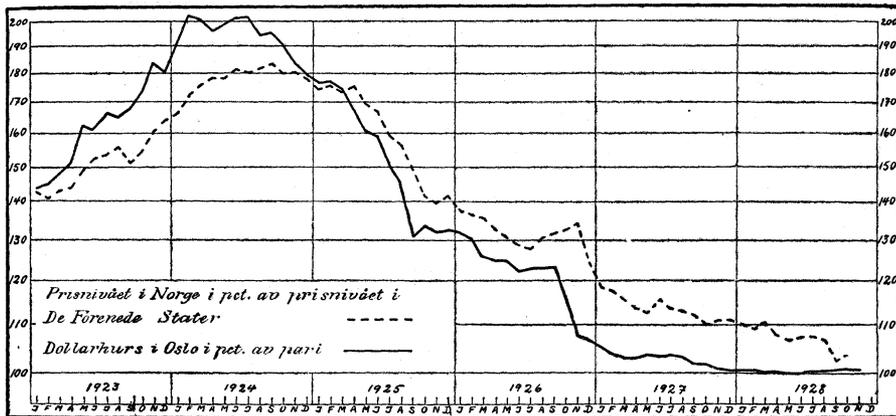


Fig. 2.

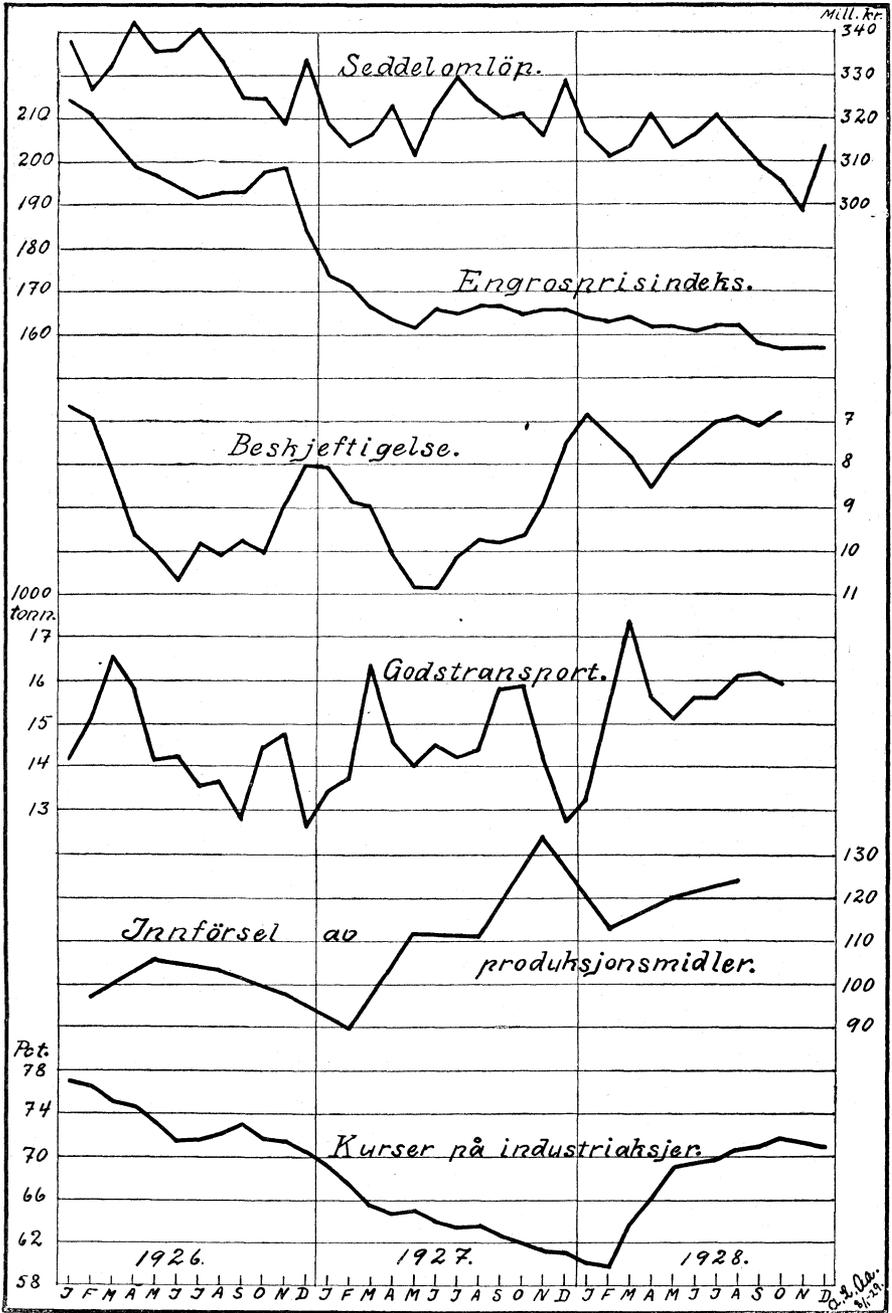


Fig. 3.

Anm.: Kurven for beshjeftigelsen er den inverse kurve for arbeidsledige fagforeningsmedlemmer. Den er korrigeret for sesongsvingninger. Kurven for godstransporten er tegnet på grunnlag av den månedlige godstransport på jernbanene (ekskl. Ofotbanen) utregnet pr. trafikkdag. Kurven for innførsel av produksjonsmidler viser innførselens kvantitet i forhold til gjennomsnittet for året 1913.

I fig. 3 har man sammenstillet endel data som til en viss grad gir uttrykk for hvordan året 1928 står i forhold til de foregående år. Kurvene over beskjeftigelse, godstransport på jernbanene og innførsel av produksjonsmidler gir alle uttrykk for en ikke ubetydelig økning i virksomheten og produksjonen. Kursene på industriaktier synes å vise at tilliten til industrien begynner å vende tilbake. Kurvene over seddelomløp og engrosprisindeks gir uttrykk for at tilpasningen av penger og pengemarked har gjort store fremskritt. For så vidt synes året 1928 å betegne en vending.

Når man skal prøve å tegne op et bilde av året, må man imidlertid ikke glemme at avviklingen efter deflasjonen ennå ikke er fullført. Riktignok har de tap som er avskrevet vært meget store, men oppjøret med deflasjonsperioden er ennå ikke endelig avsluttet. Man må også fremover regne med endel avskrivninger og nedskrivninger, selv om der samtidig skjer nyskapning av verdier på andre hold, nyskapninger som for en del skyldes at man har tilgang på internasjonal kapital.

Den vanskeligste oppgave som står igjen er tilpasningen av de offentlige finanser, først og fremst de kommunale, til de nye forhold. Kommunegjelden er riktignok gått litt ned i årets løp, men realbyrden av den er efter all sannsynlighet ennå ikke vesentlig mindre enn i 1927. Vanskelighetene er for flere kommuner også først blitt til akutte i det år som gikk. Arbeidet med tilpasningen på dette område er imidlertid i gang og synes å skride fremover. Der er forhold som tyder på at tilpasning kan forløpe roligere enn man fra først av skulde være tilbøielig til å tro. Men det er ennå langt igjen, og man må ikke regne med nogen vesentlig reduksjon i de nuværende skatter i de første år.

I. Statistiske månedsoversikter

Konjunkturtabell.

Traduction française des rubriques voir page 421.

1. Norges Banks diskonto (datoen for forandringen).		Norges Bank.																				
		Måned.	2. Seddelomløp i gjennomsnitt pr. måned i mill. kr.			3. Utlån og diskontering i gjennomsnitt pr. måned i mill. kr.			4. Folioinnskudd i gj.snitt pr. måned i mill. kr.													
			Normal sesongbevegelse. ¹	1926.	1927.	1928.	Normal sesongbevegelse. ¹	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.									
¹⁴ / ₉ 1925	5 pct.																					
¹² / ₁ 1926	6 pct.	Årsgj.sn.	332.3	320.8	313.0					345.7	321.8	277.0	192.3	161.6	100.0							
²⁰ / ₄ 1926	Januar	÷ 7.5	338.0	319.5	317.0	÷ 2.8	297.6	454.4	271.4	104.4	309.8	90.4										
⁵ / ₁₂ 1926	Februar	÷ 1.6	326.6	314.5	311.5	÷ 1.7	289.4	427.4	303.8	137.4	293.1	121.3										
¹³ / ₉ 1926	Mars	+ 4.5	332.4	316.8	313.7	+ 3.5	289.4	385.2	303.8	149.6	262.6	139.7										
5 pct.	April	+ 6.5	342.2	323.0	321.0	+ 6.5	285.5	361.3	284.6	133.9	213.8	125.8										
²⁷ / ₁₀ 1926	Mai	÷ 0.4	335.6	312.2	313.3	+ 0.8	278.9	318.8	275.7	132.7	161.3	109.8										
⁴ / ₁₂ 1926	Juni	+ 4.3	336.0	322.3	316.3	+ 6.0	310.3	303.1	277.9	163.2	129.8	99.8										
¹ / ₁₁ 1927	Juli	+ 3.5	340.3	329.8	320.5	+ 0.7	338.2	294.6	273.9	182.0	108.0	78.3										
5 pct.	August	÷ 2.5	333.6	324.5	315.4	÷ 7.6	336.9	280.9	270.9	182.3	95.3	83.0										
² / ₂ 1928	Sept.	+ 0.5	325.1	320.6	309.6	÷ 2.4	367.2	273.9	263.3	220.2	106.1	86.6										
6 pct.	Oktober	+ 2.4	325.0	321.2	305.6	+ 4.6	419.7	260.0	260.1	271.1	87.4	83.1										
²⁷ / ₃ 1928	Nov.	÷ 3.7	319.0	316.2	298.6	÷ 2.2	466.6	256.5	268.3	321.8	95.5	95.8										
⁵ / ₂ 1928	Des.	+ 2.9	333.8	328.7	313.1	+ 6.4	469.1	245.0	269.3	309.4	76.4	86.1										

Måned.	89 større private aktiebanker.									162 større sparebanker.		
	5. Utlån og diskontering.			6. Innskudd. ²			7. Rediskontering (innenlands).			8. Utlån og diskontering.		
	Mill. kr.			Mill. kr.			Mill. kr.			Mill. kr.		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Januar	1 886	1 600	1 343	1 923	1 925	1 669	205	154	157	999	901	855
Februar	1 872	1 585	1 316	1 919	1 902	1 655	200	153	181	991	895	846
Mars	1 849	1 588	1 315	1 908	1 870	1 649	199	149	173	992	883	852
April	1 836	1 589	1 317	1 888	1 855	1 635	197	144	158	984	877	850
Mai	1 813	1 571	1 323	1 889	1 834	1 625	194	142	147	973	872	851
Juni	1 780	1 546	1 318	1 881	1 807	1 611	188	134	145	963	870	849
Juli	1 778	1 558	1 315	1 891	1 792	1 610	180	132	143	964	873	845
August	1 750	1 541	1 299	1 897	1 789	1 615	177	130	144	962	871	836
September	1 735	1 532	1 291	1 904	1 754	1 591	170	127	135	952	866	834
Oktober	1 707	1 534	1 291	1 890	1 726	1 576	171	133	133	934	855	825
November	1 700	1 504	1 278	1 892	1 706	1 562	164	128	136	919	848	819
Desember	1 621	1 380		1 940	1 716		155	123		913	³ 860	

Måned.	162 større sparebanker.			10. Omsetningen på Oslo Børs av:						11. Kurs på obligasjoner.		
	9. Innskudd.			Aktier.			Obligasjoner.			(Gj.snitt av statsoblig. 1915 I og II, 1918 og hypotekb.obl. 1915/16/17.)		
	Mill. kr.			1 000 kr.			1 000 kr.					
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj.sn. pr. md.	-	-	-	1 094	1 486	2 119	1 699	2 183	1 413	97.1	98.4	98.1
Januar	2 047	2 021	1 940	1 283	1 714	1 999	541	2 269	2 007	93.0	100.5	95.4
Februar	2 046	2 020	1 933	1 125	1 782	1 956	539	1 817	2 630	94.0	99.6	96.8
Mars	2 041	2 011	1 924	1 301	1 611	1 630	634	3 047	1 858	95.0	100.0	97.5
April	2 031	2 004	1 911	892	1 692	1 317	650	3 065	1 296	94.8	100.4	97.9
Mai	2 019	1 990	1 903	867	1 558	3 813	372	2 849	1 677	95.0	99.3	98.8
Juni	2 003	1 978	1 892	801	1 100	1 355	737	2 004	1 176	96.0	99.2	98.1
Juli	2 002	1 972	1 887	478	922	1 699	1 123	1 480	756	97.0	99.4	98.4
August	1 996	1 953	1 877	454	1 072	1 728	388	1 603	852	99.8	98.9	98.8
September	1 988	1 935	1 868	730	1 019	1 979	2 968	1 213	994	100.8	98.1	99.2
Oktober	1 977	1 914	1 854	1 715	1 489	2 676	7 015	3 055	1 594	101.3	96.3	99.0
November	1 967	1 899	1 843	1 910	2 121	3 180	3 803	1 946	1 075	99.3	94.9	98.4
Desember	2 027	⁴ 1 934		1 576	1 756	2 092	1 617	1 844	1 038	99.3	94.1	98.5

¹ Forholdet mellem hver måned og den foregående. ² Diverse kreditorer ikke medregnet. ³ De sammenlignbare tall med januar 1928 er 869. ⁴ Det sammenlignbare tall med januar 1928 er 1959.

Konjunkturtabell.

Måned.	12. Aktieindeks (pari = 100).						13. Antall konkurser.				14. Antall akkordfor-handlinger.			
	Industriaktier.			Samtlige noterte aktier.			1910-1913.	1926.	1927.	1928.	1910-1913.	1926.	1927.	1928.
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.								
Årsgj.snitt pr. måned	73.3	67.6	69.7	84.9	85.6	84.8	35	110	108	-	13	44	35	-
Januar . .	¹ 77.1	² 72.7	³ 62.0	⁴ 89.6	⁵ 86.6	⁶ 83.5	41	93	134	103	17	52	44	45
Februar . .	76.6	70.9	61.5	88.0	85.7	80.8	34	91	129	101	12	50	49	29
Mars . . .	75.1	69.0	65.6	85.3	85.4	81.9	35	135	134	105	16	67	58	33
April . . .	74.6	68.0	68.0	85.3	84.8	82.7	36	130	108	93	15	52	41	28
Mai	73.4	68.3	70.9	84.4	85.8	85.4	36	121	119	106	15	48	36	36
Juni	71.6	67.4	71.1	83.6	85.3	85.2	36	130	140	86	9	45	45	28
Juli	71.6	66.8	71.5	83.6	85.2	85.3	31	122	91	71	11	42	22	28
August . . .	72.2	66.9	72.6	83.9	85.8	85.9	35	109	90	86	13	27	28	22
September .	73.1	66.3	72.9	84.0	85.7	86.1	35	82	84	65	10	27	17	16
Oktober . .	71.8	65.2	73.7	84.1	85.5	86.8	36	107	86	89	11	38	18	26
November . .	71.5	64.6	73.3	84.1	85.9	87.0	30	113	112	64	12	47	22	30
Desember . .	70.6	64.5	72.8	83.5	85.6	86.6	29	84	65		10	30	37	

15. Valutakurser notert på Oslo Børs i gjennomsnitt pr. måned.

Paritet.	London. 1 £ = 18.1595 kr.			Hamburg. 100 Rmk. = 88.89 kr.			Paris. 100 fres. = 14.62 kr.			New York. 1 dollar = 3.7315 kr.		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj.snitt	21.95	18.675	18.231	107.65	91.40	89.49	14.82	15.12	14.74	4.52	3.843	3.747
Januar . . .	23.88	19.020	18.327	117.21	93.03	89.64	18.70	15.58	14.80	4.91 ^{1/2}	3.920	3.759
Februar . . .	23.55	18.840	18.315	115.49	92.11	89.73	17.87	15.99	14.80	4.84	3.880	3.758
Mars	22.77	18.660	18.300	111.66	91.30	89.74	16.86	15.11	14.79	4.68	3.850	3.750
April	22.51	18.770	18.260	110.31	91.65	89.52	15.80	15.17	14.76	4.63	3.870	3.740
Mai	22.49	18.795	18.220	110.27	91.81	89.37	14.81	15.20	14.75	4.63	3.872	3.733
Juni	22.08	18.768	18.219	108.19	91.64	89.31	13.58	15.18	14.72	4.54	3.866	3.733
Juli	22.20	18.795	18.197	108.75	91.96	89.35	11.57	15.20	14.70	4.56 ^{1/2}	3.873	3.741
August	22.20	18.750	18.188	108.82	91.87	89.43	13.13	15.14	14.70	4.57	3.859	3.748
September . .	22.20	18.475	18.187	109.00	90.16	89.46	13.26	14.94	14.70	4.57 ^{1/2}	3.800	3.750
Oktober	20.86	18.490	18.190	102.45	90.73	89.43	12.68	14.94 ⁶	14.78	4.30	3.798	3.752
November . . .	19.40	18.405	18.190	95.14	90.24	89.46	13.77	14.83	14.73	4.00	3.777	3.752
Desember . . .	19.25	18.340	18.190	94.51	89.85	89.46	15.79	14.80	14.73	3.96 ^{1/2}	3.758	3.750

15. Valutakurser notert på Oslo Børs i gjennomsnitt pr. måned.

Paritet.	Stockholm. 100 kr. = 100 kr.			Kjøbenhavn. 100 kr. = 100 kr.			Madrid. 100 pesetas = 72 kr.			Rom. 100 lire = 19.63 kr.		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj.snitt	121.04	103.11	100.49	118.48	102.78	100.29	67.29	65.70	62.55	17.69	19.90	19.77
Januar	131.87	104.77	101.14	122.19	104.57	100.76	69.69	62.82	64.51	20.00	17.20	19.93
Februar	129.83	103.70	100.94	123.25	103.60	100.70	68.41	65.34	64.10	19.66	16.85	19.95
Mars	125.71	102.90	100.74	122.58	102.55	100.60	66.10	66.94	63.26	18.93	17.43	19.88
April	124.17	103.57	100.47	121.41	103.15	100.40	66.24	68.49	62.90	18.68	19.63	19.80
Mai	124.00	103.60	100.35	121.33	103.38	100.20	67.38	68.40	62.62	18.00	21.09	19.75
Juni	121.77	103.59	100.24	120.32	103.37	100.20	71.46	66.72	62.06	16.75	21.71	19.72
Juli	122.44	103.73	100.26	121.02	103.53	100.10	72.04	66.34	61.83	15.60	21.26	19.70
August	122.40	103.55	100.37	121.40	103.37	100.10	70.11	65.43	62.46	15.27	21.10	19.70
September . . .	122.30	102.22	100.40	121.50	101.82	100.10	69.79	65.23	62.22	16.89	20.74	19.69
Oktober	115.00	102.35	100.38	114.38	101.84	100.10	65.00	65.77	62.96	17.72	20.84	19.70
November	106.94	101.78	100.34	106.64	101.32	100.10	60.70	64.19	60.65	17.01	20.64	19.70
Desember	106.09	101.52	100.40	105.78	100.89	100.13	60.53	62.69	60.98	17.72	20.29	19.70

¹ Helt jevnfør med desember 1925 er 75.0. ² Helt jevnfør med desember 1925 er 69.4.

³ Helt jevnfør med desember 1927 er 63.8. ⁴ Helt jevnfør med desember 1925 er 87.2. ⁵ Helt jevnfør med desember 1925 er 82.4. ⁶ Helt jevnfør med desember 1927 er 84.2.

Konjunktur-

Måned	16. Norske kr. notert i New York i pct. av pari.			17. Omsetning av verdipapirer med utlandet. ¹						18. Indeks for utenrikshandelens kvantitet. forandringer. ² Tilsvarende kv. 1913 = 100.					
	1 kr. = 26.80 c.			Kjøp. Mill. kr.			Salg. Mill. kr.			Innførsel.			Utførsel.		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926	1927	1928	1926	1927	1928
Årsgj. s. pr. md.	83.35	97.33	99.59	12.3	8.0	4.9	7.2	9.9	4.9	106	117	-	118	121	-
Jan.	75.93	95.41	99.27	3.1	² 17.4	4.2	1.5	1.9	19.5						
Febr.	77.72	96.22	99.32	2.8	² 9.8	4.2	1.6	20.1	12.1	116	107	128	131	129	136
Mars	80.07	97.46	99.52		6.6	9.0	3.0	1.0	3.0						
April	80.78	96.53	99.81	6.0	² 20.9	2.8	3.1	3.6	2.7						
Mai	80.86	96.40	99.94	3.0	7.6	5.2	1.0	15.2	7.2	108	115	125	128	121	124
Juni	82.43	96.64	99.95	9.8	4.3	4.4	7.8	2.5	3.5						
Juli	81.87	96.42	99.74	3.0	4.5	4.5	² 8.8	34.7	1.1						
Aug.	81.79	96.82	99.60	4.1	2.7	4.8	² 8.7	15.4	1.7	100	118	119	105	115	124
Sept.	81.79	98.41	99.48	8.4	4.4	5.4	² 29.6	2.8	1.8						
Okt.	88.11	98.34	99.48	² 32.7	4.6	7.5	² 15.2	11.5	2.9						
Nov.	94.48	98.85	99.44	² 36.7	9.6	4.5	4.3	² 3.8	4.7	101	127		112	112	
Des.	94.37	99.33	99.51	28.1	4.0	4.6	2.5	6.7	3.5						

Måned.	19. Samlet innførsel. 1 000 kr.			20. Samlet utførsel. 1 000 kr.			21. Innførselsover-skudd. 1 000 kr.			22. Innførselstoll. 1 000 kr.		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj. s. pr. md.	³ 91 097	³ 81 984	84 399	³ 67 594	³ 57 033	56 844	³ 23 503	³ 24 951	27 555	9 628	9 703	9 101
Jan.	106 415	69 159	66 777	77 321	57 844	49 029	29 094	11 315	17 748	14 997	13 376	14 752
Febr.	85 371	65 769	83 968	71 785	59 444	58 388	13 586	6 325	25 580	4 835	4 371	5 855
Mars	106 889	76 407	99 045	83 721	65 850	71 652	23 168	10 557	27 393	5 958	5 749	6 316
April	99 136	76 166	75 503	72 104	51 287	47 680	27 032	24 879	27 823	16 260	16 063	15 042
Mai	89 415	76 091	88 430	56 471	47 030	54 746	32 944	29 061	33 684	6 150	6 931	6 096
Juni	81 464	80 026	86 297	70 943	52 273	54 492	10 521	27 753	31 805	6 005	6 343	5 442
Juli	72 091	73 147	66 809	66 856	53 752	51 756	5 235	19 395	15 053	15 618	15 991	13 952
Aug.	95 629	92 307	90 351	70 919	58 409	63 355	24 710	33 898	26 996	5 656	6 378	5 696
Sept.	93 958	85 605	83 919	51 658	58 464	60 918	42 300	27 141	23 001	6 641	7 051	5 581
Okt.	93 948	96 486	102 541	66 786	65 496	60 856	27 162	30 990	41 685	19 538	20 683	19 295
Nov.	88 643	90 415	80 746	58 569	55 212	55 989	30 074	35 203	24 757	6 247	6 562	6 132
Des.	79 979	95 878	88 401	64 012	59 045	53 266	15 967	36 833	35 135	5 630	6 934	5 078

Måned.	23. Innførsel av stenkull, cinders og koks. 1 000 tonn.			24. Innførsel av petroleum og bensin. 1 000 tonn.			25. Innførsel av jernplater. Tonn.			26. Innførsel av stangjern. Tonn.		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj. s. pr. md.	156.1	223.2	217.2	15.1	16.9	18.5	2 215	2 238	3 580	2 938	3 132	4 896
Januar . . .	223.4	224.7	231.0	7.5	16.3	7.5	1 380	3 465	1 684	2 755	3 730	4 981
Februar . . .	226.8	230.4	228.0	7.6	15.8	24.0	1 551	1 518	3 075	2 493	2 620	3 737
Mars	246.6	240.2	206.5	11.8	15.6	22.2	1 690	2 181	2 934	2 489	1 870	5 160
April	152.7	191.4	189.3	12.5	11.1	4.0	1 737	3 320	4 930	3 277	1 973	5 562
Mai	74.7	187.6	177.5	6.6	7.1	18.3	2 462	2 289	4 414	2 847	3 515	4 030
Juni	² 130.4	180.4	182.8	21.7	24.1	17.8	2 765	1 257	2 583	1 995	2 037	4 276
Juli	² 115.1	230.9	231.6	17.3	14.2	30.5	1 731	1 493	3 827	3 425	2 835	4 660
August	73.2	246.2	266.4	20.6	23.5	12.0	2 313	2 094	3 184	2 977	3 104	5 159
September . .	² 133.1	245.9	230.9	16.5	11.6	21.4	1 853	2 421	5 183	2 241	3 545	4 859
Oktober . . .	² 154.1	237.4	218.0	20.3	23.8	41.2	2 180	2 334	3 532	3 310	4 200	5 321
November . .	199.9	220.8	206.5	24.4	21.2	1.3	3 686	2 261	4 156	3 897	4 770	6 705
Desember . .	224.8	242.1	238.0	15.5	18.0	21.9	3 426	2 268	3 457	3 549	3 607	4 297

¹ Efter opgave fra større banker, meglere etc. ² Reviderte tall. ³ Utregnet på grunnlag av de samlede årstall iflg. handelsstatistikken, som avviker litt fra summen av de enkelte månedstall.

tabell.

Måned.	27. Utførsel av trelast. 1 000 m ³ .			28. Utførsel av tremasse og cellulose. 1 000 tonn tørr beregn.			29. Utførsel av papir og papp. 1 000 tonn.			30. Utførsel av klippfisk og tørrfisk. Tonn.			31. Utførsel av fersk og saltet sild. Tonn.		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
	Årsgj.sn. pr. md.	63.6	59.6	64.6	39.2	39.8	44.0	21.7	25.4	26.1	6 542	6 629	6 500	16 015	14 775
Januar	63.8	72.1	42.0	45.6	46.2	42.3	25.1	21.0	22.8	5 120	4 163	4 072	31 565	26 086	27 338
Februar	65.5	55.7	62.1	48.2	47.3	42.8	23.5	21.8	25.9	4 288	4 990	5 332	35 896	42 065	41 145
Mars	124.3	93.4	66.5	44.8	50.6	60.4	28.2	25.1	28.1	4 688	6 701	4 305	36 251	33 199	31 695
April	105.4	66.4	62.6	49.2	34.4	41.5	25.7	26.6	20.8	5 471	6 104	3 547	15 200	11 093	15 762
Mai	65.1	54.2	48.1	34.1	34.9	39.5	20.1	23.5	25.0	4 659	4 649	7 055	7 849	10 721	11 950
Juni	62.0	58.8	60.0	42.9	35.9	42.6	25.9	25.1	26.7	6 200	6 467	7 298	17 313	4 274	6 317
Juli	45.3	57.3	63.5	43.8	36.0	34.1	22.6	24.6	25.5	6 241	5 843	7 236	2 852	8 874	3 379
August	42.3	38.7	85.5	36.7	39.1	45.2	24.1	26.5	29.9	9 628	6 642	11 250	8 655	7 315	9 207
Septbr.	42.1	54.7	80.6	19.6	34.4	39.2	2.1	29.8	28.2	8 226	10 204	7 588	12 835	9 203	13 787
Oktober	55.3	59.7	104.6	23.0	42.9	47.7	14.6	27.1	27.4	11 028	8 608	10 264	9 883	9 571	10 731
Novbr.	38.6	59.5	53.7	29.8	33.5	41.2	21.8	25.9	27.6	7 388	8 558	5 450	8 333	9 187	5 800
Desbr.	53.9	44.7	45.5	52.7	42.6	51.7	26.9	27.9	25.5	5 564	6 617	4 606	5 553	5 716	8 074

Måned.	32. Innveiet melkemengde. ² Mill. kg.			33. Produksjonen for salg av tremasse og cellulose. ³ Tonn tørr beregn.			34. Produksjonen av papir og papp. Tonn.			35. Godstrafikken ved Statsbanene (ekskl. Ofoth.). Tr. portert gods. 1 000 tonn. Antall oplese- sede vogner v. bredsp. baner. 1 000.					
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
	Årsgj.sn. pr. md.	18.83	19.40	-	43 594	42 748	-	25 181	30 020	-	364	369	-	38.6	39.4
Januar	19.57	18.81	19.45	44 134	50 691	42 537	85 493	87 248	92 271	355	336	345	38.1	36.7	37.7
Februar	18.27	17.87	19.04	50 476	48 259	42 466				362	330	389	38.7	39.2	39.9
Mars	20.15	20.85	20.47	57 612	55 365	44 199	84 424	84 661	91 243	446	442	469	46.6	45.2	48.0
April	19.36	20.90	19.59	42 235	40 390	36 123				363	337	345	38.2	35.9	35.0
Mai	20.38	22.69	21.92	43 850	42 429	43 960	48 416	93 643	102280	340	351	378	35.2	38.6	39.3
Juni	21.20	21.97	22.53	47 390	37 101	47 578				370	363	406	39.8	37.6	42.1
Juli	19.28	21.00	21.59	48 296	30 453	41 621	83 836	94 654	-	366	371	406	39.0	38.4	42.8
August	17.61	18.92	18 87	30 160	34 015	42 578				356	390	435	37.4	42.2	44.5
Septbr.	17.90	18.76	18.29	17 722	38 713	38 294	-	-	-	333	412	404	35.6	43.5	41.0
Oktober	16.85	17.20	19.52	42 893	47 297	48 249				375	413	430	39.9	41.9	44.1
Novbr.	16.98	16.15	18.76	47 767	44 760	49 785	-	-	-	369	356	-	39.3	38.1	-
Desbr.	18.40	17.65	-	50 587	43 498	-				329	332	-	35.2	35.3	-

Måned.	36. Skibsfarten på utlandet.						37. Fraktindeks.								
	Skib kommet med last.			Skib gått med last. ⁴			Chamber of shipping of U. K.						Economist.		
	1 000 netto-tonn.			1 000 netto-tonn.			Frakter.			Time Charter.					
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926	1927	1928.
Årsgj.sn.pr.md	261	309	-	414	481	-	28.0	27.8	-	24.5	24.9	-	110	110	-
Januar	264	280	311	394	449	478	25.0	30.4	25.3	21.7	25.8	22.4	101	119	98
Februar	254	287	320	393	501	436	23.0	31.2	24.5	21.2	25.5	21.4	95	121	94
Mars	315	292	326	474	561	465	21.9	30.5	25.0	20.9	26.9	20.9	90	119	93
April	264	268	293	463	507	342	22.6	28.4	24.8	20.4	26.9	20.9	88	111	95
Mai	221	303	313	398	477	344	22.8	29.2	24.0	-	26.9	20.9	83	111	94
Juni	244	295	317	372	456	365	23.7	26.9	24.5	22.4	25.0	20.9	90	107	91
Juli	267	303	365	391	487	329	26.7	25.0	24.6	22.4	23.5	20.9	100	102	94
August	254	339	358	414	530	393	27.4	25.4	25.6	22.4	23.4	21.0	106	106	98
September	242	328	347	419	467	420	32.8	26.9	25.8	27.2	23.9	22.8	113	108	100
Oktober	251	364	349	408	466	443	43.1	27.3	27.3	29.9	23.9	23.9	157	106	104
November	302	334	311	418	413	398	46.5	27.7	29.2	39.6	23.9	26.9	169	106	111
Desember.	253	319	-	424	456	-	33.1	27.1	-	27.5	23.4	-	127	102	-

¹ Herav 12 820 utført tidligere i konsignasjon. ² Tallene omfatter melkemengden ved 150 meierier og ysterier som er i drift hele året. De representerer ca. 70 pct. av den innveiede melkemengde ved samtlige meierier og ysterier. ³ Heri ikke innbefattet produksjonsoppgave for endel tresliperier med en samlet månedskapasitet på ca. 2 tusen tonns tremasse, tørr beregnet. ⁴ Innbefatter farten på Narvik, som vesentlig omfatter svensk jernmalm.

Konjunktur-

38. Arbeidsledigheten.												
I. Arbeidsledighet blandt fagforeningsmedlemmer. Antall arbeidsledige ved månedens utgang i pct. av medlemstallet.												
Måned.	10 fag.			Jern- og metall- arbeidere			Bygningsarbeidere.			Skotøiarbeidere.		
	1926. ¹	1927.	1928. ²	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj.snitt . . .	24.3	25.4	-	23.7	25.2	-	28.6	32.3	-	24.0	18.1	-
Januar . . .	25.5	30.2	25.9	17.7	30.0	23.7	33.6	33.6	39.4	33.1	27.7	11.3
Februar . . .	25.0	31.1	25.9	18.1	27.2	21.9	33.5	43.1	39.5	27.8	22.5	10.9
Mars . . .	25.9	28.2	24.4	20.5	26.4	19.5	34.4	39.4	36.4	27.2	20.1	9.9
April . . .	26.0	27.4	22.8	23.5	25.9	16.4	30.6	35.3	32.3	17.1	18.1	11.1
Mai . . .	23.7	25.8	18.0	23.0	24.6	13.7	25.0	32.9	25.3	15.2	18.8	10.6
Juni . . .	22.1	22.5	14.4	21.7	22.1	13.0	24.4	30.1	19.7	24.4	25.5	10.3
Juli . . .	20.4	20.9	13.6	20.4	20.7	13.3	22.4	29.3	16.5	27.8	21.1	17.5
August . . .	21.4	20.6	13.9	23.7	22.3	12.9	23.0	22.8	18.0	23.3	13.5	³ 8.4
September . . .	22.3	22.3	15.5	26.7	25.1	14.3	23.5	25.5	21.0	19.9	13.0	³ 7.9
Oktober . . .	24.4	23.4	16.1	28.7	26.0	15.8	28.3	26.7	20.1	18.1	11.6	³ 9.1
November . . .	25.0	³ 24.8		29.3	24.8		29.2	30.1		19.2	10.9	
Desember . . .	29.6	28.0		31.4	27.1		35.8	38.7		35.0	14.4	

II. De offentlige arbeidskontorer.												
Måned.	a. Månedssrapporter.									b. Situasjonssrapporter. ⁴		
	Arbeidssøkende pr. 100 ledige plasser. Menn.									Overskudd av arb- søkende menn og kvinner (nødsarb. iberegnet).		
	Samtlige kontorer og fag.			Samtlige kontorer. Industri.			De 4 største kon- torer. Alle fag.			1926.	1927.	1928.
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj.snitt . . .	870	864	-	2 228	1 941	-	1 094	993	-	23 467	23 889	-
Januar . . .	824	970	939	2 384	2 948	1 930	1 139	1 487	998	26 663	29 271	28 031
Februar . . .	874	996	964	2 315	2 934	2 001	1 200	1 156	962	28 185	30 837	28 290
Mars . . .	898	988	950	2 466	2 267	1 580	1 303	1 305	1 108	26 392	29 112	26 692
April . . .	684	790	602	2 123	1 902	1 006	808	817	584	24 645	27 406	24 719
Mai . . .	770	692	460	2 158	1 216	739	926	764	464	21 791	23 811	19 871
Juni . . .	602	622	539	1 415	1 032	742	720	645	540	19 300	19 854	16 747
Juli . . .	541	511	521	1 634	1 162	759	617	566	528	16 344	15 996	15 365
August . . .	720	637	636	1 780	1 347	1 084	922	704	774	16 658	15 727	15 817
September . . .	864	816	717	1 671	1 525	1 090	1 101	901	812	20 128	18 915	17 859
Oktober . . .	922	805	672	2 414	1 534	1 138	1 045	901	746	23 676	21 957	20 464
November . . .	1 445	1 182	942	3 004	2 186	1 282	1 773	1 151	1 046	27 261	25 245	23 033
Desember . . .	1 301	1 357		3 976	3 242		1 674	1 523		30 558	28 532	

39. Indekstall for leveomkostningene. Juli 1914 = 100.									
Norge. ⁴ Statistiske Centralbyrå.									
Måned.	Totalindeks.						Matvareindeks.		
	Med skatt.			Uten skatt.					
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj.snitt . . .	221	201	190	206	186	179	197	173	168
Januar . . .	232	210	194	218	193	182	216	180	170
Februar . . .	230	208	194	216	191	182	212	177	170
Mars . . .	225	203	193	210	187	181	205	173	171
April . . .	221	201	193	207	185	181	198	169	171
Mai . . .	220	201	193	205	184	181	195	169	172
Juni . . .	218	201	193	203	185	180	194	172	171
Juli . . .	220	203	193	205	187	181	198	175	173
August . . .	219	203	192	204	186	180	196	175	170
September . . .	217	197	185	201	185	177	193	174	164
Oktober . . .	218	196	184	202	184	176	191	173	163
November . . .	217	195	184	201	183	175	186	171	161
Desember . . .	213	195	183	197	183	174	184	171	161

¹ Konflikt i hjemmeindustrien fra $\frac{20}{4}$ til $\frac{10}{6}$. ² Konflikt i de grafiske fag og bygningsfagene fra slutten av mai til henholdsvis begynnelsen og slutten av juli. ³ Dessuten arbeides der på innskrenket tid ved en rekke bedrifter. ⁴ Pr. 16 hver måned.

tabell.

Måned.	39. Indekstill for leveomkostninger (forts.).																	
	Sverige. ⁶ Socialstyrelsen.						Danmark. ³ Stat. Departement.						Finnland. ⁶ Stat. Centralbyrån.					
	Total- indeks. ¹			Matvare- indeks. ²			Total- indeks. ¹			Matvare- indeks.			Total- indeks. ¹			Matvare- indeks.		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj.snitt .	172	171	-	158	153	-						1182	1207	-	1108	1115	-	
Januar . . .				162	156	153	194	181	176	177	156	152	1166	1187	1216	1090	1092	1126
Februar . . .				160	153	154							1175	1189	1206	1106	1095	1112
Mars	173	170	171	159	151	154							1172	1183	1214	1100	1086	1123
April				158	151	154		178	176		152	152	1163	1173	1211	1085	1069	1119
Mai				157	151	155							1159	1166	1207	1078	1058	1113
Juni	172	169	173	157	151	157							1175	1184	1219	1090	1072	1126
Juli				156	151	157	184	176	176	159	153	153	1183	1203	1236	1105	1102	1155
August				156	152	156							1213	1237	1258	1153	1159	1191
September . .	171	172	172	157	156	155							1203	1230	1249	1137	1146	1174
Oktober . . .				156	154	153		176	172		152	146	1197	1237	1254	1126	1156	1183
November . . .				158	155	152							1193	1251	1262	1114	1175	1194
Desember . . .	171	171		157	154								1197	1243		1110	1171	

Måned	England. ⁵ Ministry of Labour.						Tyskland. ⁶ Statistisches Reichsamt.					
	Total- indeks.			Matvare- indeks.			Total- indeks.			Matvare- indeks.		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj.snitt .	172	167	-	163	161	-	141	148	152	144	152	152
Januar	173	172	166	168	164	159	140	145	151	143	151	152
Februar	172	171	164	165	162	155	139	145	151	142	152	151
Mars	168	165	164	159	155	155	138	145	151	141	151	151
April	167	164	164	158	154	154	140	146	151	142	150	151
Mai	168	163	165	158	154	156	140	147	151	142	151	151
Juni	170	166	165	161	159	157	141	148	151	143	153	152
Juli	170	164	165	161	156	156	142	150	153	145	157	154
August	172	165	165	162	157	156	143	147	154	146	150	156
September . .	174	167	166	163	161	157	142	147	152	145	151	153
Oktober	179	169	167	169	163	159	142	150	152	145	152	152
November . . .	179	169	168	169	163	160	144	151	152	148	152	152
Desember . . .	175	168		167	162		144	151	153	150	153	153

Måned.	Frankrike (Paris). Statistique Générale.						De Forenede Stater. ⁴ Bureau of Labor.					
	Total- indeks.			Matvare- indeks. ⁷			Total- indeks.			Matvare- indeks.		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj.snitt .	505	514	-	554	557	-				157	152	-
Januar				480	592	530				161	156	151
Februar				495	585	522				158	152	148
Mars	451	524	507	497	581	524				157	150	148
April				503	580	532				159	150	149
Mai				522	589	546				158	152	150
Juni	485	525	519	544	580	557	175	173	170	157	155	149
Juli				574	557	547				153	150	149
August				587	539	540				152	149	151
September . .	539	507	519	590	532	544				155	150	154
Oktober				624	520	566				156	152	153
November . . .				628	500					158	153	154
Desember . . .	545	498		599	523		176	172		158	152	

Basis: juli 1914, undtatt for: Finland: 1. halvår 1914, Tyskland: 1913—14, Frankrike totalindeks: 1. halvår 1914, De Forenede Stater: 1913.

¹ Inklusive skatter. ² Inklusive lys og brensel. ³ Oppgavene for januar er basert på gjennomsnitt av prisene i oktober og januar, oppgavene for juli på gjennomsnitt av prisene i april og juli. Fra april 1927 utregnes indeksen 4 ganger i året og angir nivået i begynnelsen av månedene januar, april, juli og oktober. ⁴ Pr. 15de i hver måned. ⁵ Pr. 1ste i etterfølgende måned. ⁶ Gj.snitt pr. måned. ⁷ Inkl. petroleum og alkohol.

Konjunktur-

Måned.	40. Indekstill for engrospriser.											
	Norge.									Sverige.		
	Det Statistiske Centralbyrå. ¹			Økonomisk Revue. ²			Forretningsliv. ² (tidl. Farmand).			Kommerskollegiet. ⁴		
	1927.	1928.	1929.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Årsgj.snitt .	167	161	-	196	160	155	179	152	150	149	146	-
Januar . . .	174	164	154	214	170	157	199	151	153	153	146	148
Februar . . .	172	163		211	165	157	193	151	152	152	146	147
Mars	167	164		204	160	157	184	147	154	149	145	149
April	164	162		198	159	156	176	146	150	150	143	151
Mai	162	162		196	160	156	176	148	152	151	145	152
Juni	166	161		195	159	158	173	151	152	150	146	151
Juli	165	162		196	160	160	178	154	156	148	146	150
August	167	162		196	161	153	177	156	147	147	146	149
Septbr.	167	158		197	158	153	176	152	148	146	148	146
Oktbr.	165	157		188	157	151	173	152	147	148	147	145
Novbr.	166	157		182	157	150	168	153	144	148	148	145
Desbr.	166	157		176	156	150	160	152	143	150	148	

Måned.	Danmark.			Finland.			England.					
	Statistiske Dept.ment. ⁴			Statistiska Centralbyrån. ⁴			Board of Trade. ⁴			Economist. ³		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
	Årsgj.snitt .	163	153	153	1 088	1 113	-	148	141	-	153	148
Januar . . .	172	157	153	1 094	1 103	1 101	151	144	141	156	146	144
Februar . . .	165	156	152	1 091	1 103	1 099	149	143	140	154	149	146
Mars	158	153	153	1 081	1 095	1 104	144	141	141	152	146	147
April	157	152	154	1 081	1 093	1 110	144	140	143	151	146	150
Mai	158	152	155	1 070	1 091	1 099	145	141	144	150	148	150
Juni	157	152	155	1 079	1 103	1 108	146	142	143	150	149	147
Juli	158	152	155	1 079	1 104	1 113	149	141	141	150	149	145
August	162	153	154	1 092	1 125	1 126	149	141	139	154	151	143
September . .	162	153	151	1 093	1 133	1 119	151	142	138	158	150	142
Oktober . . .	178	154	150	1 095	1 133	1 115	152	141	138	157	148	142
November . .	170	154	151	1 097	1 139	1 114	152	141	138	155	147	142
Desember . .	158	154	153	1 101	1 136		146	141		148	147	137

Måned.	Tyskland.			Frankrike.			De Forenede Stater.							
	Statistisch. Reichsamt. ^{4,5}			Statistique Générale. ²			Bureau of Labor Statistics. ⁴				Bradstreet's. ³			
	Gml. indeks		Ny indeks	1926.		1927.	1928.	1926.	1927.	1927	1928.	1926.	1927	1928.
	Årsgj.snitt .	134	138	140	703	618	-	151	147	95.4	-	140	139	-
Januar . . .	136	136	139	634	622	607	156	147	96.6	96.3	149	136	147	
Februar . . .	134	136	138	636	632	609	155	146	95.9	96.4	145	136	145	
Mars	133	135	139	632	641	623	152	145	94.5	96.0	142	136	146	
April	133	135	140	651	636	624	151	144	93.7	97.4	140	135	146	
Mai	132	137	141	688	628	633	152	144	93.7	98.6	139	135	143	
Juni	132	138	141	738	622	626	152	144	93.8	97.6	138	134	143	
Juli	133	138	142	838	621	624	151	145	94.1	98.3	137	137	143	
August	134	138	142	769	618	617	149	147	95.2	98.9	138	140	144	
September . .	135	140	140	787	600	620	151	149	96.5	100.1	139	144	143	
Oktober . . .	136	140	140	751	588	617	150	150	97.0	97.8	138	145	141	
November . .	137	140	140	684	594	626	148	150	96.7	96.7	139	147	143	
Desember . .	137	140	140	628	604		147	149	96.8		139	147		

Basis: Økonomisk Revue desember 1913—juni 1914 = 100, Dansk Finanstidende januar 1912—januar 1914 = 100, Finland, Statistiska Centralbyrån: De respektive måneder i 1913 = 100, den nye indeks for U. S. A., gjennomsnittet av 1926 = 100, de øvrige året 1913 = 100.

¹ Pr. 15de i hver måned.² Ultimo hver måned.³ Pr. 1ste i efterfølgende måned.⁴ Gjennomsnitt pr. måned.⁵ Ny utregning.

tabell.

Måned.	41. Sverige.											
	a. Riksbankens seddelomløp. ¹		b. Privatbankenes utlån. ^{1, 2}		c. Aktieindeks.		d. Arbejdsledighedsprocent.		e. Produktionsindeks. (Sv. Finanstidningen. 1923/24=100.)		f. Transp.gods på statens jernbaner (ekskl. Lapp-landsmalm). 1 000 tonn.	
	(Mill. kr.)	(Mill. kr.)										
	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.
Årsgj.s. pr. md.	511	517	-	-	168	-	11.2	-	115	-	838	-
Januar	471	473	4 351	4 207	151	197	16.3	14.5	117	7 78	759	705
Februar	485	478	4 355	4 231	152	208	15.6	13.4			837	758
Mars	525	536	4 333	4 303	153	213	14.1	13.3	115	7 115	899	854
April	497	501	4 339	4 334	156	216	12.3	11.6			781	705
Mai	493	494	4 306	4 339	160	223	10.0	8.2	111	7 114	785	735
Juni	535	539	4 323	4 355	162	223	9.4	7.6			708	788
Juli	499	497	4 298	4 329	164	213	8.2	7.4	117	7 117	860	860
August	505	514	4 266	4 343	174	229	7.8	7.0			909	942
September	560	565	4 261	4 378	186	237	8.4	7.7	907	890		
Oktober	522	517	4 212	4 320	186	233	10.4	9.1	924	1 054		
November	519	538	4 186	4 294	184	245	12.8	10.8	934			
Desember	526	546	4 230		186		18.6		751			

Måned.	41. Sverige.				42. Danmark.							
	g. Innførsel.		h. Utførsel.		a. Nationalbankens seddelomløp. ¹		b. Privatbankenes utlån. ^{1, 2}		c. Aktieindeks.		d. Arbejdsledighedsprocent.	
	(Mill. kr.)	(Mill. kr.)			(Mill. kr.)	(Mill. kr.)	(Juli 1914 = 100.)					
	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.
Årsgj.s. pr. md.	131	-	134	-	359	350	-	-	96	-	22.3	18.1
Januar	106	122	90	83	361	336	1 953	1 872	93	102	31.6	29.6
Februar	108	127	92	81	356	336	1 940	1 869	95	102	31.2	25.9
Mars	123	141	99	91	361	353	1 926	1 876	92	101	26.2	21.3
April	134	136	118	87	377	352	1 910	1 887	92	101	23.0	16.6
Mai	134	154	146	135	367	347	1 890	1 860	94	101	19.1	14.0
Juni	124	144	143	146	368	360	1 919	1 860	92	100	18.0	13.5
Juli	121	127	152	139	353	340	1 915	1 872	93	100	17.2	13.6
August	130	152	148	149	343	341	1 896	1 872	96	100	16.4	13.0
September	146	152	164	158	351	360	1 888	1 879	98	100	16.0	12.2
Oktober	147	158	155	166	365	361	1 904	1 821	100	98	17.5	14.5
November	157	166	151	165	346	354	1 882	1 801	101	96	21.8	17.6
Desember	145		154		354	360	1 890		101		31.6	25.0

Måned.	42. Danmark.						43. Finland.					
	e. Innførsel. ⁸		f. Utførsel av innenlandske varer.		g. Utførsel av flesk.		h. Utførsel av smør.		a. Finlands Banks seddelomløp. ¹		b. Privatbankenes utlån. ^{1, 2}	
	(Mill. kr.)	(Mill. kr.)	(1 000 tonn.)	(1 000 tonn.)	(1 000 tonn.)	(1 000 tonn.)	(Mill. F. mk.)	(Mill. F. mk.)				
	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.
Årsgj.s. pr. md.	129	-	120	-	21.3	-	11.9	-	1 435	-	-	-
Januar	121	140	109	114	20.2	24.5	11.0	11.2	1 330	1 503	7 199	8 279
Februar	115	124	103	116	19.1	22.8	9.8	10.8	1 447	1 593	7 251	8 514
Mars	130	145	126	134	22.4	25.4	11.9	12.4	1 473	1 644	7 376	8 808
April	122	132	107	120	17.8	23.0	10.8	10.9	1 447	1 619	7 501	8 963
Mai	133	131	132	131	22.5	23.6	13.3	13.2	1 411	1 576	7 702	9 296
Juni	128	130	133	129	22.5	22.8	15.0	14.2	1 398	1 585	7 823	9 430
Juli	129	134	115	123	21.4	21.2	13.1	13.6	1 377	1 543	7 951	9 458
August	127	145	117	136	21.3	21.3	12.0	13.3	1 414	1 565	7 955	9 463
September	133	138	130	133	21.5	20.6	12.3	11.6	1 476	1 599	7 973	9 621
Oktober	134	141	124	133	20.9	22.5	10.4	11.6	1 483	1 539	7 982	9 717
November	128	126	121	136	20.9	22.4	10.4	12.8	1 447	1 502	8 066	9 551
Desember	153		128		25.6		12.2		1 514		8 118	

¹ Ved utgangen av hver måned. ² Inkl. rediskonteringer. ³ Det jevnføre tall med august er 178. ⁴ Det jevnføre tall med jan. 1928: 187. ⁵ Det jevnføre tall med januar er 191. ⁶ Det jevnføre tall med oktober er 230. ⁷ Arbejdskonflikt. ⁸ Utførte fremmede varer fratrukket.

Måned.	43. Finland.											
	c. Aktie- indeks.		d. Godstrans- port på statens jernb. (1000 tonn)		e. Innførsel. (Mill. F. mk.)		f. Utførsel. (Mill. F. mk.)		g. Utførsel av trelast (skåret). (1 000 std.)		h. Utførsel av cellul., tre- masse, papp og papir. (1000 tonn.)	
	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.
Årsgj. s. pr. md.	237	-	929	-	531	-	527	-	106.9	-	60.6	-
Januar	198	270	665	918	393	512	255	227	5.1	3.3	60.6	61.0
Februar	211	265	947	997	365	529	237	234	2.0	0.8	50.3	61.9
Mars	222	267	1 059	1 106	453	651	236	281	2.6	3.5	49.1	79.4
April	219	257	801	778	466	602	267	239	5.2	3.8	60.1	61.8
Mai	224	255	883	962	606	766	411	490	60.3	72.6	57.2	83.1
Juni	233	257	953	1 039	600	693	670	529	164.8	97.4	52.8	65.9
Juli	265	255	1 100	1 090	517	577	931	753	262.0	173.7	57.6	78.1
August	256	241	1 077	1 097	574	715	875	825	227.8	191.7	70.2	80.5
September	248	235	1 002	1 041	622	763	827	802	208.9	191.4	60.9	73.4
Oktober	250	223	933	1 012	609	885	675	740	173.7	177.9	67.2	79.6
November	253	213	835		617	735	550	625	113.2	139.0	71.7	90.9
Desember	270		785		545		386		57.6		70.0	

Måned.	44. Tyskland.											
	a. Pengemengde. ¹				b. Kreditt til næringslivet. ¹				c. Dags- lånsrente. ⁴		d. Aktie- indeks (gullverdi) (1913 = 100.)	
	I alt. (Mill. M.)		Herav: Riksbank- sedler. (Mill. M)		Seddel- bankenes utlån. ² (Mill. M.)		10 stor- bankers utlån. ³ (Mill. M.)		(Pct.)		(1913 = 100.)	
1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	
Årsgj. s. pr. md.	5 823	-	3 888	-	-	-	-	-	6.05	-	50.6	-
Januar	5 390	5 922	3 410	4 251	1 969	2 661	-	-	4.33	5.48	52.0	45.5
Februar	5 458	5 964	3 465	4 257	2 273	2 650	5 399	7 145	5.41	6.66	56.0	47.3
Mars	5 573	6 222	3 589	4 501	2 515	2 927	-	7 248	5.11	7.00	54.5	46.7
April	5 657	6 113	3 668	4 397	2 593	2 783	5 627	7 348	5.84	6.80	57.7	48.4
Mai	5 679	6 177	3 709	4 475	2 958	2 703	-	7 321	6.31	7.01	55.4	50.1
Juni	5 765	6 371	3 805	4 663	3 072	2 808	5 742	7 322	6.04	6.55	50.4	50.6
Juli	5 871	6 252	3 914	4 561	3 005	2 786	-	7 348	7.16	7.46	52.0	49.4
August	5 883	6 386	3 935	4 668	3 162	2 924	5 972	7 426	5.74	6.16	51.3	49.5
September	6 143	6 567	4 182	4 821	3 325	2 879	-	7 659	6.07	6.66	49.4	49.6
Oktober	6 131	6 388	4 231	4 664	3 274	2 633	6 338	-	7.32	6.80	44.9	49.0
November	5 990	6 433	4 181	4 717	2 764	2 569	-	-	6.05	6.85	40.7	48.9
Desember	6 331		4 564		3 395		6 612		7.26		43.3	

Måned.	44. Tyskland.										45. England.	
	e. Arbeids- ledighets- procent.		f. Produk- sjonsindeks. (1924/26 = 100.)		g. Lastede jernbane- vogner. (1 000 stkr.)		h. Innførsel. ⁵ (Mill. M.)		i. Utførsel. ⁵ (Mill. M.)		a. Seddel- mengde ⁶ i omløp. (Mill. £.)	
	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.
Årsgj. s. pr. md.	9.2	-	123.7	-	3 807	-	1 179	-	853	-	375	372
Januar	16.5	11.2	120.3	127.8	3 216	3 541	1 094	1 370	799	862	365	368
Februar	15.5	10.4	122.0	129.2	3 245	3 584	1 094	1 250	756	942	365	367
Mars	11.5	9.2	123.3	128.1	3 888	4 069	1 086	1 230	842	1 022	370	369
April	8.9	6.9	122.3	124.6	3 489	3 439	1 096	1 175	797	924	376	370
Mai	7.0	6.3	124.3	121.5	3 790	3 727	1 173	1 086	834	895	378	374
Juni	6.3	6.2	121.0	118.8	3 709	3 844	1 197	1 108	748	895	380	376
Juli	5.5	6.3	121.0	117.5	3 905	3 917	1 278	1 182	847	914	380	379
August	4.9	6.5	121.9	117.8	4 059	4 083	1 161	1 083	869	1 026	377	376
September	4.6	6.6	126.9	117.6	4 086	4 036	1 175	1 088	933	1 059	375	372
Oktober	4.5	7.3	125.0	116.5	4 326	4 375	1 245	1 213	961	950	372	370
November	7.4	9.5	129.3		4 156	3 957	1 291	1 173	910	940	377	367
Desember	12.9		126.5		3 811		1 257		953		382	378

¹ Ved utgangen av måneden. ² Veksel- og lombardlån. ³ Veksler og debitorer i løpende regning. ⁴ Månedsgjennomsnitt. ⁵ Ekskl. ubearbeidet gull- og sølv, gull- og sølvmynt. ⁶ Sedler i omløp utstedt av Bank of England og staten. Ultimo måneden. ⁷ Foreløbig

tabell.

Måned.	45. England.											
	b. 9 clearing-bankers utlån.		c. Dagslansrente. ¹		d. Aktieindeks(1913=100). ²				e. Arbeidsledighetsprocent. ³		f. Produktionsindeks. (1913 = 100.)	
	(Mill. £.)		(Pct.)		20 industrielle.		8 spekulative.					
	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.
Årsgj.snitt .	-	-	3.71	-	202	-	216	-	9.7	10.9	-	-
Januar	1 142	1 179	3.79	3.40	197	216	237	194	12.0	10.7	} 99.7	} 93.4
Februar	1 122	1 142	3.85	3.56	191	217	235	193	10.9	10.4		
Mars	1 106	1 126	4.08	3.79	192	225	241	194	9.8	9.6		
April	1 108	1 132	3.92	3.75	194	239	226	196	9.4	9.6	} 95.7	} 91.6
Mai	1 110	1 136	3.63	3.63	200	246	220	197	8.7	9.9		
Juni	1 122	1 164	3.50	3.17	203	240	214	197	8.8	10.8		
Juli	1 135	1 189	3.47	3.38	201	241	206	190	9.2	11.7	} 94.5	} 84.8
August	1 123	1 186	3.85	3.48	201	243	208	204	9.3	11.4		
September	1 131	1 174	3.67	3.69	205	248	206	201	9.3	11.8		
Oktober	1 150	1 187	3.60	4.06	213	249	198	210	9.5	11.8	} 95.1	
November	1 148	1 190	3.56	3.52	211	245	200	206	10.0	12.2		
Desember	1 149		3.60	3.25	210		196		9.8	11.2		

Måned.	45. England.						46. Frankrike.					
	g. Godstransport på jernbaner (ekskl. brensel og mineraler) (i 10000 tonn).		h. Innførsel. ⁴ (Mill. £.)		i. Utførsel av innenlandske varer. (Mill. £.)		j. Gullbeveg. til (+) og fra (-) Bank of England. (Mill. £.)		a. Banque de France's seddelomløp. ⁵ (Milliard. franc.)		b. Statens lån hos Banque de France. ⁵ (Milliard. franc.)	
	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.
	Årsgj.s. pr. md.	540	-	91.4	-	59.0	-	0.1	-	53.4	-	-
Januar	522	503	103.7	90.1	55.4	59.7	0.0	+ 3.9	52.6	57.1	32.6	23.5
Februar	504	496	83.0	87.2	52.9	57.2	- 1.2	0.0	52.5	57.7	29.6	22.4
Mars	602	546	102.8	99.2	62.1	65.0	+ 0.4	- 0.1	52.4	58.6	28.2	23.2
April	525	473	88.9	85.8	52.6	55.3	+ 2.2	+ 2.4	52.2	59.2	29.3	23.1
Mai	561	512	84.0	87.6	63.3	58.6	- 1.5	+ 2.3	52.3	59.2	26.6	21.7
Juni	511	484	88.7	87.9	56.0	59.5	- 1.1	+ 8.5	52.8	58.8	26.9	9.1
Juli	515	483	83.7	87.0	56.1	60.9	+ 0.7	+ 2.1	52.3	60.4	25.7	9.1
August	538	499	81.3	89.0	59.4	62.0	- 0.6	+ 1.2	52.7	62.2	25.1	9.1
September	556	503	93.0	80.8	60.0	56.6	- 0.8	- 4.8	54.2	62.7	24.4	9.1
Oktober	570		95.6	93.7	61.2	64.3	+ 0.7	- 5.2	54.7	61.3	24.9	9.1
November	568		96.9	96.0	70.6	64.0	- 1.2	- 5.1	55.0	62.7	24.5	
Desember	511		95.1		58.8		+ 1.3		56.6		24.6	

Måned.	46. Frankrike.													
	c. Franc. notert i New York i pct. av gullpariteten. ⁶ (Franc. = 19.30 c.)		d. Aktieindeks. ⁷ (1913 = 100.)		e. Arb.s-ledige som mottar understøttelse.		f. Produktionsindeks. ⁷ (1913 = 100.)		g. Lastede jernb.vogner. ⁸ Gj.snittlig antall (i 1 000) daglig.		h. Innførsel. (Mill. franc.)		i. Utførsel. (Mill. franc.)	
	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.
	Årsgj.s. pr. md.	20.33	20.32	288	-	33696	-	109	-	52.2	-	4 404	-	4 602
Jan.	20.51	20.35	265	345	56275	17840	115	116	48.6	51.8	4 079	4 124	4 709	4 017
Febr.	20.34	20.37	262	334	80941	14408	112	119	53.2	55.4	4 780	4 321	4 597	4 423
Mars	20.28	20.39	280	368	70381	10473	105	123	53.4	56.1	4 414	4 525	4 694	4 319
April	20.29	20.40	301	413	58462	7273	106	123	51.0	52.6	4 298	4 604	4 255	4 291
Mai	20.30	20.40	293	419	39555	3 746	106	125	52.3	51.7	4 989	4 052	4 282	3 985
Juni	20.29	20.38	281	421	23710	1 659	106	128	51.1	53.4	4 558	4 701	4 417	4 214
Juli	20.28	20.30	291	397	16994	1 095	106	129	48.4	50.1	4 068	4 049	4 499	3 941
Aug.	20.31	20.24	288	441	14825	1 010	107	130	49.1	52.2	3 771	4 160	4 287	4 170
Sept.	20.32	20.24	292	451	11272	563	109	129	52.8	56.6	3 572	4 229	4 545	4 191
Okt.	20.34	20.24	294	450	8642	453	110	131	58.0	57.2	4 476	4 730	5 050	4 448
Nov.	20.36	20.24	290	467	10080	503	112		55.1	58.4	4 632	4 740	4 871	4 610
Des.	20.40	20.25	315		13221		115		53.5		5 216		5 021	

¹ Gj.snitt for uken medio måneden. ² Medio måneden. ³ Tallene angir arbeidsløsheten blandt forsikrede arbeidere. Statistikken over arbeidsløse fagforeningsmedlemmer, som tidligere blev gitt, er opført fra utgangen av 1926. ⁴ Utførte fremmede svarer fratrukket ⁵ Ultimo måneden. ⁶ Gammel paritet. ⁷ Revidert beregning. ⁸ Ekskl. Elsass-Lothringen.

Konjunkturtabell.

47. De Forenede Stater.														
Måned.	a. Pengemengde i omløp. ¹				b. Lån til børsme-glere. ² (Mill. \$.)	c. Kreditt til nærings-livet. ² (Mill. \$.)	d. Rente for «Call loans» ³ (pct.)	e. Aktie-indeks. ⁴ (325 indu-strielle papirer, 1926 = 100.)		f. Indeks for be-skjef-tigel-seni i indu-strien. (1919=100.)				
	I alt. (Mill. \$.)		Herav: Federal Reserve-sedler. (Mill. \$.)					1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	
	1927.	1928.	1927.	1928.				1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	
Årsgj.snitt .	4 898	-	1 712	-	-	-	4.06	-	-	-	92	-		
Januar	4 846	4 677	1 684	1 561	2 732	3 816	8 577	8 580	4.32	4.24	-	137	92	88
Februar	4 885	4 690	1 710	1 570	2 762	3 722	8 560	8 672	4.03	4.38	-	135	94	89
Mars	4 862	4 749	1 707	1 588	2 803	3 825	8 684	8 822	4.13	4.47	-	141	94	90
April	4 891	4 748	1 724	1 586	2 883	4 144	8 612	8 856	4.18	5.08	-	150	93	89
Mai	4 893	4 744	1 734	1 587	3 062	4 469	8 659	8 882	4.26	5.70	-	155	93	89
Juni	4 851	4 797	1 703	1 626	3 118	4 159	8 677	8 951	4.33	6.32	-	148	92	90
Juli	4 846	4 701	1 668	1 592	3 141	4 259	8 559	9 000	4.05	6.05	117	148	91	88
August	4 854	4 803	1 657	1 662	3 184	4 235	8 678	9 081	3.68	6.87	112	153	91	90
September	4 948	4 846	1 715	1 699	3 306	4 525	8 750	9 076	3.80	7.26	129	162	92	91
Oktober	4 946	4 808	1 711	1 689	3 344	4 907	8 774	9 215	3.90	6.98	128	166	92	92
November	4 952	4 987	1 694	1 770	3 511	5 290	8 806	9 116	3.60	6.67	131	177	90	
Desember	5 003	-	1 763	-	3 718	5 091	8 718	9 235	4.38	8.67	136	-	89	

47. De Forenede Stater.													
Måned.	g. Industriell produksjonsindeks. ⁵ (1923-1925 = 100.)		h. Lastede jernbanevogner. Indeks ⁶ (1923-25 = 100.)		i. Ståltrusens ordre-reserve. ² (1 000 tonn.)		j. Innførsel. (Mill. \$.)		k. Utførsel. (Mill. \$.)		l. Gullinnførselsover-skudd. (Mill. \$.)		
	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	
	Arsgj.s. pr. md.	106	-	103	-	3 397	-	350	-	406	-	0.5	-
Januar	107	106	105	100	3 800	4 276	359	338	419	411	44.5	÷ 13.8	
Februar	109	100	109	102	3 597	4 398	312	353	373	373	19.9	÷ 11.1	
Mars	111	109	109	103	3 553	4 335	377	382	410	423	10.8	÷ 94.9	
April	108	109	108	104	3 456	3 872	378	345	415	368	11.9	÷ 90.9	
Mai	111	109	107	106	3 051	3 417	346	355	394	423	31.7	÷ 81.7	
Juni	108	108	104	102	3 053	3 637	359	317	359	390	12.8	÷ 79.9	
Juli	106	109	101	102	3 142	3 571	327	316	343	382	8.9	÷ 63.9	
August	107	112	104	104	3 196	3 624	371	347	375	381	6.4	+ 0.7	
September	105	115	104	106	3 148	3 698	341	321	426	426	÷ 11.5	+ 0.5	
Oktober	103	114	101	106	3 341	3 751	356	357	490	555	÷ 8.6	+ 12.2	
November	99	112	96		3 454	3 673	345	327	461	546	÷ 53.2	+ 7.0	
Desember	99		94		3 973		331		409		÷ 67.4		

¹ Pr. 1ste i efterfølgende måned. ² Ultimo måneden. ³ Ved fornyelse. Gj.snitt for måneden. ⁴ Ny serie. Gj.snitt for måneden. ⁵ Korrigert for sesongsvingninger. Ny beregning. ⁶ Forløbig.

Kilder.

Sverige.
 Ekonomisk Översikt. Kommerciella Meddelanden.
 Sociala Meddelanden. Svensk Finanstidning.

Danmark.
 Statistiske Efterretninger. Vareomsætningen.

Finnland.
 Bank of Finland. Monthly Bulletin.

Tyskland.
 Wirtschaft und Statistik. Vierteljahrshefte zur
 Konjunkturforschung.

England.
 Board of Trade. London & Cambridge Economic
 Service. Monthly Bulletin. Labour Gazette.

Frankrike.
 Bulletin de la Statistique générale de la France.

De Forenede Stater.
 Bradstreet. Federal Reserve Bulletin.

Aperçu mensuel de la situation économique.

(Traduction française des rubriques.)

1. Taux d'escompte de la Banque de Norvège.
2. Circulation des billets de la Banque de Norvège en moyenne par mois.
3. Avances et portefeuille de la Banque de Norvège en moyenne par mois.
4. Dépôts à vue de la Banque de Norvège en moyenne par mois.
5. Avances et portefeuille de 83 banques privées les plus grandes à la fin de chaque mois.
6. Dépôts des banques privées à la fin de chaque mois.
7. Réescomptes des banques privées à la fin de chaque mois.
8. Avances et portef. de 162 caisses d'épargne les plus grandes à la fin de chaque mois.
9. Dépôts de 162 caisses d'épargne à la fin de chaque mois.
10. Opérations de valeurs à la Bourse d'Oslo.
11. Cours des obligations.
12. Nombres-indices des actions. Actions industrielles.
13. Toutes les actions cotées à la bourse. Nombre des faillites.
14. Nombre des concordats préventifs.
15. Moyenne des cours de change cotés à la Bourse d'Oslo.
16. Pourcentage du prix de la couronne à New York comparativement à son prix au pair.
17. Volume des transactions de valeurs entre la Norvège et l'Étranger. Achats. Ventes.
18. Nombres-indices de volume du commerce.
19. Valeur d'importation totale.
20. Valeur d'export.
21. Excédant de l'importation.
22. Recettes de la douane.
23. Importation de houille et coke.
24. Importation de pétrole et benzine.
25. Importation des tôles de fer.
26. Importation de fer en barres.
27. Exportation de bois.
28. Exportation de pâte de bois et de cellulose (calculé à sec la pâte humide réduite à la moitié).
29. Exportation de papier et carton.
30. Exportation de morue séchée et salée.
31. Exportation de harengs frais et salés.
32. Quantité mesurée du lait aux laiteries et fromageries.
33. Production en vente de pâte de bois et de cellulose (calculé à sec).
34. Production de papier et de carton.
35. Trafic des marchandises aux chemins de fer de l'État (Ofotbanen non compris), marchandises transportées, nombre des wagons à marchandises.
36. Mouvement de la navigation, navires chargés arrivés et sortis.
37. Nombres-indices des frets maritimes.
38. Chômage.
 - I. Nombre de chômeurs syndiqués à la fin de chaque mois en % du nombre d'ouvriers rapporté.
 - II. a. Demandes pour 100 places vacantes.
 - b. Excédant de demandes.
39. Nombres-indices du coût de la vie et d'alimentation.
40. Nombres-indices des prix de gros.
41. *Suède.*
 - a. Circ. des billets de la Banque de Suède.
 - b. Avances et portef. des banques privées.
 - c. Nombres-indices des actions.
 - d. Pourcentage des chômeurs.
 - e. Nombres-indices de la production.
 - f. Marchandises transportées aux chemins de fer de l'État.
 - g. Importation.
 - h. Exportation
42. *Danmark.*
 - a. Circulation des billets de la Banque Nationale.
 - b. Avances et portef. des banques privées.
 - c. Nombres-indices des actions.
 - d. Pourcentage des chômeurs.
 - e. Importation.
 - f. Exportation.
 - g. Exportation de porc.
 - h. Exportation de beurre.
43. *Finlande.*
 - a. Circulation des billets de la Banque de Finlande.
 - b. Avances et portef. des banques privées.
 - c. Nombres-indices des actions.
 - d. Marchandises transportées aux chemins de fer l'État.
 - e. Importation.
 - f. Exportation.
 - g. Exportation de bois (scié).
 - h. Exportations de pâte de bois et papier.
44. *Allemagne.*
 - a. Monnaies en circulation: Total. Circulation des billets du Reichsbank.
 - b. Crédits industriels et commerciaux des banques d'émis. et des banques privées.
 - c. Taux d'emprunt du jour.
 - d. Nomb.-indices des actions (valeur d'or).
 - e. Pourcentage des chômeurs.
 - f. Nombres-indices de la production.
 - g. Wagons chargés de chemin de fer.
 - h. Importation, valeur d'or.
 - i. Exportation, valeur d'or.
45. *Royaume-Uni.*
 - a. Circulation des billets de la «Bank of England» et de l'État.
 - b. Avances et portefeuille de 9 banques de compensation.
 - c. Taux d'emprunt du jour.
 - d. Nombres-indices des actions.
 - e. Pourcentage des chômeurs.
 - f. Nombres-indices de production.
 - g. Marchandises transportées aux chemins de fer.
 - h. Importation.
 - i. Exportation.
 - j. Mouvem. d'or de la «Bank of England».
46. *France.*
 - a. Circulation des billets de la Banque de France.
 - b. Avances à l'état de la Banque de France.
 - c. Pourcentage du prix du franc à New York comparativement à son prix au pair.
 - d. Nombres-indices des actions.
 - e. Nombre de chômeurs secouris.
 - f. Nombres-indices de la production.
 - g. Wagons chargés de chemin de fer (par jour).
 - h. Importation.
 - i. Exportation.
47. *Etats-Unis.*
 - a. Monnaies en circulation: Total. Billets des «Federal Reserve Banks».
 - b. Avances aux agents de change.
 - c. Crédits industriels et commerciaux.
 - d. Taux d'emprunt du jour.
 - e. Nombres-indices des actions.
 - f. Nombres-indices d'occupation dans l'industrie.
 - g. Nombres-indices de production.
 - h. Chemin de fer, wagons chargés; nombres-indices.
 - i. Ordres non exécutés de U. S. Steel Corporation.
 - j. Importation.
 - k. Exportation.
 - l. Excédant de l'importation d'or.

**Folkemengdens bevegelse i 1928, sammenholdt
med tidligere år.¹**

	Riket.			Bygder.			Byer.			
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	
Ekteskap . . .	1ste kv.	2 861	2 425	2 700	1 568	1 350	1 444	1 293	1 075	1 256
	2net »	3 969	3 918	4 100	2 383	2 279	2 467	1 586	1 639	1 633
	3dje »	4 117	4 020	4 235	2 584	2 532	2 587	1 533	1 488	1 648
	4de »	4 889	5 884		2 706	3 121		2 183	2 763	
	Tils.	15 836	16 247		9 241	9 282		6 595	6 965	
Levendefødte	1ste kv.	12 808	11 934	11 955	9 446	8 988	8 988	3 362	2 946	2 967
	2net »	14 229	13 611	13 325	10 772	10 379	10 034	3 457	3 232	3 291
	3dje »	13 828	12 912	12 813	10 585	10 078	9 818	3 243	2 834	2 995
	4de »	13 827	14 165		10 456	9 213		3 371	4 952	
	Tils.	54 692	52 622		41 259	38 658		13 433	13 964	
Døde	1ste kv.	7 964	9 385	7 744	5 528	6 662	5 280	2 436	2 723	2 464
	2net »	7 443	7 415	7 795	5 279	5 235	5 479	2 164	2 180	2 316
	3dje »	6 632	6 631	6 633	4 652	4 628	4 604	1 980	2 003	2 029
	4de »	7 554	8 029		5 037	5 017		2 517	3 012	
	Tils.	29 593	31 460		20 496	21 542		9 097	9 918	
Overskudd av fødte. . .	1ste kv.	4 844	2 549	4 211	3 918	2 326	3 708	926	223	503
	2net »	6 786	6 196	5 530	5 493	5 144	4 555	1 293	1 052	975
	3dje »	7 196	6 281	6 180	5 933	5 450	5 214	1 263	831	966
	4de »	6 273	6 136		5 419	4 196		854	1 940	
	Tils.	25 099	21 162		20 763	17 116		4 336	4 046	

¹ Tallene for 4. kvartal er i alle år for høie, da samtlige giftermål, fødsler og dødsfall blandt dissenterne som tilhører ordnede samfund er regnet med her.

**Utvandringen til oversjøiske land i 1928, sammenholdt
med tidligere år.**

Måneder.	Norske utvandrere. ¹			Utvandrede utlendinger over norske havner.						Tidligere utvandrede personer som har vært hjemme i Norge på besøk.		
				Svensker.			Andre.					
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
Januar . . .	386	568	387	6	13	7	3	5	1	73	127	62
Februar . . .	822	1 220	839	28	16	8	5	5	11	172	185	184
Mars	1 245	1 928	1 469	12	9	6	18	6	2	298	229	364
April	1 177	2 324	989	16	29	13	4	7	3	257	306	242
Ma	815	1 253	887	37	32	9	5	5	3	170	240	209
Juni	410	625	545	29	11	13	4	1	7	70	146	155
Juli	762	582	634	38	33	13	9	6	3	241	128	249
August . . .	904	971	834	30	18	7	4	7	3	475	405	468
September .	784	953	571	12	11	16	5	7	9	327	544	456
Oktober . . .	1 114	726	875	29	13	6	7	9	2	441	273	448
November . .	535	421	494	8	2	3	7	-	1	109	72	101
Desember . .	372	310	318	2	6	1	1	5	-	32	41	30
Tilsammen	9 326	11 881	8 842	247	193	102	72	63	45	2 665	2 696	2 968

¹ Over følgende havner: Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondhjem, Larvik, Arendal, Ålesund og Kristiansund.

Sammendrag av manedsoppgaver innsendt til Bank- og Sparebankinspeksjonen fra større sparebanker.

	Ved utgangen av:					
	Novbr. 1927.	Desember 1927.		Septbr. 1928.	Oktbr. 1928.	Novbr. 1928.
	162 banker	162 banker.	170 banker.	170 banker.	170 banker.	170 banker.
Aktiva.	1 000 kr.					
1. Kassebeholdning	9 421	13 618	13 738	8 877	9 554	9 033
2. Innestående i og i regning med innenlandske banker i alt	162 075	152 623	155 447	167 642	166 639	169 504
a. Norges Bank	21 466	19 301	19 347	9 796	11 851	16 298
b. Private aktiebanker	111 235	104 984	107 007	131 544	129 914	127 028
c. Andre sparebanker	29 374	28 338	29 093	26 302	24 874	26 178
3. Innestående i og i regn. med utenl. banker	267	327	327	2 774	2 951	2 948
4. Verdipapirer (ihendehaverobl., aktier o. l.)	690 048	675 894	681 476	651 519	656 202	653 932
5. Pantobligasjoner i faste eiendommer	395 845	395 572	405 039	408 247	408 391	409 080
6. Beholdning av vekslar	71 127	72 216	74 177	80 225	76 843	77 462
7. Utlån mot vekselobl. og andre utlån	239 464	535 878	542 107	530 902	530 447	527 456
8. Utlån på kassekreditt	537 679	241 725	242 948	222 342	217 654	214 218
9. Faste eiendommer og inventar	23 073	23 726	24 055	25 316	25 641	26 308
10. Omkostningskonto	11 866	7 310	7 326	11 155	12 970	15 147
11. Andre debetposter	33 442	21 414	21 572	41 659	39 953	39 123
Forvaltningskapital	2 174 307	2 140 303	2 168 212	2 150 658	2 147 245	2 144 211
Påssiva.						
1. Sparebankenes fond (grunnfond og andre)	137 454	141 039	143 485	140 379	140 114	139 223
2. Innskudd i alt	1 898 676	1 934 308	1 959 433	1 868 276	1 853 937	1 843 393
a. Innskudd på folio	15 559	14 744	14 785	13 774	13 930	15 178
b. Innskudd på alm. sparebankvilkår og på opsigelse	1 883 117	1 919 564	1 944 648	1 854 502	1 840 007	1 828 215
3. I regning med innenlandske banker i alt	31 112	32 223	32 368	32 845	34 240	34 494
a. Norges Bank	1 210	1 479	1 479	73	70	71
b. Private aktiebanker	8 343	10 404	10 548	10 085	11 204	11 079
c. Andre sparebanker	21 559	20 340	20 341	22 687	22 966	23 344
4. I regning med utenlandske banker	16	18	18	79	12	12
5. Andre kreditorer i løpende mellomregning	5 303	4 541	4 541	5 751	4 382	5 782
6. Egne lån og rediskonteringer	7 820	9 380	9 380	11 189	11 590	11 375
7. Konto for renter, provisjonsagio o. l.	73 002	11 353	11 448	68 943	78 337	84 618
8. Andre kreditposter	20 924	7 441	7 539	23 196	24 633	25 314
Forvaltningskapital	2 174 307	2 140 303	2 168 212	2 150 658	2 147 245	2 144 211

Innskudd i de større sparebanker.

Sparebankenes beliggenhet.	Antall banker.	Innskudd ved utgangen av:					
		Nov. 1927.	Desbr. 1927. ¹		Sept. 1928.	Okt. 1928.	Nov. 1928.
		162 banker	162 banker	170 banker.	170 banker.	170 banker.	170 banker.
		1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
Oslo	3	417 537	422 287	422 287	413 902	412 219	410 975
Øvrige østlandsbyer	12	198 389	203 028	203 028	191 225	189 863	188 843
Østlandsbygdene	35	316 170	322 140	322 140	305 925	302 635	300 164
Oplandet: Byer	3	43 444	44 954	44 954	39 707	39 012	38 212
— : Bygder	19	129 148	131 666	136 855	123 332	122 300	121 060
Sørlandet: Byer	14	125 863	127 775	127 775	121 116	120 515	119 975
— : Bygder	17	84 465	86 683	86 683	81 940	80 693	80 123
Bergen	1	119 020	121 972	121 972	120 437	120 713	120 689
Øvrige vestlandsbyer	9	112 479	113 755	118 046	112 180	109 936	109 168
Vestlandsbygdene	29	139 812	143 055	148 704	139 437	138 490	138 025
Trondhjem	2	69 721	71 318	71 318	70 963	70 493	69 546
Trondelagen: Byer	3	22 915	23 218	23 218	20 568	20 346	20 409
— : Bygder	11	56 740	58 174	61 015	58 207	57 877	57 562
Nord-Norge: Byer	6	31 391	32 112	37 723	35 041	34 633	34 454
— : Bygder	6	31 582	32 171	33 715	34 296	34 212	34 188
I alt: Byer	53	1 140 759	1 160 419	1 170 321	1 125 139	1 117 730	1 112 271
— : Bygder	117	757 917	773 889	789 112	743 137	736 207	731 122
Samtlige banker	170	1 898 676	1 934 308	1 959 433	1 868 276	1 853 937	1 843 393

A n m. Utarbeidelsen av statistikken er fra og med januar 1928 overtatt av Bank- og Sparebankinspeksjonen. De sparebanker som tas med representerer ca. 81 pct. av samtl. spareb.s forvalt.nskapital.
¹ Inklusive årets renter.

Sammendrag av månedsopgaver innsendt til Bank- og Sparebankinspeksjonen fra større private norske aktiebanker.

	Desember 1927.		September 1928.		Oktober 1928.		November 1928.	
	90 banker.	Derav 39 u. likv. og adm.	95 banker.	Derav 39 u. likv. og adm.	96 banker.	Derav 39 u. likv. og adm.	97 banker.	Derav 39 u. likv. og adm.
A k t i v a.	1 000 kr.	1 000 kr.						
Kassebeholdning	22 086	5 802	22 313	6 598	18 089	2 322	19 226	1 917
Innestående i Norges Bank	45 274	7 276	27 517	1 341	24 346	3 872	30 482	2 675
Utenlandske sedler og mynter	434	129	491	73	396	58	404	63
I mellomregn. med innenland-								
ske banker og sparebanker	114 486	44 091	128 200	37 777	133 396	38 541	122 969	40 439
I mellomregning med uten-								
landske banker — nostro .	16 052	3 967	80 286	17 760	75 194	19 287	73 306	20 706
I mellomregning med uten-								
landske banker — loro . .	1 647	589	1 927	246	1 774	338	2 542	1 226
Debitorer i utenlandsk mynt	64 431	16 580	40 566	9 629	27 248	7 301	26 541	7 351
Ihdehaverobligasjoner . . .	344 239	109 632	282 876	57 104	285 243	55 853	286 005	55 665
Aktier	74 153	39 729	76 619	37 964	76 407	37 779	76 349	37 591
Pantobligasjoner	84 678	26 965	85 883	25 666	86 564	25 212	86 122	24 616
Innenlandske vekslers, veksel-								
obligasjoner og checker . .	416 317	136 483	409 906	121 325	409 478	117 758	407 818	113 946
Div. debitorer, kassekred. m.v.	1 049 681	426 581	983 594	339 980	983 899	330 648	975 140	324 358
Utenl. vekslers og checker . .	13 803	7 299	19 857	6 698	20 354	6 746	20 806	6 638
Løpende rembursers	32 646	8 517	29 960	4 575	31 572	3 577	33 938	3 727
Bankbygning eller aktier i								
fast eiendom samt inventar	31 746	10 742	32 449	10 028	32 277	9 843	32 408	9 842
Overtatt fast eiendom	14 298	10 639	12 213	8 545	12 023	8 315	11 693	8 155
Ikke innbetalt aktiekapital . .	589	80	631	50	576	50	146	50
Rekambioveksler m. v.	36 810	34 014	32 360	28 107	30 861	27 662	30 849	27 278
I regning med eget hoved-								
kontor, filial eller avdeling	3 189	610	7 862	6 143	8 002	6 148	5 147	2 196
Omkostninger m. v.	3 183	1 497	17 414	4 659	19 515	5 060	21 176	5 374
Andre debetposter	384 730	368 768	386 658	366 328	386 710	366 197	386 436	366 166
Tilsammen aktiva	2 754 472	1 259 990	2 679 582	1 090 596	2 663 924	1 072 567	2 650 503	1 059 979
P a s s i v a.								
Aktiekapital	188 727	14 176	187 572	10 654	188 036	10 642	188 537	10 642
Fond	71 488	19 637	71 030	6 936	71 038	6 946	70 998	6 907
Ansvarlig lånekapital	16 241	11 241	16 241	11 241	16 241	11 241	16 241	11 241
Innskudd fra almenheten —								
på anfordring	107 972	27 802	106 673	17 612	104 066	19 526	101 000	19 348
Innskudd fra almenheten —								
på opsigelse ell. bestemt tid	1 608 400	795 684	1 483 960	678 373	1 472 083	666 447	1 460 533	661 125
I mellomregn. med innenland-								
ske banker og sparebanker	299 004	144 711	336 132	136 101	341 619	131 137	336 607	127 360
I mellomregning med uten-								
landske banker — nostro .	25 532	1 720	30 947	1 624	29 150	1 359	25 504	1 419
I mellomregning med uten-								
landske banker — loro . .	77 102	29 371	47 484	19 799	44 089	19 680	42 868	19 555
Kreditorer i utenlandsk mynt	61 414	10 667	31 418	1 418	20 428	804	21 072	761
Postremisser	10 163	2 887	9 667	1 295	9 948	1 475	9 648	1 373
Diverse kreditorer	71 509	29 941	65 113	32 401	67 314	31 923	73 758	31 973
Løpende rembursers	28 762	8 007	28 685	4 528	29 833	3 432	32 403	3 630
Aksepters — for egen regning	1 142	1 028	8 031	483	8 479	439	8 496	439
— — — for andres regn.	5 597	1 703	1 689	222	1 965	169	1 789	117
Rediskonterte vekslers, veksel-								
obligasjoner m. v. — innenl.	123 099	118 277	134 601	98 999	133 479	98 346	135 502	98 580
Rediskonterte vekslers, veksel-								
obligasjoner m. v. — utenl.	6 692	6 112	2 651	2 605	3 181	2 894	3 087	2 803
Pantegjeld i bankbygning og								
overtatt fast eiendom	3 193	2 247	2 409	1 525	2 300	1 457	2 240	1 396
I regning med eget hoved-								
kontor, filial eller avdeling	97	90	8 036	6 512	7 889	6 516	3 967	2 587
Renter, diskonto m. v.	4 566	2 113	59 161	17 722	66 974	19 819	70 617	20 628
Andre kreditposter	43 772	32 576	48 082	40 546	45 812	38 315	45 636	38 095
Tilsammen passiva	2 754 472	1 259 990	2 679 582	1 090 596	2 663 924	1 072 567	2 650 503	1 059 979

A n m. Disse banker representerer 98 pct. av samtlige aktiebanners forvaltningskapital.

Det Statistiske Centralbyrås engrosprisindeks.

	I. Vegetabiliske levnetsmidler.	II. Animalske levnetsmidler.	III. Førstoffer og gødning.	IV. Brensel og olje.	V. Jern og metaller.	VI. Mursten, cement og glass.	VII. Trevarer.	VIII. Tremasse, cellulose og papir.	IX. Tekstilvarer.	X. Huder, skinn, lær og skotøi.	XI. Kjemiske og tekn. varer.	Generallindeks.	Fødemidler.	Andre varer.	Råvarer.	Forbruksvarer.
1913	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1923: Gj.snitt	219	212	222	216	238	297	266	303	279	203	251	232	215	246	232	232
1924: Gj.snitt	278	252	259	239	256	313	269	303	317	224	292	268	261	273	265	270
1925: Gj.snitt	263	255	239	197	221	304	261	295	299	216	286	253	257	250	248	259
1926: Gj.snitt	195	198	167	181	173	247	218	255	228	169	218	198	197	200	192	205
1927: Gj.snitt	179	158	147	138	150	197	197	187	195	152	202	167	165	168	161	172
1928: Gj.snitt	173	149	150	122	144	191	194	169	191	171	188	161	157	164	157	165
1927: Januar	181	169	142	162	154	218	197	229	191	150	207	174	173	175	168	179
Februar	179	167	143	153	153	207	197	220	191	150	205	172	171	172	167	177
Mars	178	160	140	146	153	198	197	198	191	150	200	167	166	169	160	175
April	174	153	138	141	153	198	197	196	191	149	197	164	160	167	159	169
Mai	175	150	143	133	152	196	197	179	191	150	213	162	158	166	158	167
Juni	184	155	154	133	153	194	197	177	192	150	211	166	165	167	162	170
Juli	183	155	152	132	150	191	197	176	192	147	207	165	164	166	162	168
August	182	159	153	132	150	191	197	176	195	149	201	167	167	167	163	170
September	180	156	154	133	149	191	197	174	200	150	202	167	164	169	161	172
Oktober	178	156	147	132	146	191	197	174	200	150	196	165	163	167	157	173
November	179	157	145	132	145	191	197	170	200	161	197	166	164	168	157	175
Desember	179	157	147	129	145	200	197	170	200	163	192	166	165	167	158	174
1928: Januar	179	153	146	129	145	200	197	170	195	168	191	164	162	166	159	170
Februar	180	148	148	125	145	192	197	171	193	178	191	163	158	166	159	166
Mars	181	151	149	124	146	192	197	172	193	172	197	164	161	166	161	166
April	184	148	152	117	146	190	197	169	192	172	190	162	159	164	159	165
Mai	187	145	154	120	145	190	197	168	192	174	189	162	158	165	159	165
Juni	183	144	155	121	144	190	197	168	192	171	188	161	157	165	159	164
Juli	178	149	154	122	144	190	197	168	194	171	188	162	159	165	161	164
August	177	148	155	122	143	190	197	168	194	171	187	162	157	166	160	164
September	162	149	153	120	144	190	188	167	186	171	185	158	153	162	153	163
Oktober	157	151	149	119	140	190	188	167	185	170	186	157	153	160	152	163
November	155	153	144	120	141	190	188	167	185	168	184	157	154	160	151	163
Desember	156	152	139	120	141	192	188	167	185	169	182	157	154	159	152	162
1929: Januar	154	146	142	120	141	192	188	167	184	165	179	154	149	159	150	159

Leveomkostninger og detaljpriser for oktober, november og desember 1928.

Det Statistiske Centralbyrås beregninger over leveomkostningene gir som resultat at hovedindekstallet med skatt blir 184 for oktober og november og 183 for desember. Uten skatt er tallene henholdsvis 176, 175 og 174. I løpet av året, fra desember 1927 til desember 1928, har fallet i indekstallet med skatt vært 12 points eller 6.2 pct. og uten skatt 9 points eller 4.9 pct.

Indekstallet for matvarer er 161 for desember som for november, mot 163 i oktober og 171 i desember 1927. De fleste kjøtt- og fiskesorter er steget litt den siste måned, mens til gjengjeld smør, egg, sukker og poteter er falt litt. De andre matvarer er sågodtsom uforandret.

Indekstallet for kull, koks og ved er 163 for desember mot 164 i de andre november og 177 i desember 1927.

Utgiftene til beklædning er gått ned 2 points det siste kvartal, fra 168 til 166, og ligger nu 6 points lavere enn desember ifjor.

Posten „øvrige utgifter“ er gått ned 2 points det siste kvartal og 8 points i løpet av året.

Husleie, gass og elektrisitet er opført uforandret.

Tabell 1 a. Beregnede årlige leveomkostninger for en gjennomsnittsfamilie på mann, kone og 3 barn med omkring 1 500 kroners inntekt (i 1914) efter prisene juli i 1914 og fra desbr. 1927 til desbr. 1928.

Varesort.	Juli 1914.	Desbr. 1927.	Sept. 1928.	Oktbr. 1928.	Novbr. 1928.	Desbr. 1928.	Indekstall (juli 1914 = 100).				
							Des. 1927.	Sept. 1928.	Oktbr. 1928.	Novbr. 1928.	Des. 1928.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.					
I. Matvarer :											
Kjøtt	102.30	169.82	174.98	167.77	163.68	165.73	166	171	164	160	162
Flesk	23.98	37.65	40.53	41.25	41.01	40.53	157	169	172	171	169
Fiskemat	45.67	66.22	68.51	68.51	67.13	67.59	145	150	150	147	148
Melk, smør, ost og egg	256.49	443.73	410.38	418.08	418.08	415.51	173	160	163	163	162
Brød	120.75	217.35	216.14	216.14	211.31	211.31	180	179	179	175	175
Mel, gryn, poteter osv.	82.60	152.81	132.99	124.73	123.07	121.42	185	161	151	149	147
Kaffe	37.25	63.33	62.95	62.58	62.21	62.21	170	169	168	167	167
Sukker	34.05	53.46	49.03	48.35	47.67	46.99	157	144	142	140	138
Matvarer i øvrig : .	29.77	50.91	48.82	48.53	47.93	47.93	171	164	163	161	161
Tilsammen	732.86	1 255.28	1 204.28	1 195.94	1 182.09	1 179.22	171	164	163	161	161
II. Lys og brensel :											
a) Kull, koks og ved.	45.50	80.54	75.53	74.17	74.62	74.17	177	166	163	164	163
b) Petroleum	22.72	34.76	31.58	31.35	32.04	32.72	153	139	138	141	144
c) Gass og elektrisitet	11.06	19.70	19.00			19.00	178	172			172
III. Beklædning	193.40	333.57	324.90			321.08	172	168			166
IV. Husleie	239.24	433.02	428.24			428.24	181	179			179
V. Skatter	20.22	224.00	165.00			165.00					-
VI. Øvrige utgifter . . .	263.30	a. 634.70 b. 597.58	a. 606.62 b. 581.09			a. 599.66 b. 576.45	a. 241 b. 227	a. 230 b. 221			a. 228 b. 219
Hovedsum	1528.30	a3015.57 b2978.45	a2855.15 b2829.62	a2845.22 b2819.69	a.2832.51 b.2806.98	a2819.09 b2795.88	a. 197 b. 195	a. 187 b. 185	a. 186 b. 184	a. 185 b. 184	a. 184 b. 183
Sum uten skatt	1508.08	2 754.45	2 664.62	2 654.69	2 641.98	2 630.88	183	177	176	175	174

a. Med fagforeningskontingent.

b. Uten fagforeningskontingent.

Tabell 1 b. Beregnede årlige leveomkostninger for en gjennomsnittsfamilie på mann, kone og 4 barn med omkr. 3 000 kroners inntekt (i 1914) efter prisene i juli 1914 og desb. 1927 til desb. 1928.

Varesort.	Juli 1914.	Desbr. 1927.	Juni 1928.	Sept. 1928.	Desbr. 1928.	Indekstall (juli 1914 = 100).				
						Desbr. 1927.	Juni 1928.	Sept. 1928.	Desbr. 1928.	
I. Matvarer:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.					
Kjøtt	162.02	267.33	296.50	273.81	260.85	165	183	169	161	
Flesk	40.72	63.93	65.56	68.82	68.82	157	161	169	169	
Fiskemat	66.80	95.52	87.50	100.20	98.20	143	131	150	147	
Melk, smør, ost og egg	434.32	773.09	686.23	707.94	716.63	178	158	163	165	
Brød	168.11	302.60	316.05	300.92	294.19	180	188	179	175	
Mel, gryn, poteter osv.	147.51	277.32	318.62	241.92	221.97	188	216	164	150	
Kaffe	53.88	91.60	90.52	91.06	89.98	170	168	169	167	
Sukker	65.03	102.10	98.20	93.64	89.74	157	151	144	138	
Matvarer i øvrig . . .	56.61	97.94	97.37	93.41	91.71	173	172	165	162	
Tilsammen	1195.00	2 071.43	2 056.55	1 971.72	1 931.39	173	172	165	162	
II. Lys og brensel:										
a) Kull, koks, ved . .	73.72	127.54	124.59	120.90	117.21	173	169	164	159	
b) Petroleum	16.39	25.08	22.62	22.78	23.60	153	138	139	144	
c) Gass og elektrisitet	47.23	86.53	83.60	83.31	83.31	183	177	176	176	
III. Beklædning	457.48	789.10	772.33	767.58	758.69	172	169	168	166	
IV. Husleie	472.43	888.17	869.27	869.27	869.27	188	184	184	184	
V. Skatter	63.01	634.00	634.00	529.00	529.00	-	-	-	-	
VI. Øvrige utgifter . . .	705.06	a1672.74	a1639.76	a1632.93	a1619.73	a237	a233	a232	a230	
		b1606.77	b1572.28	b1560.36	b1547.17	b228	b223	b221	b219	
Hovedsum	3030.32	a6294.59	a6202.72	a5997.49	a5932.20	a208	a205	a198	a196	
		b6228.62	b6135.24	b5924.92	b5859.64	b206	b202	b196	b193	
Sum uten skatt	2967.31	5594.62	5501.24	5395.92	5330.64	189	185	182	180	

a Med fagforeningskontingent. b. Uten fagforeningskontingent.

Tabell 2. Priser i småsalg i gjennomsnitt for endel av Rikets byer fra desbr. 1927 til desbr. 1928, sammenlignet med juli 1914.

Varesort.	Mengde- enhet.	Juli 1914.	Desbr. 1927.	Mai 1928.	Juni 1928.	Juli 1928.	Aug. 1928.	Sept. 1928.	Oktr. 1928.	Novbr. 1928.	Desbr. 1928.	Stig- ning fra juli 1914 til desbr. 1928.
A. Matvarer.		Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Pct.
Oksekjøtt, ferskt, stek . .	Kg.	141	260	271	276	273	274	261	258	249	252	79
— suppekjøtt	-	125	204	222	222	221	220	209	199	196	195	56
Saukjøtt, ferskt, bakpart . .	-	149	220	267	270	280	263	232	212	206	217	46
— forpart	-	140	203	238	239	251	236	205	187	183	196	40
— salt, norsk	-	112	173	187	187	198	201	195	185	182	180	61
— islandsk	-	¹ 97	160	176	180	191	193	191	186	174	173	78
Kalvekjøtt, gjøkav, stek . .	-	144	278	280	282	286	280	274	272	268	268	86
— forpart	-	129	237	244	244	248	243	237	234	228	229	78
— spekalv	-	91	172	166	169	171	170	165	164	160	168	85
Flesk, ferskt (almindelig) . .	-	141	218	230	236	242	248	245	246	240	241	71
— norsk saltet sideflesk . .	-	146	226	236	243	244	254	250	252	250	251	72
— amerikansk	-	154	248	237	233	236	249	253	261	262	256	66
Lorsk, nyslaktet	-	¹ 83	70	69	69	66	66	76	74	73	74	11
— sløiet, uten hode	-	45	51	53	51	50	50	53	54	57	58	29
— saltet	-	40	65	63	62	62	62	64	65	66	68	70
Sild, fersk (ikke småsild) . .	-	22	61	57	51	56	61	70	73	66	64	191
— saltet	-	50	81	79	77	85	88	94	94	89	86	72
Ørret, stor, opskåret	-	97	190	206	204	186	188	191	202	185	186	92
Makrell, fersk	-	54	-	109	61	68	84	98	111	-	-	-
— saltet	-	63	134	115	102	93	115	119	126	130	137	117
Sei, nyslaktet	-	¹ 43	53	55	49	49	51	53	54	52	52	21
— sløiet, uten hode	-	¹ 30	45	50	47	49	42	45	44	46	49	63
Øyse (kolje), røket	-	¹ 65	94	94	93	92	99	97	100	99	96	48
— fersk	-	35	70	76	73	71	69	71	69	72	70	100
Jer, saltet	-	40	66	66	64	66	67	66	67	65	63	58
Klippfisk	-	75	106	101	100	99	103	104	112	114	115	53
Fiskeboller, prima	¹ / ₁ boks	¹ 70	103	98	96	96	94	93	94	94	94	34

Beregnet pris.

Tabell 2 (forts.). Priser i småsalg i gjennomsnitt for endel av Rikets byer fra desbr. 1927 til desbr. 1928, sammenlignet med juli 1914.

Varesort.	Mengde- enhet.	Juli 1914.	Desbr. 1927.	Mai 1928.	Juni 1928.	Juli 1928.	Aug. 1928.	Sept. 1928.	Oktbr. 1928.	Novbr. 1928.	Desbr. 1928.	Stig- ning fra ju- li 1914 til desbr. 1928.
		Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Pct.
Melk, nysilt	Liter	17	30	29	29	28	28	28	29	29	29	7
— skummet	-	8	10	10	10	10	10	10	10	10	10	2
— kondensert	¹ / ₁ boks	-	54	53	53	53	52	53	53	54	53	
Fløte, alm. rå	Liter	81	151	148	148	149	149	149	151	151	151	8
Kremfløte	¹ / ₁	150	295	291	292	290	290	291	292	293	292	9
Smør, meierismør	Kg.	244	436	393	392	390	396	417	414	406	398	6
— fjellsmør	-	222	398	348	347	342	350	365	368	368	361	6
Margarin, animalsk, beste	-	144	217	201	201	201	201	201	201	199	200	3
— animalsk, billigste	-	108	152	141	140	133	140	140	131	127	127	1
— vegetabilsk, beste	-	120	185	165	166	167	165	166	165	164	164	3
Ost, norsk schweizer, imit.	-	186	340	346	344	344	343	346	348	342	344	8
— gauda, norsk, helfet	-	-	277	271	269	267	269	267	268	269	265	
— geitost, prima	-	164	294	270	266	266	262	270	269	273	272	6
— kumysost	-	58	75	70	69	70	69	70	71	71	70	2
— nøkkelost	-	81	177	179	175	169	176	181	183	185	183	12
— pultost	-	85	115	116	116	115	117	118	117	114	115	3
Egg, friske, norske	-	130	344	177	173	202	217	245	296	318	291	12
Hvetemel, amerikansk	-	31	47	48	48	43	42	41	39	38	38	2
Rugmel, norsk	-	20	38	41	41	40	39	37	36	36	36	8
Byggmel, norsk, 65 pct.	-	-	40	40	39	39	38	38	37	36	36	
Havremel, norsk, 65 pct.	-	-	61	59	61	61	60	62	62	64	62	
Potetmel	-	47	82	79	78	78	78	76	74	72	70	4
Rugbrød	-	23	41	43	43	43	42	41	41	40	40	7
Hveteloff (vannloff)	¹ / ₁	43	84	85	86	84	83	80	80	79	80	8
Bønner, brune	¹ / ₁	47	63	78	80	81	80	78	79	81	83	7
Erter, gule	-	35	85	85	84	85	85	83	82	81	79	12
Byggryn, hele, prima	-	27	43	43	43	43	43	44	42	42	41	5
Risengryn	-	48	85	82	82	82	83	82	81	79	79	6
Havregryn, norske, pressede	-	34	56	57	59	59	59	59	59	57	56	6
Poteter, norske ^{nye}	3 kg.	32	63	79	75	87	72	49	43	42	41	2
— ^{gamle}	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hodekål	Kg.	8	26	41	48	-	44	25	25	26	26	22
Kaffe, Java, Bali	-	274	488	487	487	489	491	489	485	483	483	7
— Salvador courant	-	251	426	417	417	420	423	425	421	419	418	6
— Santos superior	-	225	374	371	374	372	373	373	372	373	370	6
— Rio	-	215	353	345	348	352	350	349	345	343	340	5
Sukker, Raffinade	-	58	92	89	89	87	86	85	84	83	82	4
— Farin	-	52	80	77	77	75	74	73	72	71	70	3
Chokolade, nr. 3, norsk	-	191	350	318	318	316	316	320	317	318	317	6
Sultanplommer	-	95	132	126	126	126	125	125	125	124	124	3
Tørrede epler, amerikanske	-	109	282	313	316	317	318	319	322	319	309	18
Salt, kjøkkensalt	-	7	19	19	19	18	18	18	18	18	17	14
Landsøl	¹ / ₁ fl.	26	50	-	50	-	-	50	-	-	50	9
Baierøl	-	34	61	-	61	-	-	61	-	-	61	8
Pilsenerøl	Liter	37	80	-	80	-	-	80	-	-	80	11
B. Lys og brensel.												
Petroleum, Water white	5-liter	92	142	126	128	129	130	128	126	128	132	4
— Standard white	-	86	129	114	117	118	119	119	120	121	123	4
Kull, husholdnings-	100 kg.	256	385	379	379	373	372	367	362	370	366	4
Koks, engelsk, nr. 2	Hl.	170	273	270	267	269	270	262	250	252	251	4
Gassverkskoks nr. 2	¹ / ₁	146	262	261	260	254	257	252	243	242	238	6
Granved, hel, 60 cm. lang	Mf.	-	3 113	2 950	2 944	2 885	2 843	2 851	2 814	2 845	2 820	-
— grovhugget	-	1 609	3 505	3 350	3 262	3 168	3 191	3 188	3 173	3 161	3 170	97
Bjerkeved, hel, 60 cm. lang	-	-	3 901	3 717	3 729	3 635	3 595	3 525	3 526	3 526	3 513	-
— grovhugget	¹ / ₁	1 932	4 396	4 112	4 037	3 940	3 996	3 900	3 910	3 974	3 980	10

¹ Beregnet pris.

Tabell 2 (forts.). Priser i småsalg i gjennomsnitt for endel av Rikets byer fra juni 1927 til desbr. 1928, sammenlignet med juli 1914.

Varesort.	Mengde- enhet.	Juli 1914.	Juni 1927.	Sept. 1927.	Desbr. 1927.	Mars 1928.	Juni 1928.	Sept. 1928.	Desbr. 1928.	Stig- ning fra juli 1914 til desbr. 1928.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.
C. Beklædningsartikler og skotøi.										
Blått kamgarn, norsk, vekt ca. 550 gr. pr. m.	M.	8.93	12.20	12.28	12.26	12.05	12.02	11.69	11.54	29
Halvullent norsk shoddystoff	»	0.61	1.15	1.17	1.18	1.14	1.13	1.12	1.11	82
Bomullsvarer, norske, ca. { bleket	»	0.64	1.11	1.11	1.13	1.11	1.08	1.08	1.06	66
65 cm. bred { ubleket	»	0.45	0.76	0.78	0.79	0.76	0.76	0.76	0.75	67
. { blåttøi	»	0.67	1.21	1.20	1.23	1.22	1.20	1.18	1.15	72
Ullgarn, 4-tråders	Kg.	6.37	11.26	11.28	11.13	11.15	11.18	11.46	11.30	77
Dress, konfeksjon av blått kamgarn . . .	Stkr.	51.05	82.99	83.64	81.60	81.35	81.00	80.30	79.02	55
— — — — — norsk slitestoff	»	34.16	56.44	57.59	56.02	55.58	55.13	54.91	55.04	61
Vinterfrakk, konfeksjon	»	43.72	71.89	72.29	71.32	69.75	69.31	72.01	70.51	61
Arbeidsskjorte, blåskjorte	»	2.60	4.95	4.95	4.88	4.82	4.72	4.67	4.61	77
Mansjettskjorte, kulørt	»	4.60	6.97	7.09	7.04	6.84	6.71	6.73	6.54	42
Trikotasje av ull, trøie	»	4.13	6.09	6.11	6.04	6.02	5.97	6.02	6.00	45
— — — — — benklær	Par.	4.30	6.23	6.15	6.10	6.12	6.14	6.07	6.04	40
Trikotasje av bomull, trøie	Stkr.	2.85	4.16	4.11	4.04	4.09	4.01	3.94	3.87	36
— — — — — benklær	Par.	2.92	4.17	4.16	4.06	4.10	4.05	4.03	4.03	38
Ullstrømper, lange, maskinstrikkede nor- ske av 4-tråders garn	»	1.87	3.26	3.22	3.17	3.14	3.15	3.12	3.03	62
Sort, rund stiv hatt, hårhatt	Stkr.	6.49	13.04	13.05	12.79	12.47	12.31	12.27	12.34	90
Herre fettlærstøvler, plagget	Par.	12.64	20.38	19.97	20.26	20.53	20.92	20.58	20.28	60
Boxcalfstøvler { herre nr. 42	»	15.33	23.21	22.60	22.74	22.95	23.41	23.13	22.98	50
. { dame nr. 39	»	13.37	22.18	21.70	21.91	21.66	21.80	21.71	21.18	58
Halvsåling og fikking av { herrestøvler	»	3.80	7.99	7.89	7.75	7.68	7.63	7.51	7.44	96
. { damestøvler	»	2.89	6.22	6.19	6.22	6.14	5.97	5.77	5.78	100
D. Diverse.										
Enkel furutreskomme 4 skuffer, umalt	Stkr.	18.15	39.44	38.09	37.62	36.53	35.66	35.24	35.06	93
— — — — — malt	»	23.42	52.05	50.66	50.04	48.60	47.92	47.40	47.13	101
Enkel furutresseng, umalt	»	15.07	29.03	28.04	27.74	26.85	26.34	26.18	26.04	73
— — — — — malt	»	19.90	40.59	39.45	38.72	38.23	37.80	36.76	36.87	85
Pinnestol, polert, nr. 0	»	3.28	7.00	6.84	6.77	6.77	6.57	6.57	6.52	99
Jernseng med kjedebunn (norsk fabri- kat), ca. 80 cm. bred og 190 cm. lang	»	30.24	49.41	48.74	48.39	46.68	45.34	44.61	43.22	43
Norsk emaljert kasserolle med ører, 8 l.	»	3.01	4.43	4.42	4.38	4.26	4.19	4.16	4.02	34
— — — — — kaffekjele, ca. 3 l.	»	2.79	4.32	4.35	4.90	4.72	4.68	4.48	4.36	56
Galvanisert opvaskbalje, 26-toms	»	3.87	7.34	6.55	6.19	6.00	5.92	5.94	5.81	50
— — — — — bølge, 12-toms	»	1.02	2.32	2.18	2.11	2.05	2.05	2.03	2.00	96
Presset norsk stålstekepanne, ca. 30 cm. i diam.	»	1.70	2.32	2.27	2.13	2.05	2.04	2.00	2.01	18
Blikkspann, 3 l.	»	0.87	1.86	1.85	1.82	1.77	1.72	1.64	1.67	92
Alm. glatte, hvite stentøtallerkener, flate, ca. 23 cm. i diam.	Dus.	2.30	5.91	5.84	5.58	5.45	5.39	5.37	5.24	128
Alm. glatte ølglass uten stett, 2 dl. . . .	»	1.80	4.23	4.11	4.04	3.85	3.82	3.74	3.61	101
Vrimaskiner (Chicago nr. 12 eller Natio- nal 22)	Stkr.	14.97	28.95	29.86	28.67	28.02	27.36	27.13	26.68	78
Øks (Mustad nr. 12).	»	2.51	4.62	4.62	4.51	4.42	4.39	4.30	4.29	71
Vedsag med stålbu og strammer, svensk, 3 ¹ / ₂ fot	»	4.80	8.81	8.53	7.92	7.70	7.60	7.47	7.40	54
Sunlight såpe	Kg.	1.26	2.74	2.72	2.70	2.65	2.65	2.62	2.49	98
Grønnsåpe	»	0.36	0.85	0.83	0.82	0.80	0.80	0.78	0.77	114
Soda	»	0.12	0.22	0.22	0.21	0.21	0.20	0.20	0.20	67
Lut	Liter	0.17	0.39	0.39	0.39	0.39	0.39	0.38	0.37	118
Vaskekone med kost	Pr. dag	2.19	5.13	5.13	4.78	4.85	4.92	4.87	4.78	118
Enepike	Pr. md.	20.47	38.37	36.71	35.71	35.71	35.40	34.79	32.97	61
Barbering uten etterbehandling		0.20	0.46	0.45	0.46	0.46	0.46	0.45	0.45	125
Klipning — — — — —		0.51	1.55	1.53	1.53	1.51	1.50	1.44	1.44	182

Arbeidsmarkedet i 3. kvartal og i oktober og november 1928.

Arbeidsledighetsinspektoratets situasjonsrapporter viser følgende overskudd av arbeidssøkende menn og kvinner under ett ved de offentlige arbeidskontorer pr. 15de hver måned fra april til desember 1928 og de tilsvarende måneder i 1927:

	April.	Mai.	Juni.	Juli.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
1927 . .	24 040	22 941	19 209	15 501	15 429	18 697	21 716	24 904	27 069
1928 . .	22 739	19 252	16 420	15 216	15 684	17 702	20 267	22 695	22 776

I disse tall er ikke tatt med nødsarbeidere.

Arbeidskontorenes månedsrappporter viser følgende hovedtall over arbeidsformidlingen for menn fra juli til november 1928 og de tilsvarende måneder 1927:

	1928.				1927.			
	Arbeids- søkende.	Ledige plasser.	Over- skudd av arb.- søkende.	Arb.søk. pr. 100 ledige plasser.	Arbeids- søkende.	Ledige plasser.	Over- skudd av arb.- søkende.	Arb.søk. pr. 100 ledige plasser.
Juli	20 306	3 895	16 411	521	20 546	4 017	16 529	511
Aug.	20 550	3 229	17 321	636	21 342	3 348	17 994	637
Sept.	21 444	2 992	18 452	717	23 120	2 835	20 285	816
Okt.	24 905	3 708	21 197	672	26 141	3 246	22 895	805
Nov.	25 897	2 749	23 148	942	29 186	2 470	26 716	1 182
Pct. nedg. (-) eller opg. (+)								
Juli-aug. .	+ 1.2	÷ 17.1	+ 5.5	+ 22.1	+ 3.9	÷ 16.7	+ 8.9	+ 24.7
Aug.-sept.	+ 4.4	÷ 7.3	+ 6.5	+ 12.7	+ 8.3	÷ 15.3	+ 12.7	+ 28.1
Sept.-okt.	+ 16.1	+ 23.9	+ 14.9	÷ 6.3	+ 13.1	+ 14.5	+ 12.9	÷ 1.3
Okt.-nov.	+ 4.0	÷ 25.9	+ 9.2	+ 40.2	+ 11.6	÷ 23.9	+ 16.7	+ 46.8

Mens månedene juli og august tydet på en ugunstigere utvikling på arbeidsmarkedet sammenlignet med det foregående år, idet overskuddet av arbeidssøkende kun lå ubetydelig under de tilsvarende tall i 1927, synes utviklingen i de siste måneder å tyde på nogen bedring i arbeidsforholdene sammenlignet med 1927. Fra august til oktober steg overskuddet av arbeidssøkende i 1928 22.4 pct., mens det i de tilsvarende måneder 1927 steg 27.2 pct. Stigningen i de arbeidssøkendes antall svarer nogenlunde til stigningen i 1927 i disse måneder. Den gunstigere utvikling 1928 skyldes vesentlig den sterke stigning i de ledige plasser fra september til oktober, 23.9 pct., mot tilsvarende 14.5 pct. i 1927. Denne skyldes overveiende den for denne årstid vanlige stigning i antall ledige plasser i gruppene jordbruk og skogdrift og ulært arbeide. Dog har stigningen særlig i gruppen jordbruk og skogdrift vært betydelig sterkere i 1928 enn i 1927. Også de ledige plasser innen industri og anleggsvirksomhet viser en noget sterkere stigning fra september til oktober 1928 enn fra september til oktober 1927. Det er særlig innen bygningsindustrien og anleggsvirksomheten der er stigning. Gruppen landtransport viser en sterk stigning fra september til oktober, mens

antallet av ledige plasser for sjøfolk er falt betydelig. Det er særlig i Oslo de ledige plasser er steget, og stigningen der er betydelig sterkere enn på samme tid 1927.

Fra oktober til november var der — hvad der i almindelighet pleier å forekomme — en sterk nedgang i antallet av ledige plasser, noget sterkere enn i 1927. Men da stigningen i antallet av arbeidssøkende var ubetydelig i forhold til foregående år, var stigningen i overskuddet av arbeidssøkende meget mindre enn i 1927. Utviklingen synes således også fra oktober til november å være relativt gunstig i forhold til 1927.

Som i de foregående oversikter vil man sammenligne nivået nu (oktober måned) uttrykt ved tallene for antall arbeidssøkende menn og ledige plasser for menn med tilstanden i de foregående år. Man anfører tallene særskilt for samtlige kontorer, Oslo og øvrige kontorer.

		1920.	1921.	1922.	1923.	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.
Samtlige kontorer	Arbeidss.	9 394	26 479	20 463	16 529	14 060	22 515	28 089	26 141	24 905
	Ledige pl.	4 744	3 363	3 808	4 655	3 756	2 989	3 045	3 246	3 708
Oslo	Arbeidss.	2 738	7 110	7 380	5 911	5 809	8 764	11 830	10 661	9 718
	Ledige pl.	1 913	1 319	1 660	2 234	1 662	1 136	1 038	1 290	1 503
Øvrige kontorer . . .	Arbeidss.	6 656	19 369	13 083	10 618	8 251	13 751	16 259	15 480	15 187
	Ledige pl.	2 831	2 044	2 148	2 421	2 094	1 853	2 007	1 956	2 205

Utviklingen på arbeidsmarkedet i Oslo synes således fremdeles som i de to foregående kvartaloversikter å være noget gunstigere enn ved de øvrige kontorer.

Utviklingen innen de viktigste erhvervsgrupper i de siste måneder og de tilsvarende måneder 1927 fremgår av nedenstående tabell over antall arbeidssøkende ved månedens utgang:

	1928.					1927.				
	Jul.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Jul.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.
Jordbruk og skogdrift	454	402	446	611	670	276	297	396	487	
Industri og anlegg	7 303	7 471	7 569	8 476	9 312	7 857	8 315	9 232	10 306	12
Derav: Metall- og maskinind.	2 086	2 240	2 256	2 431	2 532	2 815	2 977	3 287	3 541	3
Trevareindustri	574	581	517	544	643	538	542	561	583	
Grafisk industri	210	260	306	326	333	229	328	378	374	
Ind. for nærings- og nydelsesmidler	577	723	760	882	822	393	601	758	827	
Beklædningsindustri	533	368	336	374	413	502	399	325	331	
Bygningsindustri	847	821	911	1 184	1 552	864	1 017	1 180	1 576	2
Vann, vei- og jern- banebygging	1 411	1 640	1 628	1 762	1 890	1 663	1 533	1 718	1 924	2
Landtransport	1 369	1 544	1 725	1 878	1 999	1 203	1 344	1 495	1 741	1
Sjøfart	2 930	3 030	3 421	3 935	3 938	3 103	3 515	3 912	4 243	4
Handel og forretningsførsel	913	1 003	1 121	1 351	1 418	934	1 066	1 194	1 337	1
Ulært arbeide	3 663	3 835	4 075	4 668	5 448	3 343	3 531	3 959	4 540	5

De arbeidssøkendes antall har — på få unntagelser nær — vært stigende i disse måneder, hvad der er det vanlige på denne årstid.

I de fleste tilfelle ligger tallene i 1928 under de tilsvarende i 1927, i jern- og metallindustrien endog betydelig lavere. Tallene for gruppene jordbruk og skogdrift og landtransport ligger dog i alle 5 måneder høiere i 1928; det samme er tilfelle med gruppene nærings- og nydelsesmiddelindustri og ulært arbeide undtagen i november. gruppen trevareindustri har høiere tall for juli og august 1928, beklædningsindustri for juli, september, oktober og november, vann-, vei- og jernbanebygging for august og handel og forretningsførsel for oktober.

Stigningen i de arbeidssøkendes antall fra juli til november var i gruppene jordbruk og skogdrift, industri og anlegg, landtransport, sjøfart og ulært arbeide sterkere, til dels betydelig sterkere, i 1927 enn i 1928.

For kvinner gir arbeidskontorenes månedrapporter følgende tall for overskuddet av arbeidssøkende og forholdstallet arbeidssøkende pr. 100 ledige plasser for månedene juli til oktober 1928 og 1927:

	1928.		1927.		
	Overskudd av arbeids-søkende.	Arbeidssøk. pr. 100 ledige plasser.	Overskudd av arbeids-søkende.	Arbeidssøk. pr. 100 ledige plasser.	
Juli	1 521	151	1 233	140	
August	2 075	158	1 972	155	
Septbr.	2 944	176	2 906	180	
Oktbr.	3 908	209	3 517	202	
Novbr.	3 731	228	3 617	229	
Pct. stigning (+)	(Juli—aug.	+ 36.4	+ 4.6	+ 59.9	+ 10.7
eller fall (—)	Aug.—septbr.	+ 41.9	+ 11.4	+ 47.4	+ 16.1
	Septbr.—okt.	+ 32.1	+ 18.8	+ 21.0	+ 12.2
	Okt.—Nov.	— 4.5	+ 9.1	+ 2.8	+ 13.4

Nivået viser sig således å være høiere enn i de tilsvarende måneder 1927.

I de viktigste erhvervsgrupper var antallet av arbeidssøkende kvinner ved månedens utgang følgende:

	1928.					1927.				
	Juli.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Juli.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.
Jordbruk	30	23	87	121	129	29	33	108	117	115
Hotell- og kafédriфт	66	109	177	167	162	56	83	131	153	167
Tjenestepiker	509	667	1 086	1 346	1 104	412	721	1 041	1 121	1 000
Vask og rengjøring	327	469	486	549	617	345	341	456	492	535
Industri i alt	726	735	792	897	884	574	724	805	838	892
Handel og forr.førsel	406	530	752	849	821	383	561	753	842	841

Gjennemgående ligger tallene i disse grupper høiere i 1928 enn i 1927. Arbeidsforholdene for kvinner synes således å være noget vanskeligere i 1928 enn i 1927, om enn forskjellen ikke er særlig stor.

I de forskjellige deler av landet stiller antallet av arbeidssøkende menn og kvinner ved månedens utgang sig således i månedene juni til november 1928 og 1927:

Antall arbeids- søkende ved månedens utg.	1928.					1927.				
	Juli.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Juli.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.
Menn:										
I alt	16 882	17 561	18 714	21 414	23 350	16 965	18 335	20 548	23 063	26 846
Østlandet	10 141	10 536	11 076	12 610	14 108	10 698	11 424	12 423	13 862	16 305
Sørlandet	276	306	342	335	390	225	313	396	518	535
Vestlandet	3 819	4 160	4 494	5 249	5 291	3 287	3 969	4 670	5 273	6 083
Trøndelagen	1 139	1 211	1 192	1 321	1 562	1 078	1 073	1 222	1 437	1 819
Nord-Norge	1 507	1 348	1 610	1 899	1 999	1 677	1 556	1 837	1 973	2 104
Kvinner:										
I alt	2 318	2 857	3 745	4 364	4 126	2 006	2 752	3 643	3 959	3 995
Østlandet	1 557	1 867	2 459	2 784	2 748	1 546	1 896	2 522	2 679	2 749
Sørlandet	53	91	92	54	63	42	87	77	52	42
Vestlandet	470	659	875	1 173	970	254	554	743	850	886
Trøndelagen	155	160	180	149	176	74	102	131	159	150
Nord-Norge	83	80	139	204	169	90	113	170	219	168

For menn finner man at antallet av arbeidssøkende i de enkelte måneder ligger under foregående års tall undtagen på Sørlandet i juli og på Vestlandet og i Trøndelagen i juli og august. For kvinner ligger antallet av arbeidssøkende over foregående års tall undtagen på Østlandet i august, september og november (omtrent likt), i Trøndelagen i oktober og i juli til oktober i Nord-Norge. Tallene for Sørlandet er for små til å bygge på

Tabell 1. Den offentlige arbeidsformidling. Juli, august, september, oktober og november 1928.

Landsdeler og større kontorer.	Menn.					Kvinner.					
	Arbeids- søkende.		Ledige plasser.		Besatte plasser.	Arbeids- søkende.		Ledige plasser.		Besatte plasser.	
	I alt.	Ved månedens utgang. ¹	I alt.	Ved månedens utgang. ¹		I alt.	Ved månedens utgang. ¹	I alt.	Ved månedens utgang. ¹		
Juli 1928.	Tils.	20 306	16 882	3 895	468	3 427	4 515	2 318	2 994	799	2 195
Østlandet		12 277	10 41	2 537	393	2 144	3 096	1 557	1 974	437	1 537
Derav: Oslo		7 947	6 714	1 556	314	1 242	2 331	1 106	1 444	219	1 225
Drammen		337	171	163	-	163	33	4	32	3	29
Fredrikstad		586	515	73	3	70	97	48	63	15	48
Skien		226	200	25	2	23	15	3	23	11	12
Sørlandet		407	276	137	6	131	79	53	53	27	26
Derav: Kristiansand		220	177	45	2	43	62	45	29	12	17
Vestlandet		4 576	3 819	803	47	756	938	470	691	223	468
Derav: Stavanger		1 089	950	150	11	139	300	192	135	27	108
Haugesund		573	527	71	25	46	165	67	146	48	98
Bergen		1 865	1 493	376	5	371	414	173	362	121	241
Trøndelagen		1 334	1 139	200	9	191	245	155	145	55	90
Derav: Trondhjem		959	801	163	9	154	242	154	143	55	88
Nord-Norge		1 712	1 507	218	13	205	157	83	131	57	74
Derav: Narvik		657	618	46	7	39	69	51	48	30	18
Kirkenes		86	29	58	1	57	4	2	2	-	2
August 1928.	Tils.	20 550	17 561	3 229	228	3 001	5 625	2 857	3 550	781	2 769
Østlandet		13 430	10 536	2 090	191	1 899	3 767	1 867	2 370	469	1 901
Derav: Oslo		8 021	7 052	1 106	132	974	2 901	1 352	1 800	250	1 550
Drammen		311	190	121	-	121	36	4	46	12	34
Fredrikstad		622	581	43	2	41	119	56	88	25	63
Skien		267	227	40	3	37	26	3	28	5	23
Sørlandet		458	306	158	2	156	126	91	68	33	35
Derav: Kristiansand		226	181	48	2	46	100	82	37	19	18
Vestlandet		4 807	4 160	674	25	649	1 236	659	758	181	577
Derav: Stavanger		1 279	1 121	161	7	154	466	301	179	14	165
Haugesund		638	568	79	7	72	290	115	218	43	175
Bergen		1 798	1 608	194	3	191	369	179	300	110	190
Trøndelagen		1 330	1 211	124	5	119	305	160	186	41	145
Derav: Trondhjem		957	865	97	5	92	304	159	186	41	145
Nord-Norge		1 525	1 348	183	5	178	191	80	168	57	111
Derav: Narvik		540	519	25	4	21	56	40	61	45	16
Kirkenes		51	33	18	-	18	3	3	-	-	-

¹ Arbeidssøkende (ledige plasser) i månedens løp flere enn ansatte (besatte plasser).

Tabell 1 (forts.). Den offentlige arbeidsformidling. Juli, august, september, oktober og november 1928.

Landsdeler og større kontorer.	Menn.					Kvinner.				
	Arbeids- søkende.		Ledige plasser.		Besatte plasser	Arbeids- søkende.		Ledige plasser.		Besatte plasser.
	I alt.	Ved månedens utgang. ¹	I alt.	Ved månedens utgang. ¹		I alt.	Ved månedens utgang. ¹	I alt.	Ved månedens utgang. ¹	
September 1928. Tils.	21 444	18 714	2 992	260	2 732	6 815	3 745	3 871	803	3 068
Østlandet	12 824	11 076	1 976	227	1 749	4 507	2 459	2 540	494	2 046
Derav: Oslo	8 401	7 447	1 087	127	960	3 059	1 629	1 669	239	1 430
Drammen	299	193	106	-	106	69	5	77	13	64
Fredrikstad	773	720	56	-	49	152	66	102	16	86
Skien	274	239	26	-	26	57	2	75	21	54
Sørlandet	404	342	65	4	61	133	92	57	16	41
Derav: Kristiansand	240	214	30	4	26	119	88	42	11	31
Vestlandet	5 123	4 494	650	19	631	1 642	875	991	224	767
Derav: Stavanger	1 386	1 253	134	1	133	595	410	210	25	185
Haugesund	614	557	75	17	58	353	146	231	24	207
Bergen	2 018	1 780	238	-	238	537	259	448	170	278
Trøndelagen	1 308	1 192	123	7	116	329	180	191	42	149
Derav: Trondhjem	964	858	113	7	106	327	178	191	42	149
Nord-Norge	1 785	1 610	178	3	175	204	139	92	27	65
Derav: Narvik	820	781	40	1	39	80	63	40	23	17
Kirkenes	38	22	16	-	16	2	2	-	-	1
Oktober 1928. Tils.	24 905	21 414	3 708	216	3 492	7 485	4 364	3 577	455	3 122
Østlandet	14 950	12 610	2 524	182	2 342	4 996	2 784	2 471	258	2 213
Derav: Oslo	9 718	8 330	1 503	112	1 391	3 312	1 765	1 670	122	1 548
Drammen	369	204	166	-	166	167	8	160	1	159
Fredrikstad	952	816	136	-	136	181	77	106	3	103
Skien	347	311	36	1	35	48	7	46	6	40
Sørlandet	480	335	147	2	145	89	54	50	15	35
Derav: Kristiansand	286	212	74	-	74	82	49	42	9	33
Vestlandet	5 875	5 249	643	18	625	1 879	1 173	842	136	706
Derav: Stavanger	1 653	1 493	160	1	159	749	374	196	21	175
Haugesund	611	567	56	11	45	330	163	173	6	167
Bergen	2 284	2 079	206	1	205	626	321	408	103	305
Trøndelagen	1 425	1 321	110	6	104	263	149	141	27	114
Derav: Trondhjem	1 059	961	104	6	98	261	147	141	27	114
Nord-Norge	2 175	1 899	284	8	276	258	204	73	19	54
Derav: Narvik	1 000	897	103	-	103	119	104	29	14	15
Kirkenes	104	59	49	4	45	13	11	2	-	2
November 1928. Tils.	25 897	23 350	2 749	205	2 544	6 644	4 126	2 913	395	2 518
Østlandet	15 605	14 108	1 633	139	1 494	4 413	2 748	1 846	181	1 665
Derav: Oslo	9 821	8 951	998	128	870	3 227	1 922	1 408	104	1 304
Drammen	518	397	121	-	121	56	2	54	-	54
Fredrikstad	852	833	16	-	16	140	82	63	5	58
Skien	365	334	32	1	31	43	8	38	3	35
Sørlandet	481	390	100	9	91	88	63	37	12	25
Derav: Kristiansand	294	246	49	1	48	78	58	27	7	20
Vestlandet	5 953	5 291	682	20	662	1 626	970	780	124	656
Derav: Stavanger	1 662	1 473	191	3	188	693	455	263	25	238
Haugesund	425	372	64	10	54	303	168	145	10	135
Bergen	388	2 200	189	1	188	511	271	322	82	240
Trøndelagen	2 639	1 562	81	4	77	288	176	142	30	112
Derav: Trondhjem	1 217	1 156	65	4	61	286	174	142	30	112
Nord-Norge	1 219	1 999	253	33	220	229	169	108	48	60
Derav: Narvik	2 005	938	67	-	67	109	102	15	8	7
Kirkenes	1 176	123	56	3	53	14	8	6	-	6

¹ Arbeidssøkende (ledige plasser) i månedens løp flere enn ansatte (besatte plasser).

Tabell 2. Den offentlige arbeidsformidling. — Virksomheten i september 1928, fordelt etter erhvervsgrupper.

Erhvervsgrupper.	Menn.						Kvinner.					
	Arbeidssøkende.		Ledige plasser.		Ansatte arbeidere.	Besatte plasser.	Arbeidssøkende.		Ledige plasser.		Ansatte arbeidere.	Besatte plasser.
	I alt.	Ved månedens utgang. ¹	I alt.	Ved månedens utgang. ¹			I alt.	Ved månedens utgang. ¹	I alt.	Ved månedens utgang. ¹		
1. Immaterielt erhverv	124	118	11	1	6	10	232	48	189	5	184	184
2. Jordbruk og skogdrift	864	446	621	100	418	521	251	87	340	180	164	160
3. Fiskeri	56	52	7	4	4	3	-	-	-	-	-	-
4. Jord-, sten- og cementindustri	361	292	65	22	69	43	-	-	-	-	-	-
5. Metall- og maskinindustri	2 475	2 256	206	14	219	192	50	50	1	1	-	-
6. Skibsbyggingsindustri	251	233	25	-	18	25	-	-	-	-	-	-
7. Betjening av kraftmaskiner til lands	30	28	5	1	2	4	-	-	-	-	-	-
8. Trevareindustri	552	517	37	9	35	28	-	-	-	-	-	-
9. Bygningsindustri :												
a. Snekkere og tømmermenn	392	318	88	6	74	82	-	-	-	-	-	-
b. Murere og murarbeidere	344	301	33	1	43	32	-	-	-	-	-	-
c. Andre	349	292	58	2	57	56	-	-	-	-	-	-
10. Papir- og tremasseindustri	105	91	10	-	14	10	108	87	36	12	21	24
11. Grafisk industri	319	306	14	2	13	12	81	72	13	2	9	11
12. Beklædningsindustri	347	336	11	4	11	7	219	153	111	31	66	80
13. Tekstilindustri	29	28	1	1	1	-	38	33	1	-	5	1
14. Industri i lær, horn, hår og gummi	86	84	3	1	2	2	3	3	-	-	-	-
15. Elektrokjemisk og annen kjemisk industri	39	31	26	-	8	26	10	10	-	-	-	-
16. Industri for nærings- og nytelsesmidler	785	760	11	-	25	11	422	384	32	6	38	26
Sum 4—16: Industri	6 464	5 873	593	63	591	530	931	792	194	52	139	142
17. Handel og forretningsførsel :												
a. Kontorfunksjonærer	454	411	54	14	43	40	377	319	69	16	58	53
b. Butikk- og lagerfunksjonærer	334	307	28	2	27	26	476	412	69	13	64	56
c. Arbeidere ved handel	436	403	9	1	33	8	21	21	-	-	-	-
18. Landtransport	1 933	1 725	218	21	208	197	210	167	30	-	43	30
19. Vanntransport :												
a. Dekksfolk	1 700	1 379	266	16	321	250	-	-	-	-	-	-
b. Maskinbetjening	1 798	1 509	229	14	289	215	-	-	-	-	-	-
c. Andre	633	533	109	5	100	104	9	7	1	-	2	1
20. Hotell-, kafé- og restaurasjonsdrift	109	105	4	-	4	4	356	177	257	31	179	226
21. Huslig arbeide :												
a. Tjenere	-	-	-	-	-	-	2 226	1 086	1 595	498	1 140	1 097
b. Vask og rengjøring	-	-	1	-	-	-	1 553	486	1 103	81	1 067	1 095
22. Vann-, vei- og jernbanebygging	1 751	1 628	174	7	123	167	-	-	-	-	-	-
23. Bergverksindustri	72	68	6	-	4	6	-	-	-	-	-	-
24. Ulært arbeide	4 625	4 075	660	12	550	648	162	138	20	-	24	20
25. Barn (ukonfirmerte)	91	82	2	-	9	2	11	5	4	-	6	4
Tilsammen	21 444	18 714	2 992	260	2 730	2 732	6 815	3 745	3 871	803	3 070	3 068

¹ Arbeidssøkende (ledige plasser) i månedens løp flere enn ansatte (besatte plasser).

Tabell 3. Den offentlige arbeidsformidling. — Virksomheten i oktober 1928, fordelt etter erhvervsgrupper.

Erhvervsgrupper.	Menn.						Kvinner.					
	Arbeids-søkende.		Ledige plasser.		Ansatte arbeidere.	Besatte plasser.	Arbeids-søkende.		Ledige plasser.		Ansatte arbeidere.	Besatte plasser.
	I alt.	Ved månedsutgang. ¹	I alt.	Ved månedsutgang. ¹			I alt.	Ved månedsutgang. ¹	I alt.	Ved månedsutgang. ¹		
1. Immaterielt erhverv	149	135	25	4	14	21	238	72	166	2	166	164
2. Jordbruk og skogdrift	1 353	611	975	62	742	913	611	121	596	103	490	493
3. Fiskeri	108	101	2	-	7	2	-	-	-	-	-	-
4. Jord-, sten- og cementindustri	476	378	72	18	98	54	-	-	-	-	-	-
5. Metall- og maskinindustri	2 647	2 431	198	12	216	186	43	43	1	1	-	-
6. Skibsbyggingsindustri	266	253	8	-	13	8	-	-	-	-	-	-
7. Betjening av kraftmaskiner til lands	36	32	8	5	4	3	-	-	-	-	-	-
8. Trevareindustri	620	544	54	6	76	48	-	-	1	1	-	-
9. Bygningsindustri:												
a. Snekkere og tømmermenn	491	379	123	7	112	116	-	-	-	-	-	-
b. Murere og murarbeidere	430	386	41	-	44	41	-	-	-	-	-	-
c. Andre	466	419	43	-	47	43	-	-	-	-	-	-
10. Papir- og tremasseindustri	82	78	2	-	4	2	101	83	23	2	18	21
11. Grafisk industri	363	326	35	1	37	34	79	71	15	1	8	14
12. Beklædningsindustri	388	374	17	6	14	11	227	160	98	26	67	72
13. Tekstilindustri	35	34	1	-	1	1	47	34	4	-	13	4
14. Industri i lær, horn, hår og gummi	82	80	6	-	2	6	2	2	-	-	-	-
15. Elektrokjemisk og annen kjemisk industri	42	37	21	-	5	21	18	17	1	-	1	1
16. Industri for nærings- og nytelsesmidler	918	882	16	-	36	16	549	487	70	11	62	59
Sum 4—16. Industri	7 342	6 633	645	55	709	590	1 066	897	213	42	169	171
17. Handel og forretningsførsel:												
a. Kontorfunksjonærer	575	534	56	20	41	36	417	359	67	7	58	60
b. Butikk- og lagerfunksjonærer	365	339	16	3	26	13	526	467	64	11	59	53
c. Arbeidere ved handel	514	478	13	1	36	12	25	23	-	-	2	-
18. Landtransport	2 195	1 878	372	20	317	352	231	193	12	1	38	11
19. Vanntransport:												
a. Dekksfolk	1 791	1 546	183	5	245	178	-	-	-	-	-	-
b. Maskinbetjening	2 019	1 749	204	15	270	189	-	-	-	-	-	-
c. Andre	718	640	93	12	78	81	8	8	2	-	-	2
20. Hotell-, kafé- og restaurasjonsdrift	150	144	3	-	6	3	349	167	214	24	182	190
21. Huslig arbeide:												
a. Tjenere	-	-	-	-	-	-	2 275	1 346	1 159	257	929	902
b. Vask og rengjøring	-	-	1	-	-	-	1 555	549	1 059	4	1 006	1 055
22. Vann-, vei- og jernbanebygging	1 941	1 762	204	1	179	203	-	-	-	-	-	-
23. Bergverksindustri	82	81	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
24. Ulært arbeide	5 476	4 668	911	17	808	894	178	158	25	4	20	21
25. Barn (ukonfirmerte)	127	115	5	1	12	4	6	4	-	-	2	-
Tilsammen	24 905	21 414	3 708	216	3 491	3 492	7 485	4 364	3 577	455	3 121	3 122

¹ Arbeidssøkende (ledige plasser) i månedens løp flere enn ansatte (besatte plasser).

Tabell 4. Den offentlige arbeidsformidling. — Virksomheten i november 1928, fordelt etter erhvervsgrupper.

Erhvervsgrupper	Menn.						Kvinner.					
	Arbeids- søkende.		Ledige plasser.		Ansatte arbeidere.	Besatte plasser.	Arbeids- søkende.		Ledige plasser.		Ansatte arbeidere.	Besatte plasser.
	I alt.	Ved månedens utgang. ¹	I alt.	Ved månedens utgang. ¹			I alt.	Ved månedens utgang. ¹				
1. Immaterielt erhverv	139	130	24	4	9	20	297	62	235	3	235	232
2. Jordbruk og skogdrift.	825	670	192	20	155	172	233	129	155	56	104	99
3. Fiskeri.	145	140	2	-	5	2	-	-	-	-	-	-
4. Jord-, sten- og cementindustri. . .	519	468	31	1	51	30	-	-	-	-	-	-
5. Metall- og maskinindustri.	2 774	2 532	234	27	242	207	50	48	-	-	2	-
6. Skibsbyggingsindustri.	294	284	8	-	10	8	-	-	-	-	-	-
7. Betjening av kraftmaskiner til lands	44	42	5	2	2	3	-	-	-	-	-	-
8. Trevareindustri.	699	643	42	5	56	37	-	-	-	-	-	-
9. Bygningsindustri:												
a. Snekkere og tømmermenn . . .	552	460	90	1	92	89	-	-	-	-	-	-
b. Murere og murarbeidere. . . .	558	510	36	2	48	34	-	-	-	-	-	-
c. Andre	615	582	27	-	33	27	-	-	-	-	-	-
10. Papir- og tremasseindustri	89	78	9	-	11	9	108	88	30	3	20	27
11. Grafisk industri	352	333	20	5	19	15	90	84	9	1	6	8
12. Beklædningsindustri	422	413	13	4	9	9	252	199	73	14	53	59
13. Tekstilindustri	28	28	-	-	-	-	50	37	3	-	13	3
14. Industri i lær, horn, hår og gummi	102	99	2	-	3	2	1	1	-	-	-	-
15. Elektrokjemisk og annen kjemisk industri	47	44	54	-	3	54	17	17	-	-	-	-
16. Industri for nærings- og nytelses- midler	880	822	51	1	58	50	528	405	149	3	123	146
Sum 4—16: Industri	7 975	7 338	622	48	637	574	1 096	879	264	21	217	243
17. Handel og forretningsførsel:												
a. Kontorfunksjonærer	618	521	139	35	97	104	441	344	98	9	97	89
b. Butikk- og lagerfunksjonærer	393	367	29	8	26	21	591	455	155	18	136	137
c. Arbeidere ved handel	561	530	23	1	31	22	23	22	3	-	1	3
18. Landtransport	2 235	1 999	235	14	236	221	231	192	24	3	39	21
19. Vanntransport:												
a. Dekksfelk	1 745	1 492	237	11	253	226	3	1	1	-	2	1
b. Maskinbetjening.	2 045	1 785	197	10	260	187	1	1	1	-	-	1
c. Andre	737	661	88	4	76	84	5	5	-	-	-	-
20. Hotell-, kafé- og restaurasjonsdrift	155	151	5	-	4	5	320	162	171	19	158	152
21. Huslig arbeide:												
a. Tjenere.	-	-	-	-	-	-	1 819	1 104	925	227	715	698
b. Vask og rengjøring	-	-	-	-	-	-	1 404	617	822	8	787	814
22. Vann-, vei- og jernbanebygging. . .	2 141	1 890	245	2	251	243	-	-	-	-	-	-
23. Bergverksindustri	91	84	11	5	7	6	-	-	-	-	-	-
24. Ulært arbeide	5 937	5 448	697	43	489	654	171	149	54	31	22	23
25. Barn (ukonfirmerte)	155	144	3	-	11	3	9	4	5	-	5	5
Tilsammen	25 897	23 350	2 749	205	2 547	2 544	6 644	4 126	2 913	395	2 518	2 518

¹ Arbeidssøkende (ledige plasser) i månedens løp flere enn ansatte (besatte plasser).

A/S Vinmonopolets salg¹ av sprit, brennevin og vin
i 3dje kvartal 1928.²

NB. Tidligere blev hele salget i Tromsø ført på ut-salg. Også dette salg fordeles nu på de forskjellige grupper. 2net kv. 1928 er rettet.	1928.					1927.	
	Septbr.	Aug.	Juli.	3. kv.	2. kv.	3. kv.	2. kv.
	Liter.	Liter.	Liter.	Liter.	Liter.	Liter.	Liter.
Sprit 60 pct. ³	44 652	50 637	60 103	155 392	159 291	147 582	120 559
Engros	7 891	11 525	14 224	⁴ 33 640	29 472	27 223	27 191
I detalj	36 761	39 112	45 879	121 752	129 819	120 359	93 368
Direkte til private	6 569	7 957	6 985	21 511	24 350	19 179	12 163
Gjennem utsalg	30 192	31 155	38 894	100 241	105 469	101 180	81 205
Brennevin i alt	369 766	428 182	440 359	1 238 307	1 204 460	1 179 861	887 654
Engros	68 507	94 781	99 131	262 419	226 378	238 769	255 283
Skjenkeberettigede	6 007	8 502	8 539	23 048	25 776	24 580	17 258
Legasjoner, skib m. v.	3 870	4 150	1 920	9 940	3 742	5 245	2 250
Samlag	53 983	76 894	83 744	214 621	179 997	191 695	185 350
Med. bruk	2 794	3 928	3 987	10 709	11 778	12 526	45 858
Tekn. bruk	1 853	1 307	941	4 101	5 085	4 723	4 567
I detalj	301 259	333 401	341 228	975 888	978 082	941 092	632 371
Direkte til private	28 189	33 284	32 116	93 589	111 659	96 783	66 371
Gjennem utsalg	273 070	300 117	309 112	882 299	866 423	844 309	566 000
Innenlandsk brennevin	283 437	320 084	325 518	929 039	894 954	833 904	581 410
Engros	45 698	63 510	64 353	173 561	145 587	144 602	129 015
Skjenkeberettigede	2 438	3 601	3 828	9 867	10 990	9 370	6 819
Legasjoner, skib m. v.	1 872	2 324	791	4 987	1 622	2 398	460
Samlag	40 113	56 453	58 608	155 174	129 398	129 130	112 296
Med. bruk	755	956	864	2 575	2 857	2 580	8 724
Tekn. bruk	520	176	262	958	720	1 124	716
I detalj	237 739	256 574	261 165	755 478	749 367	689 302	452 395
Direkte til private	21 507	23 705	22 171	67 383	80 646	59 868	39 511
Gjennem utsalg	216 232	232 869	238 994	688 095	668 721	629 434	412 884
Utenlandsk brennevin	86 329	108 098	114 841	309 268	309 506	345 957	306 244
Vin (ekskl. fruktvin)	341 925	408 487	408 035	1 158 447	1 239 752	1 216 934	1 636 834
Engros	228 510	271 404	284 211	784 125	832 505	792 589	967 391
Skjenkeberettigede	124 996	152 501	147 816	425 313	489 927	412 924	509 929
Samlag	96 304	110 367	127 587	334 258	315 265	342 088	413 393
Annet engros	7 210	8 536	8 808	24 554	27 313	37 577	44 069
I detalj	113 415	137 083	123 824	374 322	407 247	424 345	669 443
Direkte til private	33 275	53 245	37 208	123 728	142 339	151 586	193 066
Utsalg og forhandl.	80 140	83 838	86 616	250 594	264 908	272 759	476 377
Sterk vin	290 615	341 270	360 154	992 039	1 029 785	1 054 088	1 448 743
Engros	213 209	253 210	265 542	731 961	755 505	730 782	899 079
Skjenkeberettigede	116 694	140 792	135 071	392 557	439 424	380 832	465 630
Samlag	90 165	104 548	122 522	317 235	291 551	314 918	393 120
Annet engros	6 350	7 870	7 949	22 169	24 530	35 032	40 329
I detalj	77 406	88 060	94 612	260 078	274 280	323 306	549 664
Svak vin	51 310	67 217	47 881	166 408	209 967	162 846	188 091
Engros	15 301	18 194	18 669	52 164	77 000	61 807	68 312
Skjenkeberettigede	8 302	11 709	12 745	32 756	50 503	32 092	44 299
Samlag	6 139	5 819	5 065	17 023	23 714	27 170	20 273
Annet engros	860	666	859	2 385	2 783	2 545	3 740
I detalj	36 009	49 023	29 212	114 244	132 967	101 039	119 779
Fruktvin	2 793	2 953	2 919	8 665	10 421	7 640	10 986
Engros	197	509	354	⁵ 1 060	1 256	870	1 062
I detalj	2 596	2 444	2 565	7 605	9 165	6 770	9 924
Sprit 96 %	27 353	28 224	28 440	84 017	93 502	87 462	112 080
— do. til med. bruk	19 343	19 991	22 138	⁶ 61 472	71 058	65 572	87 478
— do. til tekn. bruk	8 010	8 233	6 302	22 545	22 444	21 890	24 602
Sprit med tilsetning til tekn. bruk	1 072	684	958	2 714	3 346	3 003	3 080
Skattefri sprit til tekn. bruk	84 787	84 135	76 663	245 585	237 548	236 324	207 862

¹ Fratrullet for varer som er returnert, erstattet for brekkasje, manko etc. ² På grunn av en ny beregningsmåte fra mai måned 1927 er de eldre tall 2—3 pct. for store. ³ Vinmonopolet omsatte for $\frac{1}{5}$ 1927 kun 96 pct. sprit. ⁴ Herav til samlag 33 635 liter. ⁵ Herav til samlag 356 liter. ⁶ Herav 442 liter til legasjoner og eksport.

II. Meddelelser og spesialartikler.

Høstutbyttet av høi, poteter og rotfrukter 1928.

Efter den ordning av høststatistikken som trådte i kraft 1925 bygges beregningen over høstutbyttets størrelse på innberetninger fra rikets jordstyrer, som med støtte i direkte mengdeangivelse fra 5 gårdbrukere i hvert distrikt ansetter årets absolutte utbytte pr. dekar og dette utbyttes forhold til et middelsårs avkastning.

Sammenlignet med de foregående år utgjorde årets høstutbytte av høi:

	Kunstig eng.			Naturlig eng.			I alt eng på innmark.	
	Avl i tonn.	Pct. av middelsår.	Kvalitet. (5-1)	Avl i tonn.	Pct. av middelsår.	Kvalitet. (5-1)	Avl i tonn.	Pct. av middelsår.
1928	1 595 165	91.4	4.3	485 968	82.3	4.1	2 081 133	89.2
1927	1 903 057	110.4	3.8	582 446	98.3	3.5	2 485 503	107.4
1926	1 791 563	104.7	4.3	534 003	89.8	4.0	2 325 566	100.9
1925	1 820 605	108.1	4.6	607 787	103.5	4.2	2 428 391	106.9

Hvad mengdeutbyttet angår ligger således årets høiavling betydelig under fjorårets; til gjengjeld er høiet iår, særlig for Østlandets, Oplandenes og Sørlandets vedkommende, av en utmerket kvalitet. Av landsdelene har Sørlandet og Vestlandet det dårligste mengdeutbytte av høi iår, Trøndelagen det beste. Vesten- og nordenfjells blev høiets kvalitet noget nedsatt av regn i innhøstningstiden.

Det relative utbytte av naturengen var gjennemgående betydelig dårligere enn for kunstengen.

Høstutbyttet av poteter og rotfrukter utgjorde, sammenlignet med de foregående år:

	Poteter.			Fôrnepe.			Kålrot.		
	Avl i tonn.	Pct. av mid-delsår.	Kvalitet. (5-1)	Avl i tonn.	Pct. av mid-delsår.	Kvalitet. (5-1)	Avl i tonn.	Pct. av mid-delsår.	Kvalitet. (5-1)
1928	950 724	98.9	4.1	470 371	92.3	4.2	85 248	83.5	3.8
1927	605 061	63.6	3.3	401 523	82.1	3.9	77 479	84.4	3.8
1926	894 585	97.1	3.9	444 620	94.3	4.1	82 281	99.3	4.1
1925	938 952	104.7	4.1	456 567	99.6	4.2	75 861	102.7	4.2

Fra 1925 til 1928 er det til poteter, fôrnepe og kålrot anvendte areal øket med henholdsvis 6.9, 9.7 og 34.8 pct.

For riket under ett var årets potetavling omtrent et middelsårs. På Østlandet, Oplandene og Sørlandet gav potetene iår betydelig over middelsårs utbytte, bortsett fra de høiereliggende distrikter som Østerdalen, Gudbrandsdalen og Hallingdal, hvor gjentatt frostskaade satte dem sterkt tilbake. Vestlandet, Trøndelagen og Nord-Norge fikk adskillig under middelsårs avling av poteter. Kvaliteten var iår gjennemgående meget god.

Rotfruktavlingene blev svært ujevne. Best blev utbyttet på Østlandet og Oplandene, dårligst vesten- og nordenfjells.

Hvorledes årets høstutbytte av høi, poteter og rotfrukter stiller sig fylkesvis vil fremgå av de efterfølgende tabeller.

Beregnet utbytte av høi i 1928.

Fylker.	Kunstig eng.			Kvalitet.	Naturlig eng.			Kvalitet.	I alt eng på innmark.		
	Avl pr. dekar.	Beregnet samlet avl.	Pct. av middelsår.		Avl pr. dekar.	Beregnet samlet avl.	Pct. av middelsår.		Samlet avl 1928.	Avl pr. dekar.	Pct. av middelsår.
	Kg.	Tonn.		(5-1)	Kg.	Tonn.		(5-1)	Tonn.	Kg.	
Østfold	336.0	145 495.9	90.8	4.8	140.4	1 736.2	80.0	4.5	147 232.1	330.6	90.6
Akershus	352.1	159 701.5	95.8	4.5	142.9	5 439.0	85.5	4.3	165 140.5	335.9	95.5
Hedmark	386.0	141 343.9	95.6	4.4	153.1	26 399.8	83.6	4.1	167 743.7	311.5	93.6
Opland	370.1	102 401.6	90.7	4.4	177.0	37 205.4	87.7	4.2	139 607.0	286.7	89.9
Buskerud	310.1	78 166.8	86.5	4.9	169.6	15 031.6	81.9	4.7	93 198.4	273.6	85.7
Vestfold	316.0	91 757.7	84.1	4.9	163.4	3 371.3	69.7	4.5	95 129.0	305.8	83.4
Telemark	291.6	49 350.1	82.3	4.9	167.4	16 753.5	83.6	4.8	66 103.6	245.4	82.7
Aust-Agder	337.8	29 418.0	81.6	4.9	163.9	5 283.3	84.4	4.7	34 701.3	290.9	82.4
Vest-Agder	354.7	47 542.3	86.0	4.6	161.9	8 184.7	78.1	4.3	55 727.0	301.9	84.9
Rogaland	455.2	97 913.5	81.7	4.1	159.4	17 624.5	72.8	4.0	115 538.0	354.7	80.6
Hordaland	432.0	64 512.3	82.7	3.6	208.9	63 597.8	72.6	3.6	128 110.1	282.3	77.9
Sogn og Fjordane	470.2	56 190.6	90.9	4.0	225.5	60 270.2	77.8	3.7	116 460.8	301.1	84.1
Møre	502.4	107 415.2	95.9	3.6	192.3	60 482.2	84.4	3.1	167 897.4	317.8	91.8
Sør-Trøndelag	427.4	168 377.3	97.4	4.1	168.2	28 698.1	91.4	3.7	197 075.4	349.1	96.6
Nord-Trøndelag	396.9	140 756.7	99.3	4.1	179.8	16 235.6	89.4	3.6	156 992.3	352.9	98.1
Nordland	386.7	80 682.0	92.9	3.7	227.0	75 489.2	87.7	3.5	156 171.2	288.5	90.7
Troms	391.3	30 092.5	94.4	4.0	223.7	33 031.1	86.8	4.1	63 123.6	281.1	91.2
Finnmark	314.0	4 046.8	92.7	4.0	210.0	11 134.8	85.3	4.0	15 181.6	230.3	87.5
Rikets bygder	379.2	1 595 164.7	91.4	4.3	193.1	485 968.3	82.3	4.1	2 081 133.0	309.5	89.2

Beregnet utbytte av poteter, førnepe og kålrot i 1928.

Fylker.	Poteter.				Førnepe.				Kålrot.			
	Avl pr. dekar.	Beregnet samlet avl.	Pct. av middels-år.	Kvalitet.	Avl pr. dekar.	Beregnet samlet avl.	Pct. av middels-år.	Kvalitet.	Avl pr. dekar.	Beregnet samlet avl.	Pct. av middels-år.	Kvalitet.
	Kg.	Tonn.		(5-1)	Kg.	Tonn.		(5-1)	Kg.	Tonn.		(5-1)
Østfold	1 840.9	70 861.7	107.9	4.6	3 979.5	58 430.9	98.3	4.6	3 156.0	3 361.1	92.0	4.2
Akershus	2 023.3	107 583.5	110.8	4.2	4 104.5	79 963.6	105.4	4.3	3 075.6	6 710.9	96.9	3.9
Hedmark	2 113.7	106 275.9	97.2	3.6	4 495.2	73 289.2	93.9	4.3	4 066.1	9 892.8	101.0	4.2
Opland	2 141.3	99 434.8	104.7	4.0	4 532.9	69 398.9	99.3	4.5	3 714.3	2 028.0	92.0	4.0
Buskerud	1 965.3	55 239.3	106.6	4.2	4 409.8	17 762.7	106.6	4.4	3 744.6	2 935.8	99.7	4.0
Vestfold	2 148.8	66 897.6	118.1	4.6	4 100.6	31 578.8	102.1	4.6	3 042.6	9 441.3	85.9	4.2
Telemark	2 345.9	45 256.4	118.2	4.3	3 924.5	20 705.9	94.3	4.3	3 183.2	3 240.5	90.5	3.9
Aust-Agder	2 140.4	29 972.7	109.4	4.2	3 506.7	3 071.9	84.9	4.4	3 001.9	3 143.0	78.0	3.4
Vest-Agder	1 957.6	28 737.0	105.2	4.1	3 929.8	4 704.0	89.0	4.1	3 762.4	3 032.5	90.9	3.7
Rogaland	2 013.3	71 183.5	104.2	4.0	3 735.3	27 899.0	86.3	4.0	3 477.5	32 486.4	82.4	3.6
Hordaland	1 498.6	45 209.0	85.0	3.8	2 352.9	3 449.4	57.9	3.8	1 787.0	2 471.4	52.6	3.7
Sogn og Fjordane	1 506.6	34 828.4	80.3	4.1	2 693.4	4 215.2	62.4	4.0	2 555.4	1 540.9	67.2	3.6
Møre	1 537.0	37 426.5	77.8	3.9	2 411.1	4 834.2	59.6	3.8	1 331.9	631.3	44.7	3.1
Sør-Trøndelag	1 659.0	34 428.1	86.7	4.0	3 422.2	22 716.5	80.7	4.0	2 637.2	1 226.3	78.9	3.4
Nord-Trøndelag	1 734.2	59 026.4	82.8	3.9	3 102.0	45 490.8	72.2	4.1	2 023.4	2 007.2	61.2	3.5
Nordland	1 398.0	38 222.5	79.4	3.8	2 263.9	2 089.6	66.1	3.9	1 664.4	997.0	61.0	3.8
Troms	1 506.4	18 573.9	92.7	4.2	2 120.0	712.3	73.8	4.2	2 000.0	102.0	105.7	5.0
Finnmark	1 077.1	1 567.2	83.6	3.8	2 137.0	57.7	76.2	4.0	-	-	-	-
Rikets bygder	1 884.5	950 724.4	98.9	4.1	3 921.4	470 370.6	92.3	4.2	3 169.9	85 248.4	83.5	3.8

Norges betalingsbalanse overfor utlandet i 1927.

I „Statistiske Meddelelser“ nr 4—5 blev der gitt en foreløbig opgave over betalingsbalansen i 1927 i forbindelse med opgavene over landets gjeld og tilgodehavender i utlandet. Det viser sig at inntektene av skibsfarten var anslått for lavt og innførselsverdien ansatt for høit; også enkelte andre poster har man funnet å måtte korrigere. Nedenfor meddeler man de korrigerede tall, som viser at der var et underskudd på de ordinære poster (eksklusive kapitaloverførsler) på 60 å 65 mill. kr., som er dekket ved lån, således som det fremgår av tabellen.

Inntekter.			Utgifter.		
	1926. Mill. kr.	1927. Mill. kr.		1926. Mill. kr.	1927. Mill. kr.
Inntekter av utførsel m. v.			Utgifter til innførsel m. v.		
Utførsel	812	685	Innførsel	1 093	977
Hvalolje solgt direkte fra feltene	60	49	Skibsfartens utgifter i utlandet	224	225
Optjente bruttofrakter	430	422	Renter og dividender	66	75
Renter og dividender	15	15	Diverse ¹	17	20
Fremmede turister	25	23			
Transittfortjeneste	22	20			
Diverse	23	20			
Tils.	1 387	1 234	Tils.	1 400	1 297
Kapitalinntekter.			Kapitalutgifter.		
Nye off. obligasjonslån	-	21	Kjøp av verdipapirer	165	130
» priv. « —»—	-	103	Nettonedgang i den forretningsm. gjeld	-	54
Salg av verdipapirer for øvrig	130	147			
Tils.	130	271			
Nettoforøkelse av den forretningsm. gjeld	65	-			
I alt	1 582	1 505	I alt	1 565	1 481

Under kapitaloverførsler er nye lån anført med de tegnede beløp, mens de tidligere blev anført med de inndratte beløp. For å kunne få et fullstendig regnskap har man også regnet med forandringen i den forretningsmessige gjeld overfor utlandet. Disse beløp er hentet fra resultatene av siste telling av gjeld og tilgodehavender i utlandet, som viser forandringen i vår status overfor utlandet beregnet efter kursene pr. 1 januar 1928. Var regnskapet riktig og fullstendig, skulde der være hel balanse, men som det ses viser i 1926 inntektssiden 17 mill. kr. mere enn utgiftssiden og i 1927 24 mill. kr. mere. Her til er å bemerke at et sådant regnskap ikke kan bli nøiaktig, idet man i mange tilfelle er nødt til å bygge på skjønn. Innførselsverdien er således beregnet. Dessuten må det fremheves at man i betalingsbalansen ikke har nogen post for forandringer av det forretningsmessige mellemværende forårsaket av tap, avskrivninger o. lign. I siste år er der således av norske selskap avskrevet betydelige beløp av utenlandske tilgodehavender. Sådanne avskrivninger, tap o. l. skulde da egentlig vært ført op under utgifter, mens eventuelle utenlandske avskrivninger og tap på fordringer i Norge skulde vært ført op som inntekter.

¹ Herunder hvalfangstflåtens utgifter i utlandet.

Ømfanget av utenrikshandelen i 3dje kvartal 1928.

Innførselsverdien i 3dje kvartal 1928 er beregnet til 241.1 mill. kr. mot 251.1 mill. kr. i 3dje kvartal 1927, altså en nedgang på 10 mill. kr. eller ca. 4 pct.

Utførselsverdien i 3dje kvartal 1928 utgjorde 176.0 mill. kr. mot 170.6 mill. kr. i 3dje kvartal 1927, altså en økning på 5.4 mill. eller vel 3 pct.

Da innførselen er gått ned og utførselen er øket, blir der følgelig nedgang i merinnførselen, fra 80.5 mill. kr. i 3dje kvartal 1927 til 65.1 mill. kr. i 1928. Dette betegner for så vidt et omslag som man i 1ste og 2net kvartal konstaterer en økning i merinnførselen sammenlignet med de tilsvarende kvartaler 1927. I oktober måned er der imidlertid igjen en betraktelig stigning i merinnførselen. For de 11 første måneder av året utgjør merinnførselen 295.5 mill. kr. mot i samme tidsrum i 1927 256.2 mill. kr., d: en økning på ca. 40 mill. kr.

Nedenfor gjengis resultatene av de vanlige volumberegninger. Disse viser, som bekjent, verdien av innførselen og utførselen av de viktigere varer beregnet etter prisene i 1913, hvorved altså prissvingningene bortelimineres.

3dje kv.	Innførsel.		Relative tall.		Innførselsvolumet er bare øket ubetydelig fra 3dje kvartal 1927, mens utførselen er steget med ca. 8 pct.
	Mill. kr.	Mill. kr.	Innf.	Utf.	
1913	136.8	94.3	100	100	Det kan ha sin interesse å sammenligne tallene for de 3 første kvartaler av 1928 med de tilsvarende kvartaler for tidligere år. Derved vil tilfeldigheter i nogen grad utjevnes, og man får et bedre uttrykk for utviklingen i de senere år:
1925	150.2	104.4	110	111	
1926	137.0	98.9	100	105	
1927	161.8	108.8	118	115	
1928	162.4	117.1	119	124	

3 første kvartaler.	Innførsel.		Relative tall.		Innførselen har i de senere år hatt en avgjort stigende tendens, når man ser bort fra en mindre nedgang i 1926. Særlig i 1927 og 1928 har der vært en betraktelig stigning. Også for utførselen konstaterer man stadig høiere tall.
	Mill. kr.	Mill. kr.	Innf.	Utf.	
1913	383.9	271.0	100	100	en avgjort stigende tendens, når man ser bort fra en mindre nedgang i 1926. Særlig i 1927 og 1928 har der vært en betraktelig stigning. Også for utførselen konstaterer man stadig høiere tall.
1924	406.4	289.1	106	107	
1925	416.6	312.8	109	115	
1926	412.3	328.0	108	121	
1927	436.4	330.2	114	122	
1928	476.4	347.4	124	128	

Utviklingen fra det enkelte kvartal til det neste i de senere år fremgår av følgende sammenstilling:

	Innførsel.				Utførsel.			
	1925.	1926.	1927.	1928.	1925.	1926.	1927.	1928.
1ste kvartal	131.2	137.9	127.1	154.2	114.8	122.8	121.1	127.1
2net	—	135.2	138.3	147.5	159.8	93.6	106.3	100.3
3dje	—	150.2	137.8	161.8	162.4	104.4	98.9	108.8
4de	—	144.5	142.3	178.7	102.5	110.8	119.2	

Både innførselen og utførselen svinger med årstidene, og man har derfor korrigert tallene for sesongbevegelsen. Tallene i parentes gjelder eksklusive skibene.

	Innførsel.			Utførsel.		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
1ste kvartal	108 (100)	100 (103)	121 (116)	130	128	135
2net —	105 (102)	112 (109)	122 (118)	120	113	116
3dje —	109 (104)	129 (123)	130 (126)	104	114	123
4de —	101 (103)	127 (122)		119	127	

Efter nedgangen i 1ste kvartal 1928 viser innførselen litt stigning i 2net kvartal og sterkere stigning i 3dje kvartal. Også utførselen er øket i 3dje kvartal. Som nevnt er både innførselen og utførselen større enn i 1927.

Innførsel.

	Omfanget i 3dje kvartal 1913 = 100.				
	3dje kv. 1924.	3dje kv. 1925.	3dje kv. 1926.	3dje kv. 1927.	3dje kv. 1928.
Innførsel i alt	100	110	100	118	119
Varer til forbruk	105	110	114	153	130
Varer i produksjonsøimed	98	110	94	103	114
Matvarer av dyr	142	167	107	99	90
Kornvarer	121	172	139	161	139
Kolonialvarer	126	129	125	131	118
Frukt, grønnsaker m. v.	349	309	311	324	372
Spirituosa o. a. drikkevarer	116	146	131	116	100
Spinnestoff	77	61	57	89	83
Garn, tråd o. l.	101	101	129	182	167
Manufakturvarer	101	104	136	168	152
Hår, fjær, skinn o. l.	77	66	43	91	77
Fabrikater av skinn, ben o. l.	208	280	303	476	345
Fett, olje, tjære, gummi o. l.	180	172	177	166	206
Mineraler, rå og halvforarb.	131	115	63	129	135
—»— fabrikater	61	92	93	102	109
Metaller, rå og halvforarbeidet	79	72	69	78	88
Metaller i arbeide	88	71	71	95	113
Skib, vogner, maskiner etc.	107	201	156	176	173

Utførsel.

Utførsel i alt	123	111	105	115	124
Råvarer	104	93	92	95	107
Fabrikater	133	120	112	126	133
Fisk	101	87	90	85	100
Hermetikk	97	61	89	83	72
Andre matvarer	20	48	41	32	33
Fett, olje etc.	515	445	476	378	390
Trelast og halvforarb. trevarer	129	85	63	63	97
Tremasse og cellulose	132	116	88	103	111
Papir	147	152	100	167	175
Mineraler, rå og halvforarb.	113	112	86	112	109
Produkter av kjemisk industri	64	86	77	101	143
Metaller, rå og halvforarb.	213	214	214	230	237

Av foranstående tabell vil man se at den lille stigning i innførselen fra 3dje kvartal 1927 utelukkende skyldes en fortsatt øket innførsel av produksjonsfornødenheter, mens innførselen av forbruksvarer er gått betydelig ned. Betrakter man de 3 første kvartaler 1927 og 1928 under ett, blir der for forbruksvarer bare en ubetydelig stigning, fra 133 til 134, mens innførselen av produksjonsfornødenheter er steget betraktelig, fra 104 til 119. Av tabellen ser man at der i 3dje kvartal har vært minsket import av matvarer av dyr, kornvarer, kolonialvarer, spirituosa, manufakturvarer og skotøi, mens der er fortsatt øket innførsel av frukt, grønsaker. For de grupper som vesentlig omfatter produksjonsfornødenheter ser man at der er stigning for fett, oljer o. l., mineraler og metaller, mens der er nedgang for spinnestoff samt hår, fjær, skinn o. l.

Stigningen i utførselen fra 3dje kvartal 1927 skyldes en øket eksport både av råvarer og av fabrikater. Utførselen av råvarer er steget relativt sterkest, vesentlig på grunn av den økede fiskeeksport.

De 3 første kvartaler 1928 karakteriseres således ved stigende innførsel og utførsel; innførselen er dog steget sterkest.

Denne stigning skyldes vesentlig en øket innførsel av produksjonsfornødenheter, et forhold som må karakteriseres som gunstig for så vidt som det skulde tyde på øket virksomhet i landet. Antagelig skyldes det også delvis komplettering av lagerne, idet innkjøpene fra utlandet blev utsatt lengst mulig under de fallende priser.

Kommunenes lånegjeld og skatterestanser pr. 30 juni 1928.¹

Efter samråd med Justisdepartementet har Byrådet i likhet med de nærmest foregående år hentet inn spesielle oppgaver over kommunenes lånegjeld og skatterestanser pr. 30 juni 1928. Det bedes bemerket at for enkelte kommuner må oppgavene betegnes som foreløbige, fordi regnskapet for budgettåret 1927/28 ikke var avsluttet ved oppgavens avgivelse. Særlig gjelder dette oppgaven over skatterestansene.

Størrelsen av lånegjelden utgjorde pr. 30 juni 1928 sammenlignet med de fire foregående år :

	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.	Nedgang i budgett- året 1927/28.
	1 000 kr.	Pct.				
Riket	1 446 800	1 500 990	1 505 225	1 486 837	1 463 805	1.55
Herredskommuner	410 117	421 376	427 933	420 174	414 103	1.45
Bykommuner	215 268	221 099	737 428	721 267	705 716	2.16
Felleskomm. elektr.verk.	696 036	737 226	115 033	118 840	118 194	0.54
Fylkeskommuner	125 379	121 289	224 831	226 556	225 792	0.34

¹ Detaljerte oppgaver finnes tatt inn i særskilt tilleggshefte.

Bevegelsen i kommunenes lånegjeld i budgettårene 1913/14—1927/28 fremgår av følgende sammenstilling:

	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.	1918/19.	1919/20.	1920/21.
	Mill. kr.							
Lånegjeld i alt	223.0	263.5	286.1	350.9	458.5	634.5	868.0	1 082.8
Årlig stigning	32.7	40.5	22.6	64.8	107.6	176.0	233.5	214.8
	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	1926/27.	1927/28	
	Mill. kr.							
Lånegjeld, i alt	1 296.7	1 391.3	1 446.8	1 501.0	1 507.1	1 486.8	1 463.8	
Årlig stigning	213.9	94.6	55.5	54.2	6.1	÷ 20.3	÷ 23.0	

Kommunenes gjeldsstiftelse tok altså for alvor fatt ved krigens slutning og steg i hvert av de tre følgende år (1919/20—1921/22) med over 200 mill. kroner. I de følgende fire år (1923/24—1925/26) var stigningen sterkt avtagende, og i 1926/27 og 1927/28 er lånegjelden gått ned med henholdsvis 20.3 og 23.0 mill. kroner eller 1.41 og 1.55 pct. Årsaken til nedgangen er at stiftelsen av ny lånegjeld omtrent er ophørt samtidig med at der er foretatt innfrielse av eldre gjeld.

Kommunenes lånevirksomhet i budgettåret 1927/28 var forholdsvis liten. Den gikk vesentlig ut på konvertering av eldre lånegjeld. Av større kommunelån i budgettåret skal her bare nevnes Akershus fylkes lån av 1928 på 8 mill. dollar, som vesentlig er anvendt til det nevnte formål. Av Norges Kommunalbanks lån av 1927 på 6 mill. dollar er 5.3 mill. lånt ut til kommunene, også vesentlig i konverteringsøiemed.

Hvorledes stigning og fall i lånegjelden fordeler si på de forskjellige kommunegrupper m. v. ses av følgende sammenstilling:

	Stigning.		Fall.		Netto- stigning.
	Antall.	Beløp.	Antall.	Beløp.	
		1 000 kr.		1 000 kr.	1 000 kr.
Herredskommuner . . .	114	6 417	497	12 488	÷ 6 071
Bykommuner	11	3 506	52	19 057	÷ 15 551
Fylkeskommuner	6	4 856	12	5 620	÷ 764
Felleskomm. elektr.verk .	3	647	19	1 293	÷ 646
	134	15 426	580	38 458	÷ 23 032

Der er fall i lånegjelden i 580 kommuner og felleskommunale elektrisitetsverk med et samlet beløp av 38 458 000 kr. I 134 kommuner m. v. er der stigning med tilsammen 15 426 000 kr. — Av stigningen faller de største beløp på følgende kommuner: Akershus fylke 3 145 000, Stavanger 2 116 000, Bærum 1 896 000, Aker 1 585 000 og Nord-Trøndelag fylke 813 000 kr. Av kommuner hvor gjelden er redusert i budgettåret kan nevnes Oslo med 5 542 000,

Vest-Agder fylkeskommune¹ 3 137 000, Bergen 2 955 000, Trondhjem 1 752 000 og Drammen med 1 097 000 kr.

Lån optatt utenlands er overalt omregnet til norske kroner efter pari kurs. Følgende opgaver viser det samlede beløp av kommunenes utenlandske lån :

Oslo	95 607 000 kr.
Bergen	38 919 000 »
Trondhjem	12 584 000 »
Bergenshalvøens Kraftselskap	7 460 000 »
Opland fylkeskommune ²	1 676 000 »
Drammen	946 000 »
Nord-Trøndelag fylkeskommune	788 000 »
Fredrikstad	827 000 »
Kristiansund	106 000 »
Lån optatt gjennom Norges Kommunalbank ³	20 515 000 »
Tilsammen	<u>179 428 000 kr.</u>

Det kunde synes å ligge nær i en oversikt som denne å ta med opgaver over kommunenes aktiva. Når det ikke er gjort, har det flere grunner. Først og fremst vilde statistikken ved en sådan utvidelse blitt så forsinket at den vilde ha tapt meget av sin aktualitet. En verdioppgave over kommunenes faste eiendommer etc. vilde dessuten under de nuværende forhold i sig selv være av meget tvilsom betydning, når ikke verdiansettelsene er foretatt på et felles tidspunkt og efter nogenlunde ensartede regler. Av større betydning er det når man vil bedømme kommunenes finansielle stilling, å kjenne innbyggernes skattbare formue og inntekt. Om disse gir Byråets publikasjoner over skatteligningen opplysning, og man tillater sig å henvise til dem. I nærværende oversikt over lånegjelden er der tatt inn opgave over inntektsskattøren i hver enkelt kommune for budgettårene 1926/27 og 1927/28. Hvor der i et herred er flere sogn med forskjellig skattøre er der i tabellene opført den største og minste skattøre innen herredet.

Både landkommuner og bykommuner har som bekjent del i de felleskommunale elektrisitetsverk. Fordeles disses lånegjeld på de respektive landkommuner og bykommuner, får man følgende fordeling av lånegjelden pr. 30 juni 1928 :

¹ Denne store nedgang i Vest-Agder fylkeskommunes lånegjeld skyldes vesentlig en ordning med staten og en del av fylkets øvrige kreditorer hvorved en del av gjelden blev redusert med 30 pct. ² Av dette lån har en del av herredskommunene i Opland fylke overtatt tilsammen 506 015 kr. ³ Herav Vest-Agder fylkeskommune 8 392 500 kr.

	Herreds- og by- komm.	Fylkes- komm.	Felles komm. elektr.- verk.	I alt.	Herav vedk. elektr.- vesenet.
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
I. Landkommuner :					
1. Østfold	20 525	884	-	21 409	11 599
2. Akershus	108 361	74 224	1 100	183 685	89 005
3. Hedmark	60 960	6 888	5 599	73 447	36 911
4. Opland	25 945	2 215	6 480	34 640	16 526
5. Buskerud	28 591	12 819	4 076	45 486	21 220
6. Vestfold	17 923	3 720	¹ 10 383	32 026	21 262
7. Telemark	18 892	1 145	5 222	25 259	12 234
8. Aust-Agder	3 521	28 719	-	32 240	28 861
9. Vest-Agder	2 727	23 462	-	26 189	24 094
10. Rogaland	14 669	2 887	2 067	19 623	12 721
11. Hordaland	31 675	3 546	12 332	47 553	34 933
12. Sogn og Fjordane	7 145	2 986	11 878	22 009	15 759
13. Møre	18 217	3 029	13 274	34 520	26 752
14. Sør-Trøndelag	11 805	4 359	5 183	21 347	12 643
15. Nord-Trøndelag	20 812	40 112	-	60 924	46 015
16. Nordland	15 281	8 020	258	23 559	6 917
17. Troms	4 510	5 755	2 404	12 669	6 352
18. Finnmark	2 544	1 022	-	3 566	-
Tils.	414 103	225 792	80 256	720 151	423 804
II. Bykommuner	705 716	-	37 938	743 654	287 737
I alt.	1 119 819	225 792	118 194	1 463 805	711 541

Som man ser er lånegjelden næsten likelig fordelt mellom landkommuner og bykommuner, henholdsvis med 720.2 og 743.7 mill. kr. mot 58.7 og 162.2 mill. kr. i 1914. I 1928 er altså landkommunenenes lånegjeld 12.3 og bykommunenenes 4.5 ganger så stor som før krigen. Lånemidlene er for en stor del anvendt til anlegg av elektrisitetsverk. Med hensyn til disse bedrifters lønsomhet og hvor stor del av deres lånegjeld der må føres over i beskatningen har Byrådet på grunnlag av driftsregnskapene for 1925/26 (se N. Off. Stat. VIII 68) foretatt en del beregninger. Ses alle kommunale elektrisitetsverk under ett, viser beregningen at ca. 75 pct. av lånegjelden kan forrentes og amortiseres av verkene selv, mens resten, ca. 25 pct., må føres over i beskatningen. Tar man derimot bare de verk som er bygget under og etter krigen, kommer man til det resultat at disse bare kan svare for ca. 53.5 pct. av sin gjeld. Da sågodt som alle landkommuners elektrisitetsverk er bygget etter 1914, må man følgelig regne med at henimot halvdelen av deres elektrisitetsgjeld eller vel 200 mill. kroner må dekkes av skatter.

Foruten elektrisitetsverkernes gjeld har man også skilt ut den del av gjelden som er optatt i anledning av nødsarbeide og arbeidsledighetsbidrag, veivesenet, innkjøp av skog og jordeiendommer og for byene gjeld i anledning av anskaffelse av kommunale leiegårder (boligbygging).

Av lånemidler er til veivesenet anvendt i alt 45.4 mill. kroner, hvorav i landkommunene 32.2 mill og i byene 13.2 mill. kroner. Til nødsarbeide er av lånemidler i landkommunene anvendt 12.8 mill., og i byene 10.5 mill. kr. Hvad gjeld vedkommende nødsarbeide og vedkommende veivesenet angår er gren-

¹ Fylkets andel i Vestfold Kraftselskaps lånegjeld.

sen noget usikker. I flere av landkommunene er nødsarbeidet blitt bokført som veiarbeide og gjelden opført som vedkommende veivesenet. — Til innkjøp av skog- og jordeiendommer er anvendt av lånemidler i landkommunene 27.2 mill. kr. og i byene 17.8 mill. kr. For byenes vedkommende dreier det sig for en stor del om innkjøp av tomtarealer. — I byene er av lånemidler anvendt 92.2 mill. til anskaffelse (nybygging, innkjøp og andre utvidelser) av kommunale leiegårder (boligbygging), hvorav Oslo 51.5, Bergen 14.1 og Trondhjem 11.1 mill. kroner.

Skatterestansene utgjorde pr 30 juni 1928 i alt 204.8 mill. kr., hvorav for herredskommunene 108.7 og for bykommunene 96.1 mill. kr. I forhold til de utlignede beløp er derfor skatterestansene større på landet enn i byene. Ved utgangen av terminen 1927/28 var 24.6 pct. av den samlede utlignede kommuneskatt (75.7 mill. av 308 mill.) for dette år ikke innbetalt. De tilsvarende tall for terminene 1922/23, 1923/24, 1924/25, 1925/26 og 1926/27 var henholdsvis 25.6, 26.2, 25.0, 24.1 og 25.8 pct. De bestrebelse som er gjort for å få skattene inn i rette tid, synes derfor ikke å ha ført til nogen synderlig bedring i dette forhold, når alle kommuner ses under ett.

Kommunegjeldens procentvise sammensetning med hensyn til låneform var pr. 30 juni 1928, sammenlignet med de tidligere år:

	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.	Pr. 30 juni 1928 særskilt for:			
						Herredskomm.	Bykomm.	Felleskomm. e.verk.	Fylkeskomm.
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Pantobligasjoner	9.26	8.46	8.34	10.35	10.94	14.91	7.81	24.98	6.07
Ihendehaverobligasjoner	49.56	53.20	55.72	59.55	60.64	37.37	72.56	50.94	71.18
Kassekreditt	13.85	10.74	8.21	6.32	5.63	12.43	2.65	5.83	2.38
Andre låneformer	27.33	27.60	27.73	23.78	22.79	35.29	16.98	18.25	20.37
	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

I de siste 5 år er der en stadig procentvis stigning i pantobligasjoner og ihendehaverobligasjoner, med tilsvarende reduksjon, særlig av kassekreditten. Kommunene er altså iferd med å konsolidere sin gjeld; men ennå er kassekreditten forholdsvis stor, særlig for herredskommunene, hvor den fremdeles utgjør 12.4 pct. av gjelden. „Andre låneformer“ utgjør 22.79 pct. av den samlede gjeld. Under denne betegnelse er tatt med lån mot vekslere, vekselobligasjoner og almindelige gjeldsbrev. Det bemerkes at under „andre låneformer“ også er tatt med lån ydet av staten, 76.5 mill. Oplysningsvesenets Fond 20.3 mill., Invalidfondet 6.9 mill., Statens Pensjonskasse 14.3 mill., Riksforsikringsanstalten 18.8 mill. og en del andre offentlige fond ca. 1.5 mill. foruten lån av kommunens egne fond, som for Oslos vedkommende utgjør 24.5 mill. kr.

Hvad kommunenes garantiansvar angår er garantiene for de felleskommunale elektrisitetsverk i denne statistikk opstillet i en særskilt tabell og opsummert sammen med kommunenes egen lånegjeld. Deres øvrige garantiansvar er vesentlig overfor Småbruk (Arbeiderbruk) og Boligbanken, i alt 201.4 mill. kr. I de senere år har den økonomiske stilling i enkelte kommuner utviklet sig slik at ansvar er gjort gjeldende i ganske stor utstrekning. Om hvor stort tap hver enkelt kommune får på de eiendommer den har måttet overta foreligger der ennå ingen opgaver.

Nettotilvekst av beboelsesleiligheter i 2. kvartal 1928.

I tabell 1 er under A ført op nettotilveksten av beboelsesleiligheter i 2. kvartal 1928 for de kommuner som i flere år har sendt inn opgaver¹, og under B for de kommuner som først er tatt med i beboelsesstatistikken fra 1 januar 1923.

Tabell 1. Nettotilvekst av beboelsesleiligheter i 2. kvartal 1928, sammenlignet med 2. kvartal 1927.

	A. 26 byer.							B. 20 byer og 13 landkommuner.			
	Samtlige kommuner.	Herav:						Byer.	Landkommuner.	Herav:	
		Oslo.	Bergen.	Trondhjem.	Stavanger.	Drammen.	Ålesund.			Bærum.	Glemmen.
2. kv. 1927 . . .	225	51	76	33	15	8	6	29	68	37	10
2. kv. 1928 . . .	212	62	34	12	19	19	3	37	89	46	5

Nettotilveksten i de 26 byer under A var i 2. kvartal 1928 212 mot 225 i samme kvartal i 1927, 216 i 1926 og 361 i 1925. B-gruppen viser en tilvekst på 126 leiligheter mot 97 i tilsvarende kvartal i 1927.

Tabell 2 viser hvordan tilveksten i gruppe A fordeles sig efter leilighetenes størrelse. Av leilighetstilveksten faller hele 54.2 pct. (i 1. kv. 49.9 pct.) på småleiligheter (1—2 rum og kjøkken), mens tilveksten av 3-værelses leiligheter utgjør 24.5 pct. (i 1. kv. 33.7 pct.). De mindre leiligheter (1—3 rum og kjøkken) representerer tilsammen 65.9 pct. av rumtilveksten (74.2 pct. i 1. kv.) 7.5 pct. av leilighetene var eneboliger.

Tabell 2. Tilvekst av leiligheter i 2. kvartal 1928, fordelt efter størrelse (gr. A).

	Antall leiligheter på kjøkken og							I alt leiligheter.	Herav eneboliger:
	1 rum.	2 rum.	3 rum.	4 rum.	5 rum.	6 rum.	7 o. fl. rum.		
Oslo	20	42	÷ 1	-	÷ 1	1	1	62	2
Bergen, Trondhjem og Stavanger	1	22	20	-	19	1	2	65	3
22 middelsstore byer	2	28	33	10	8	2	2	85	11
Tilsammen leiligheter	23	92	52	10	26	4	5	212	16
I pct. av samtl. leiligheter	10.8	43.4	24.5	4.7	12.3	1.9	2.4	100.0	7.5
Samlet antall rum (kjøkken regnet med).	46	276	208	50	156	28	40	804	-
I pct. av samtlige rum	5.7	34.3	25.9	6.2	19.4	3.5	5.0	100.0	-
Samlet ant. rum (kjøkken ikke regn. med).	23	184	156	40	130	24	35	592	-
I pct. av samtlige rum	3.9	31.1	26.3	6.8	22.0	4.0	5.9	100.0	-

I B-gruppen var 35 av leilighetene eller 27.8 pct. på 1—2 rum og kjøkken, 45 eller 35.7 pct. på 3 rum etc. og de øvrige 46 eller 36.5 pct. på 4 og flere rum. Der var 20 eneboliger.

¹ Fra Aker har man ikke fått opgaver denne gang.

Norske aktieselskap anmeldt til Handelsregistrene i 1927.

Nærværende statistikk er bygget på anmeldelsene til Handelsregistrene. Registreringen er imidlertid mangelfull, idet der ofte går lang tid før anmeldelsen kommer inn, likesom ophør av selskap til dels ikke blir anmeldt i det hele tatt. Oppgavene må således benyttes med forbehold. For hvert år fra 1911 finnes oppgavene i Statistiske Meddelelser. For årene 1891—1910 se N. O. S. V. 169

Tabell 1. Sammendrag for årene 1921—1927.

	Nystiftede aktieselskap.			Kapitalforhøielser. ¹		Nettotilvekst. ²		
	Antall.	Tegnet kapital.	Innbetalt kapital	Tegnet kapital	Innbetalt kapital.	Antall.	Tegnet kapital.	Innbetalt kapital.
<i>Alle selskap:</i>		1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.		1 000 kr.	1 000 kr.
1921	888	85 740	74 446	77 966	89 072	475	108 009	92 051
1922	1 184	45 866	44 658	21 479	22 503	760	238 789	208 043
1923	1 247	99 085	97 713	³ 60 826	³ 68 191	862	169 170	150 602
1924	1 245	58 503	53 291	36 997	49 882	922	84 814	63 539
1925	1 160	34 009	33 649	41 326	48 040	808	91 727	79 356
1926	1 312	54 579	48 286	21 083	23 348	954	87 218	89 522
1927	1 442	41 726	36 156	13 123	16 636	1093	85 890	82 334
<i>Herav:</i>								
<i>I. Skipsfart og fangst- ekspedisjoner.</i>								
1921	66	42 264	37 062	28 605	30 431	+30	55 087	50 377
1922	96	13 944	13 802	2 879	2 880	16	97 966	97 272
1923	125	21 078	20 838	5 705	10 678	48	116 002	105 360
1924	108	20 722	17 847	3 699	4 238	48	31 336	28 657
1925	68	13 157	13 157	4 396	7 742	3	32 301	28 950
1926	82	14 806	12 244	8 229	8 224	20	24 772	27 300
1927	98	19 906	15 192	3 074	4 056	31	12 247	14 660
<i>II. Handel, bankvirk- somhet m. v.</i>								
1921	496	24 420	19 942	27 694	31 366	314	8 132	2 218
1922	743	19 659	19 158	10 853	10 702	558	78 028	50 208
1923	690	35 958	35 615	7 728	8 227	507	45 935	41 112
1924	724	17 657	16 847	12 954	18 440	570	35 855	27 248
1925	685	8 362	8 325	5 552	8 279	526	51 609	44 315
1926	849	18 069	16 884	4 012	5 128	683	54 823	53 426
1927	914	9 819	9 484	5 249	7 339	746	30 113	24 959
<i>III. Industri.</i>								
1921	218	12 658	12 147	20 470	26 068	133	45 969	39 639
1922	235	6 135	5 946	4 687	5 041	119	61 650	60 790
1923	286	31 681	31 459	³ 44 801	³ 45 871	203	14 347	11 779
1924	258	15 757	14 549	19 671	19 849	179	17 079	13 688
1925	298	9 628	9 383	30 635	31 225	211	3 525	2 177
1926	255	17 990	15 836	7 750	8 834	174	9 047	10 028
1927	295	7 534	7 421	3 840	4 267	206	46 613	45 634
<i>IV. Andre formål.</i>								
1921	108	6 398	5 295	1 197	1 207	58	+ 1 179	+ 183
1922	110	6 128	5 752	3 060	3 880	67	+ 1 145	+ 227
1923	146	10 368	9 801	2 592	3 415	104	+ 7 114	+ 7 649
1924	155	4 367	4 048	673	7 355	125	+ 544	+ 6 054
1925	109	2 862	2 784	743	794	68	+ 4 292	+ 3 914
1926	126	3 714	3 322	1 092	1 162	77	+ 1 424	+ 1 232
1927	135	4 467	4 059	960	974	110	+ 3 083	+ 2 919

¹ Heri er også tatt med nye innbetalinger på tidligere tegnet kapital. ² Med fradrag av oppløste selskap og nedskrivninger. ³ Herav utgjør 13 mill. kr. en kapitalforhøielse som blev foretatt i 1912, men som ikke har vært kunngjort tidligere.

Tabell 2. Tilgang og avgang i registrerte aktieselskap og

Riket.	Tilgang.						A v-		
	Nystiftede selskap.			Kapitalforhøielser. ¹			Kapitalnedskrivninger.		
	Antall.	Tegnet kapital.	Innbetalt kapital.	Antall.	Tegnet kapital.	Innbetalt kapital.	Antall.	Tegnet kapital.	Innbetalt kapital.
	Kr.	Kr.		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.	
A. Skibsfart og fangst- ekspedisjoner.									
1. Skibsfart	84	17 460 150	12 745 513	15	2 514 140	3 495 764	51	11 130 215	9 810 215
2. Hvalfangst	4	2 322 500	2 322 500	1	350 000	350 000	1	480 000	480 000
3. Annen fangst og fiske	10	123 500	123 500	2	210 000	210 000	2	286 500	286 500
B. Handel og bankvirk- somhet m. v.									
1. Handel o. a. omsetn.	870	8 287 225	8 111 625	38	1 126 000	1 206 000	54	6 335 260	6 236 760
2. Bankvirksomhet . . .	2	933 300	824 550	3	180 000	690 000	5	2 201 000	2 201 000
3. Assuranse	6	110 000	110 000	5	3 424 030	4 924 030	5	4 690 000	2 190 000
4. Hotelldrift	18	296 550	266 550	1	70 000	70 000	3	1 502 500	1 502 500
5. Transportvirksomhet	17	178 200	158 200	3	449 300	449 300	3	412 600	387 600
6. Telefon	1	13 200	13 200	-	-	-	1	31 200	31 200
C. Industri.									
1. Bergverksdrift	2	605 000	605 000	1	600 000	650 000	1	12 000 000	12 000 000
2. Stenbrudd og sten- huggerier	13	144 050	134 050	1	100 000	237 000	9	3 399 900	3 399 900
3. Isdrift	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Metallindustri	22	303 000	303 000	2	99 000	99 000	4	2 813 000	2 813 000
5. M.k. verksteder . . .	26	713 850	713 850	1	400 000	400 000	9	3 871 000	3 871 000
6. Kjemisk industri (inkl. elektrokjemisk og elektrometallurg.)	19	426 200	426 200	7	1 172 000	1 264 500	7	528 350	526 585
7. Anlegg for elektrisk lys og kraft	-	-	-	1	12 000	12 000	-	-	-
8. Tekstilindustri	12	228 500	228 500	3	90 000	90 000	14	5 656 300	5 656 300
9. Papirindustri	6	799 000	799 000	1	300 000	300 000	7	5 566 000	5 566 000
10. Lær- og gummiv.ind.	7	74 500	74 500	-	-	-	4	1 412 280	1 412 280
11. Treindustri samt in- dustri i horn og ben m. v.	43	756 800	691 050	4	120 000	138 000	10	1 827 600	1 827 600
12. Byggeindustri	19	373 200	373 200	2	1 600	26 600	4	515 250	515 250
13. Nærings- og nydel- sesmiddelindustri . . .	54	1 439 770	1 402 270	14	780 600	785 600	13	5 018 600	5 018 600
14. Beklædn. o. rensning	33	268 300	268 300	2	10 000	110 000	3	579 000	579 000
15. Polygrafisk industri	15	499 700	499 700	3	104 475	104 475	2	30 000	30 000
16. Div. industri	24	902 500	902 500	1	50 000	50 000	3	173 000	173 000
D. Andre formål.									
1. Eiend.foretagender . .	95	2 561 530	2 283 830	6	78 258	78 258	13	1 087 260	1 087 260
2. Landbruk ¹	18	382 700	382 700	2	812 600	812 600	1	120 000	20 000
3. Kinematografer (inkl. films)	2	780 000	780 000	1	24 200	38 200	-	-	-
4. Diverse	20	742 585	612 335	1	45 000	45 000	6	303 840	303 840
Sammen drag:									
Gruppe A: Skibsfart og fangstekspedisjoner . .	98	19 906 150	15 191 513	18	3 074 140	4 055 764	54	11 896 715	10 576 715
-- B: Handel, bank- virksomhet m.v.	914	9 818 475	9 484 125	50	5 249 330	7 339 330	71	15 172 560	12 549 060
-- C: Industri	295	7 534 370	7 421 120	43	3 839 675	4 267 175	90	43 390 280	43 388 515
-- D: Andre formål . . .	135	4 466 815	4 058 865	10	960 058	974 058	20	1 511 100	1 411 100
Tilsammen 1927	1 442	41 725 810	36 155 623	121	13 123 203	16 636 327	235	71 970 655	67 925 390
1926	1 312	54 579 204	48 285 504	152	21 083 249	23 348 199	203	53 692 440	52 975 440

¹ Derav 11 selskap for sølvrevavl med kapital i alt kr. 173 800.

deres kapital i 1927. Bestående aktieselskap ^{31/12} 1927.

g a n g.			Nettotilvekst.			Bestående aktieselskap ved utgangen av 1927.		
Opløste selskap.								
Antall.	Tegnet kapital.	Innbetalt kapital.	Antall.	Tegnet kapital.	Innbetalt kapital.	Antall.	Tegnet kapital.	Innbetalt kapital.
	Kr.	Kr.		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.
62	18 905 400	18 905 400	22	10 061 325	12 474 338	2 027	748 845 405	716 188 499
2	4 000 000	4 000 000	2	1 807 500	1 807 500	55	76 879 500	74 879 500
3	425 000	425 000	7	378 000	378 000	247	15 876 100	15 368 100
126	7 416 925	7 366 925	744	4 338 960	4 286 060	7 787	402 085 805	399 672 960
26	19 802 145	19 577 645	24	20 889 845	20 264 095	179	378 856 070	357 937 226
6	2 530 000	2 030 000		3 685 970	814 030	155	96 768 550	64 514 390
5	92 500	92 500	13	1 228 450	1 258 450	184	14 967 620	14 937 620
5	166 600	166 600	12	48 300	53 300	355	42 900 702	42 324 402
-	-	-	1	18 000	18 000	115	5 517 276	5 448 612
6	1 523 640	1 323 640	4	12 318 640	12 068 640	153	137 039 760	133 573 742
8	510 400	410 400	5	3 666 250	3 439 250	422	52 481 043	51 582 849
-	-	-		-	-	25	583 660	552 785
5	390 000	381 000	17	2 801 000	2 792 000	356	53 370 313	50 746 608
6	3 648 000	3 623 000	20	6 405 150	6 380 150	452	116 249 130	116 219 800
5	646 000	646 000	14	423 850	518 115	346	215 806 866	214 175 716
1	1 000 000	675 000	1	988 000	663 000	128	207 474 985	198 664 945
6	1 312 000	1 312 000	6	6 649 800	6 649 800	189	51 910 058	51 791 058
1	10 000	10 000	5	4 477 000	4 477 000	146	189 570 810	188 879 810
-	-	-	7	1 337 780	1 337 780	88	19 223 120	18 889 870
6	419 000	419 000	37	1 369 800	1 417 550	614	93 864 550	93 702 100
1	10 000	10 000	18	150 450	125 450	329	16 274 420	15 924 688
21	3 158 450	3 157 650	33	5 956 680	5 988 380	1 126	160 025 387	152 455 663
9	839 000	839 000	24	1 139 700	1 039 700	326	23 859 925	23 456 625
5	410 000	410 000	10	164 175	164 175	212	11 482 775	11 426 272
9	720 500	717 500	15	59 000	62 000	215	28 831 300	28 029 450
19	540 500	528 500	76	1 012 028	746 328	1 975	98 634 563	96 670 233
1	36 000	18 000	17	1 039 300	1 157 300	104	39 050 240	38 438 830
2	10 000	10 000	-	794 200	808 200	66	3 448 890	3 313 390
3	246 000	146 000	17	237 745	207 495	590	51 250 225	49 068 028
67	23 330 400	23 330 400	+ 31	12 246 825	14 659 838	2 329	841 601 005	806 436 099
168	30 008 170	29 233 670	+ 746	30 112 925	24 959 275	8 775	941 096 023	884 835 210
89	14 596 990	13 934 190	+ 206	46 613 225	45 634 410	5 127	1 378 048 102	1 350 071 981
25	832 500	702 500	+ 110	3 083 273	2 919 323	2 735	192 383 918	187 490 481
349	68 768 060	67 200 760	+ 1093	85 889 702	82 334 200	18 966	3 353 129 048	3 228 833 771
358	109 187 540	108 180 590	+ 954	87 217 527	89 522 327	17 873	3 439 018 750	3 311 167 971

Rovdyr og rovfugler felt i 1927.

Antall premier utbetalt for drepte rovdyr og rovfugler har i 1927, sammenlignet med 1926*, utgjort:

Fylker.	a) Rovdyr.							b) Rovfugler.						
	Bjørn.	Ulv.	Gaupe.	Jerv.	Rev.	Mår.	Oter.	Lom.	Ørn.	Hubró.	Falk.	Høns- hauk.	Spurve- hauk.	
Østfold	-	-	-	-	358	31	16	71	1	6	7	95	314	
Akershus	-	-	-	-	708	8	10	3	-	3	18	136	356	
Hedmark	-	-	-	-	598	33	14	214	23	19	28	368	598	
Opland	-	-	-	1	441	5	6	27	7	12	20	201	470	
Buskerud	4	-	-	-	883	39	5	15	30	12	37	177	341	
Vestfold	-	-	-	-	192	7	8	19	4	11	6	71	147	
Telemark	1	-	-	-	746	22	12	53	5	10	45	297	285	
Aust-Agder	-	-	-	-	382	8	26	108	9	7	10	90	96	
Vest-Agder	-	-	-	-	419	8	60	164	8	44	30	83	141	
Rogaland	-	-	-	1	198	13	25	339	72	70	57	116	120	
Hordaland	-	-	-	-	465	33	64	186	30	50	46	120	197	
Sogn og Fjordane	-	-	-	1	824	53	58	169	40	52	17	140	222	
Møre	-	-	-	-	545	59	44	191	27	34	52	182	322	
Sør-Trøndelag	-	-	-	-	762	12	47	248	31	59	43	235	328	
Nord-Trøndelag	-	-	6	2	754	44	37	347	36	64	40	364	503	
Nordland	-	5	-	5	712	6	135	722	112	81	127	271	640	
Troms	-	-	-	-	171	-	45	747	53	13	173	197	287	
Finnmark	-	-	-	-	19	-	75	644	23	1	140	142	90	
I alt 1927	5	5	6	10	9 177	381	687	4 267	511	548	896	3 285	5 457	
— 1926	6	10	12	23	6 983	554	692	3 233	376	581	1 087	3 118	5 791	

I en del fylker er dessuten ifølge beslutning fattet av vedkommende fylkesformannskap utbetalt premier for følgende skadedyr:

Østfold: Kobbe 8 i 1927 mot 8 i 1926.

Akershus: Kobbe 4 i 1927 mot 7 i 1926.

Vestfold: Kobbe 5 i 1927 mot 8 i 1926.

Telemark: Kråke 1 478 i 1927 mot 350 i 1926, kobbe 2 i 1927 mot 1 i 1926, røyskatt 18 i 1927 mot 14 i 1926.

Aust-Agder: Grevling 1 i 1927 mot 100 i 1926.

Vest-Agder: Kobbe 24 i 1927 mot 22 i 1926.

Rogaland: Kråke 8 336 i 1927 mot 8 148 1926.

Hordaland: Kråke 1 694 i 1927 mot 1 631 i 1926, ravn 66 i 1927 mot 51 i 1926.

Sogn og Fjordane: Kobbe 114 i 1927 mot 128 i 1926.

Møre: Kobbe 51 i 1927 mot 150 i 1926, kråke 1 591 i 1927, skjære 983 i 1927.

Sør-Trøndelag: Kråke 510 i 1927 mot 516 i 1926.

Nord-Trøndelag: Kobbe 157 i 1927 mot 123 i 1926.

Nordland: Kråke 2 100 i 1927 mot 1 667 i 1926, ravn 208 i 1927 mot 132 i 1926

Troms: Kråke 2 169 i 1927 mot 3 338 i 1926, ravn 97 i 1927 mot 173 i 1926.

De opførte bjørner er felt i følgende herreder innen de respektive fylker:

Buskerud: 1 i Norderhov, 1 i Ådal, 1 i Flå og 1 i Nes.

Telemark: 1 i Holla.

* Oplysning om de i foregående år utbetalte premier finnes i tidligere bind, senest i 46de årgang, s. 68.

Industriell produksjonsstatistikk for 1927.

Efter stortingsbeslutning av mars 1927 er der blitt innsamlet produksjonsoppgaver for industrien. Dette er tidligere gjort 2 ganger i Norge, i 1909 og 1916. I 1909 blev opgavene innsamlet i forbindelse med fabrikk tellingen, som omfattet alle bedrifter som stod under fabrikktilsynet. I 1916 blev opgavene innsamlet som en særskilt produksjonstelling og omfattet de industribedrifter som går inn under ulykkesforsikringsloven. Opgavene for 1927 er også innsamlet for bedrifter som står under ulykkesforsikringsloven. Denne lov omfatter som bekjent ikke bare fabrikker, men også håndverksbedrifter og andre virksomheter ved hvilke der anvendes mekanisk drivkraft eller benyttes kjeler med damptrykk. Følgen herav er at der kommer et stort antall av ganske små bedrifter inn under loven. Nu viser all erfaring at det er overordentlig vanskelig å få produksjonsoppgaver fra de mindre bedrifter, og at arbeidet med å trekke disse inn under produksjonsstatistikken både sinker den og fører med sig omkostninger som ikke står i forhold til det resultat man opnår. Da denne statistikks verdi avhenger overordentlig meget av hvor hurtig opgavene kan gis, og da man må prøve å få den gjort så billig som mulig, besluttet man å begrense omfanget av tellingen også ut over den begrensning som ligger i selve ulykkesforsikringsloven. En slik begrensning kan naturligvis ikke gjøres ensartet for alle grupper. Det beror meget på industrigruppens art hvilken begrensning er praktisk. Den grense som er trukket vil der bli gjort rede for ved hver av de forskjellige grupper. Men selv om man nu hadde tatt med alle bedrifter som stod under ulykkesforsikringen, så vilde ikke produksjonsstatistikken ha omfattet hele vår industri, begrepet tatt i videste forstand. En hel del av den industri som drives håndverksmessig faller nemlig helt utenfor lovens ramme. Der har en gang vært gjort forsøk på å innsamle produksjonsoppgaver også for håndverk, nemlig i forbindelse med håndverkstellingen av 1910. Dette forsøk mislyktes imidlertid. Det viste sig at håndverksbedriftene gjennomgående ikke var i stand til å gi eksakte oppgaver over sin produksjon.

Inn under ulykkesforsikringsloven går også bergverksdrift og bygningsindustri. Bergverksdriften har man ikke trukket inn under produksjonsstatistikken, fordi der i den årlige bergverksstatistikk allerede foreligger oppgaver over produksjonen. Bygningsindustrien har man heller ikke avkrevet oppgaver for for året 1927. Produksjonsoppgaver for denne industri, så viktige de enn er, medfører særegne vanskeligheter, og man har villet vente med å trekke den inn under statistikken, inntil man har høstet erfaringer om hvordan oppgaven for 1927 har vist sig å være.

På grunn av at stortingsbeslutningen først blev gitt i mars blev skjemaene sendt noget sent ut, og dette har selvfølgelig ført med sig at resultatene ikke kan foreligge så tidlig som man ellers vil kunne regne med.

Byrådet vil angående utfyllingen av skjemaene si at det i det store og hele er gått bra, og at bedriftene har vist en ganske annen interesse og forståelse av denne statistikkens betydning denne gang enn i 1916. Der er dog en del undtagelser. Det viser sig nemlig at enkelte bedrifter i de forskjellige grupper ikke svarer på Byrådets henvendelse og er uvillige til å utfylle skjemaet. Dette gjør det selvfølgelig umulig å avslutte statistikken for disse grupper. Derigjennem bidrar disse bedrifter til at oppgavene blir senere enn de skulde og i verste fall til at statistikken ikke blir fullstendig for vedkommende gruppe. Denne mangel på forståelse synes å ha vært mest utpreget innen industrigrupper som selv i det siste har krevet statshjelp gjennom tollbeskyttelse eller på annen måte. Det synes for Byrådet ganske uforståelig at slike bedrifter ikke vil gi de opplysninger som er nødvendige for at man skal kunne bedømme stillingen. Man tilføier dog at bedrifter som har stillet sig slik i det store og hele tatt danner undtagelser, og man håper på at tilfellene vil bli sjeldnere neste år.

Byrådet vil etterhvert offentliggjøre foreløbige resultater for tellingen for de enkelte grupper. Disse resultater vil bli gitt i Statistiske Meddelelser, og man begynner i dette nummer med skotøiindustrien, lær- og gummiindustrien, olje- og fettindustrien, papirindustrien.

Skoindustrien.

Av de 142 bedrifter som industristatistikken omfatter har Byrådet bare funnet å burde ta med 57. Ved begrensningen er der lagt følgende prinsipper til grunn: alle reparasjonsverksteder er undtatt fra tellingen, dessuten alle bedrifter som i 1926 hadde under 12 000 timeverk. Av de 57 bedrifter har man hittil fått oppgave fra de 54. De 3 man mangler oppgave fra er mindre bedrifter. Etter bedriftsantallet blir altså tellingen sterkt begrenset, men dette har mindre betydning for produksjonsopgavenes fullstendighet, fordi de bedrifter som er utelatt ikke betyr meget for den samlede produksjon. Et uttrykk herfor finner man deri at de 54 bedrifter som er tatt med i tellingen i alt omfatter ca. 90 pct. av de utførte timeverk i 1927. Dertil kommer at det vesentlige arbeide som er utført av de bedrifter som ikke er med i tellingen, er reparasjonsarbeide. Et uttrykk herfor finner man ved å sammenligne den del av den samlede produksjonsverdi som reparasjonsarbeidet utgjorde ved tellingen i 1916, da man hadde tatt med alle bedrifter, og den del reparasjonsarbeidet utgjør i 1927. Procentvis var reparasjonsarbeidets andel i 1916: 3.6 pct. av produksjonsverdien, i 1927: 0.25 pct. Oppgaven over nyvirket skulde derfor i tellingen i 1927 være temmelig fullstendig.

Man må imidlertid ta i betraktning at tellingen av 1927 ikke gir et sikkert bilde av hele skotøiindustriens produksjon, skotøiindustrien tatt i videste omfang. En meget stor del av produksjonen av denne industri utføres nemlig av håndverkere som ikke kommer inn under ulykkesforsikringsloven. Den eneste oppgave man har til bedømmelse av den rent håndverksmessige produksjons betydning er oppgavene i folketellingen 1920. Ifølge denne var der 8 869

skomakere (mestere og arbeidere). Betydningen av håndverkets produksjon i forhold til skofabrikkene skal man komme tilbake til nedenfor.

De 54 bedrifter som tellingen omfatter var gjennomgående små. Fordeler man dem etter arbeiderantallet i desember 1927, finner man at 12 hadde under 10 arbeidere, 21 hadde 11—50 og bare 21 over 50. Hovedresultatet av tellingen er gitt i nedenstående tabell.

Tabell 1.

	1927.	1916.
Antall bedrifter	54	105
Antall arbeidstimer	4 951 680	ca. 7 400 000
Produksjon: Antall par skotøi	1 973 706	2 456 515
Verdien av skotøi kr.	25 738 878	26 055 889
Utført reparasjonsarbeide »	63 915	934 221
Anvendt råstoff. Verdi »	13 694 879	16 851 906
Utbetalt arbeidslønn »	5 780 242	3 607 835
Utbetalt funksjonær lønn »	1 552 842	811 318

Som man ser blev der i 1927 produsert 1 973 706 par skotøi til en verdi av 25 738 878 kroner. Sammenlignet med 1916 er produksjonen i 1927 gått betydelig tilbake. I mengde blev der dette år produsert 482 809 par flere enn i 1927. Sammenligningen gir dog ikke et korrekt bilde av utviklingen. Året 1916 var i flere retninger abnormt. De særegne forhold under krigen med liten tilførsel fra utlandet med produksjon under stigende priser førte med sig en abnorm høikonjunktur, som ikke kan betraktes som en normal tilstand. Det merkes at vi dette år hadde en overskuddsutførsel av skotøi. På den annen side var 1927 et meget vanskelig år, da fabrikkene ennå kjempet med virkningene

Tabell 2. Norsk skotøiarbeiderforbund
Arbeidsledighetsprocenter.

Måneder.	1916.	1926.	1927.	1928.
Januar	1.6	33.1	27.7	11.3
Februar	0.6	27.8	22.5	10.9
Mars	1.7	27.3	20.1	9.9
April	1.9	17.1	18.1	11.1
Mai	1.0	15.2	18.8	10.6
Juni	0.3	24.4	25.5	10.3
Juli	0.2	27.8	21.1	17.5
August	0.2	23.3	13.5	¹ 8.4
September	0.1	19.9	13.0	¹ 7.9
Oktober	0.3	18.1	11.6	
November	0.2	19.2	10.9	
Desember	0.2	35.0	14.4	

¹ Arbeidsledighetstallene (antall arbeidsledige ved månedens utgang i pct. av medlemstallet) er lite betegnende, da der i stor utstrekning arbeides på innskrenket tid, 3 dager i uken.

av kronestigningen. Dertil kom at der i 1927 var en betydelig streik i skotøi-industrien som efter konfliktstatistikken førte med sig et tap av 909 000 tapte arbeidstimer. Hvor meget produksjonen blev nedsatt på grunn av denne streik lar sig naturligvis ikke si med sikkerhet. Under forutsetning av at produksjonen pr. tapt arbeidstime hadde kunnet holdes oppe i høide med den gjennomsnittlige faktiske produksjon pr. arbeidstime skulde de tapte arbeidstimer representere ca. 360 000 par sko. Tar man hertil i betraktning den dårlige konjunktur i 1927, synes bedriftenes kapasitet å være større i 1927 enn i 1916, et forhold som produksjonen pr. arbeidstime også synes å tyde på. Denne var i 1927 0.40 par, i 1916 var den 0.33 par. Som et uttrykk, om enn ufullstendig, for konjunktorene i 1916, 1926 og 1927 har vi på side 457 gjengitt arbeidsledighetsprocentene.

Tabell 3.

	1927.			1916.		
	Mengde.		Verdi.	Mengde.		Verdi.
	Par.	Kg.	Kr.	Par.	Kg.	Kr.
Produksjon	1 937 706	1 531 736	25 738 878	2 456 515	-	26 055 889
Innførsel	-	696 295	9 918 400	-	161 543	2 400 300
Utførsel	-	1 115	16 620	-	293 422	3 227 600
Forbruk	-	2 226 916	35 640 658	-	-	25 228 589
Forbruk, beregn. . . ca.	3 420 488	-	35 640 658	2 550 000	-	25 228 589
Forbruk pr. innbygger .	1.23	-	-	1.02	-	-

Som nevnt ovenfor hadde vi i 1916 en overskuddsutførsel regnet i kg. I 1927 var der derimot en betydelig overskuddsinnførsel. Tallene for inn- og utførsel er gjengitt i ovenstående tabell, samtidig som der er gjort et forsøk på å beregne det innenlandske forbruk i par. Ved denne beregning er der sett helt bort fra den produksjon som representeres av det håndsydde skotøi. Man tør vel gå ut fra at denne produksjon var noget større i 1916 enn i 1927, så at forskjellen mellom de 2 år ikke er så stor som angitt her. Til tross herfor tyder dog opgavene på en økning i forbruket, men dette tilfredsstilles nu, som man ser, bare delvis av den innenlandske produksjon. Beregningen over forbruket kan dog ikke bli sikker.

Av tabell 1 fremgår det at verdien av produksjonen var omtrent den samme i 1927 som i 1916. Da det produserte antall par sko var større i 1916 enn i 1927, blev gjennomsnittsproduksjonsverdien pr. par i 1927 (kr. 13.04) høyere enn i 1916 (kr. 10.67). Herav kan man imidlertid ikke trekke nogen sikker slutning om skotøiprisene, fordi produksjonens sammensetning i grovere og finere skotøi, støvler og sko har undergått endring og man ikke kjenner denne endring nøiaktig.

Til produksjonen av skotøi og reparasjoner var der i alt gått med råstoff til en verdi av kr. 13 710 854 i 1927 mot kr. 16 851 906 i 1916. Råstoffverdien var m. a. o. betydelig høyere, sett i forhold til produktverdien, i 1916 enn i 1927. Settes råstoffverdien i pct. av produktverdien, er verdien av pro-

¹ Utførselen i 1916 består av tyngre skotøi enn innførselen. Regnet i par blir derfor innførselen større enn utførselen.

duært skotøi plus reparasjonsarbeide, får man at denne utgjorde 53 pct. i 1927 mot 62 pct. i 1916. Den verdi som er tillagt råstoffene gjennom bearbeidelsen utgjorde m. a. o. 47 pct. av produktverdien i 1927 mot 38 pct. i 1916.

Den utbetalte arbeidslønn utgjorde i 1927 kr. 5 780 242 og i 1916 kr. 3 607 835 eller 22 pct. av produktverdien i 1927 og 13 pct. i 1916. Beregnes arbeidslønn i pct. av produktverdi ÷ råstoffverdi, får man 48 pct. for 1927 og 36 pct. for 1916.

Den utbetalte funksjonærlønn var kr. 1 552 842 i 1927 og kr. 811 318 i 1916. Beregner man den samlede utbetalte lønn — arbeidslønn + funksjonærlønn — i pct. av produktverdi og av produktverdi ÷ råstoffverdi, får man følgende tall: i pct. av produktverdien 28 i 1927 og 16 i 1916, i pct. av produktverdien ÷ råstoffverdi 61 i 1927 og 44 i 1916.

Sammenligningen mellom 1916 og 1927 er naturligvis også for disse forhold lite å bygge på. Ingen av årene må betraktes som normalår. Man må fremfor alt ikke betrakte 1916 som noget normalt år for forholdet mellom utgifter til arbeidskraft og produktpriser.

Foruten disse oppgaver gir tellingen opplysning om verdi av emballasje kr. 250 771, verdi av forbruk av brensel og hjelpestoff kr. 69 493, betaling for elektrisk kraft kr. 159 014 og verdi av materialer anvendt til reparasjon av egne bygninger med egne folk kr. 30 952. Der var i årets løp betalt kr. 233 705 i leie av maskiner, og der var innkjøpt verktøi for kr. 99 644.

Trekker man alle de nevnte utgifter fra produktverdien, blir der tilbake kr. 3 853 752, hvorav en rekke utgifter til amortisasjon, renter av lånt kapital m. m., før der kan bli tale om fortjeneste.

Av de 54 bedrifter var 39 aktieselskap med en samlet aktiekapital på kr. 11 902 665. Aktiekapitalen for de bedrifter som var med under tellingen i 1916 var kr. 6 073 000.

Til belysning av bedriftenes kapital kan dessuten tjene de innsamlede oppgaver over brandforsikringsverdier som gjengis nedenfor.

T a b e l l 4.

		1927.
		Kr.
Brandforsikringsverdi pr. ³¹ / ₁₂ 1927 av fabrikk-, kontor- og lagerbygninger		9 110 704
—»— —»— maskiner, verktøi og inventar		8 333 984
—»— —»— lager		8 475 715
	I alt forsikringsverdier	25 920 403
Antatt verdi pr. ³¹ / ₁₂ 1927 av ikke brandforsikret eiendom		361 000
	I alt	26 281 403

Når man har spurt om brandforsikringsverdien, er grunnen den at Norges Industriforbund har ønsket denne oppgave i forbindelse med oppgave over brandforsikringspremier og erstatninger. Disse siste oppgaver er ennå ikke bearbeidet. Man må selvsagt være klar over at brandforsikringsverdien ikke alltid svarer til den virkelige verdi.

Over produksjonen av de enkelte artikler og forbruket av de forskjellige råstoff, gjengis følgende tall:

Tabell 5. Produksjon av skotøi i 1927.

Produksjonens art.	1927.		
	Mengde.		Salgsverdi. Kr.
	Par.	Kg.	
Skotøi av fettlær:			
Sjöstøvler	982	2 946	35 398
Skafstøvler	317	887	12 277
Beksømsstøvler	39 232	62 536	722 545
Fettlærstøvler (plugget eller randsydd)	384 793	497 920	5 095 670
Skotøi av hestelær og vekslær	32 088	24 355	368 240
Skotøi av boxcalf, boxveals, boxhud	600 838	422 287	8 510 620
Skotøi av chevreaux o. l. fine skinnsorter	589 398	347 943	8 064 213
Skotøi av lakkert skinn	141 895	74 078	1 987 537
Skotøi av silketøi eller tøy hvori finnes silke, samt tøy med innvirket metalltråd	925	370	12 100
Skotøi av seilduk eller stoff	6 683	3 237	44 913
Tøfler av skinn	38 786	19 443	273 727
Tøfler av tøy, filt, kamelhår eller andre stoffer	99 069	42 959	366 582
Trebunnstøvler, tretøfler, klogger ¹	22 818	23 363	114 030
Skotøi ikke tilstrekkelig spesifisert	15 882	9 412	131 026
I alt	1 973 706	1 531 736	25 738 878

¹ Hertil kommer tresko produsert i trevarefabrikker 1927 37 705 par til verdi kr. 81 750.

Både i mengde og verdi faller den største produksjon på skotøi av boxcalf, derefter kommer chevreaux-skotøi og fettlær-skotøi. Av verdien av nyvirket utgjorde boxcalf-skotøi 33 pct., chevreaux-skotøi 31.5 pct og fettlær-skotøi 20 pct.

Som nevnt spiller håndskomakeriet enu en betydelig rolle. Ifølge folketellingen av 1910 beskjeftiget dette håndverk i alt 10 608 personer, herav var 2 813 mestre, 5 445 selvstendige skomakere som arbeidet uten leiet hjelp, og 2 350 arbeidere. For året 1910 foreligger der dessuten en rekke oppgaver i Haandverkstelingen over skomakeriet, for en del bedrifter også oppgaver over produksjonsverdien og for de fleste over inntekt. På grunnlag av disse oppgaver har man foretatt en inngående beregning over produksjonsverdi og kommet til at den på den tid lå omkring 10—11 mill. kr., forsiktig regnet. Siden 1910 er skomakerhåndverket gått betydelig tilbake, en tilbakegang som blev konstatert ved folketellingen 1920, og som sannsynligvis har fortsatt siden. Men selv om man forutsetter at antallet av personer i skomakerhåndverket nu ikke er mere enn vel 6 000, så kan man neppe anslå produksjonsverdien i skomakerhåndverket lavere enn mellem 12 og 18 mill. kr.. Den samlede verdi av skotøiproduksjonen skulde altså ligge mellem 37 og 43 millioner kroner.

Tabell 6. Forbruk av råstoff ved skofabrikkene i 1927.

Råstoffenes art.	Mengde- enhet.	Mengde.	Innkjøps- verdi.
			Kr.
Bunnlærsmaterialer			6 103 447
Sålelær	Kg.	468 942	1 834 207
Vachelær	»	716 450	2 676 066
Bindsålelær og bindsålespalt	»	271 704	779 059
Render	»	17 940	217 015
Rågummi	»	142 259	462 893
Annet sålemateriale av gummi	»	3 001	13 756
Gummiflikker	»	32 456	106 157
Trebunner	Par	23 077	14 294
Overlærsmaterialer			5 718 115
Fettlær, logarvet	Kg.	255 530	1 176 677
Fettlær, kromgarvet	»	27 813	199 890
Hestelær og vekslær ¹	»	4 034	18 535
Boxcalf, boxveals, boxhud	»	112 475	2 113 682
Geitskinn (chevreaux)	«	92 650	1 758 033
Lakkert skinn	»	15 380	394 057
Seilduk	m.	624	1 550
Silke ¹	»	21	315
Toi til stoffsko	Kg.	6 675	55 376
Tilbehørsartikler			1 873 317
Bomullsstoffer til før	Kg.	88 253	378 981
Fåreskinn o. l. til før	»	42 031	486 418
Strie, voksduk	»	12 487	76 438
Nåtlesilke	»	3 102	107 769
Annet nåtlegarn	»	5 962	75 269
Bundingsgarn	»	9 013	108 679
Bånd og lisser	»	9 197	107 025
Tacks, spiker, stift o. l.	»	62 819	77 492
Maljer, kroker o. l. metalltilbehør	»	13 513	71 973
Pluggtre	»	8 353	14 950
Sverter, voks, dressing	»	37 265	105 408
Kunstlær og kunstlærpapp	»	55 571	43 002
Gummicement	»	88 983	130 228
Gelenker, tåkapper o. l.	»	14 282	57 548
Annet råstoff	»	.	32 137
I alt			13 694 879

¹ Disse poster er antagelig ikke fullstendige.

Lær- og gummiindustrien.

Denne industrigren omfatter ifølge industristatistikken for 1927 tilsammen 141 bedrifter, fordelt på følgende undergrupper: barkemøller 5, garverier 80, remfabrikker 3, lærvareindustri 28, gummivareindustri 24 og horn-, ben- og merskumindustri 1. Det samlede antall timeverk i disse bedrifter var ca. 3 920 000.

Ved den følgende undersøkelse av produksjonsforholdene innen lær- og gummiindustrien har man benyttet opgaver fra i alt 56 bedrifter. De små undergrupper barkemøller og horn-, ben- og merskumindustri har man dog ikke gjort til gjenstand for særskilt undersøkelse. Remfabrikker og lærvareindustri

er enn videre slått sammen til én gruppe. Ved de 56 bedrifter har der til sammen vært utført ca. 3 510 000 timeverk eller 89.5 pct av det samlede antall timeverk innen denne industrigren ifølge industristatistikken.

De viktigste resultater av den optatte produksjonsstatistikk gjengis i tabell 1.

Tabell 1.

	Garverier.		Remfabrikker og lærvareindustri.		Gummivareindustri.		I alt.	
	1927.	1916.	1927.	1916.	1927.	1916.	1927.	1916.
Antall bedrifter	33	64	13	12	10	8	56	84
Antall 1000 arbeidstimer	1 151	-	688	-	1 671	-	3 510	-
Produksjon. ¹ Verdi 1000 kr.	13 750	15 298	6 555	6 718	6 111	1 932	26 416	23 948
Anvendt råstoff. ² Verdi 1000 kr.	9 397	10 657	3 134	3 189	2 875	942	15 406	14 788
Utbetalt arbeidslønn. 1000 kr.	1 608	842	917	497	1 729	281	4 254	1 620
Utbetalt funksj.lønn. 1000 kr.	598	397	541	253	310	86	1 449	736

¹ Inkl. godtgjørelse for reparasjons- og leiarbeide, tils. 107 (1000 kr.). ² Inkl. råmaterialer ved rep.arbeide for tils. 7 (1000 kr.).

For samtlige grupper under ett er produksjonsverdien øket fra ca 24 mill. kr. i 1916 til ca. 26 mill. kr i 1927. Da som nevnt 10.5 pct, av det samlede antall timeverk innen gruppen ikke er med, er den faktiske produksjonsverdi noget større. Stigningen vedrører bare gummivareindustrien, idet produksjonsverdien i de to andre undergrupper viser tendens til fall. Forholdet mellom produksjonsverdi og utgifter til råstoff, arbeidslønn og funksjonærlønn vil ses av følgende oppstilling:

Tabell 2.

	Råstoffverdi i pct. av produksjonsverdi.		Arbeidslønn i pct. av prod.verdi ÷ råstoffverdi.		Arb.- og funksjønær lønn i pct. av produksjonsverdi ÷ råstoffverdi.	
	1927.	1916.	1927.	1916.	1927.	1916.
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Garverier	68	70	37	18	51	27
Remfabrikker og lærvareindustri	48	48	27	14	43	21
Gummivareindustri	47	49	53	28	63	37
I alt	58	62	39	18	52	26

Man må for øvrig være varsom med å sammenligne procentene i de to år på grunn av de unormale forhold som hersket, særlig i 1916

Tabell 1 omfatter ikke alle produksjonsutgifter. I tabell 3 vil man finne en oversikt over hvad der yderligere er medgått til emballasje, brensel og hjelpe-

stoffer etc. Disse beløp kan bare oppgis for året 1927. Disse oppgaver er dog delvis ufullstendige, f. eks. for verktøi.

Tabell 3.

	Garverier.	Rem- og lærvarefabrikker.	Gummivareindustri.	I alt.
Betalt for bortkontrahert arbeide	8 200	-	-	8 200
Innkjøpt ferdig emballasje	12 724	11 721	135 683	160 128
Forbruk av brensel og hjelpestoffer	100 823	41 050	52 193	194 066
Innkjøpt verktøi	23 122	6 275	7 355	36 752
Betalt i leie for maskiner	-	470	-	470
Materialer til reparasjon av egne bygninger og maskiner	73 304	23 000	20 270	116 574
Betalt for elektrisk kraft	94 795	29 087	91 716	215 598
Tilsammen	312 968	111 603	307 217	731 788

For samtlige grupper utgjør disse utgifter kr. 731 788. Trekker man dette beløp samt utgifter til råstoff, arbeids- og funksjonærlønn fra den samlede produksjonsverdi, blir der tilbake ca. 4.5 mill. kr. til amortisasjon, renter, salgskostninger, skatter etc. samt overskudd.

I tabell 4 har man — særskilt for hver undergruppe — stillet sammen de forsikrede og antatte verdier som knytter sig til denne industri.

Tabell 4.

	Garverier.	Remfabrikker og lærvareindustri.	Gummivareindustri.	I alt.
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
Brandforsikringsverdi pr. 31 desember 1927 av fabrikk-, kontor- og lagerbygninger . .	6 822	} 3 783	3 580	19 970
» maskiner, verktøi og inventar	5 785			
» lager	9 538			
I alt forsikringsverdier	22 145	5 903	5 195	33 243
Antatt verdi pr. 31 desember 1927 av ikke brandforsikret eiendom	448	78	44	570
I alt	22 593	5 981	5 239	33 813

Som man ser utgjør den samlede forsikringsverdi og antatte verdi næsten 34 mill. kr. Herav faller 22.5 mill. kr. eller 67 pet. på garveriene.

Til yderligere belysning av produksjonsforholdene innen denne industri hitsettes en spesifikasjon av produksjonens art for garveriene samt for gruppen remfabrikker og lærvareindustrien.

Den samlede produksjonsverdi i de 33 garverier var ca. 14 mill. kr. De utførte timeverk svarer til 85 4 pct. av det samlede antall timeverk innen denne undergruppe ifølge industristatistikken. Halvparten av produksjonsverdien faller på produktet sålelær (se tabell 5).

Tabell 5. Garverier. Produksjon 1927.

Produksjonens art.	Mengde- enhet.	Mengde.	Salgsverdi.
			Kr.
1. Sålelær	Kg.	1 836 133	7 417 263
2. Vachelær	»	530 114	1 947 528
3. Bindsålelær og bindsalespalt	»	139 868	504 843
4. Fettlær og plattlær, logarvet	»	400 373	1 727 065
5. Fettlær, kromgarvet	»	28 320	231 690
6. Boxcalf, boxveals, boxhud	»	29 448	515 601
7. Vekslær	»	18 711	116 452
8. Geitskinn	»	10 646	112 229
9. Saueskinn	»	65 020	433 346
10. Porteføljeskinn	□ fot	¹ 424 000	374 500
11. Limlær	Kg.	406 105	12 926
12. Selskinn	»	7 600	29 908
13. Ull og hår	»	29 731	48 073
14. Diverse	-	-	248 804
	-	-	13 720 228

¹ Beregnet til ca. 22 260 kg.

En detaljert sammenligning med oppgavene for 1916 lar sig ikke utføre, idet der i dette år forekommer betydelige uspesifiserte poster. Følgende grove sammendrag tør dog være av interesse:

Tabell 6.

	Mengde.		Verdi.	
	1927.	1916.	1927.	1916.
	Kg.	Kg.	Kr.	Kr.
Lær og skinn (alle slags) ¹	ca. 3 107 860	3 096 753	13 540 469	15 244 693
Limlær	406 105	400 812	12 926	25 509

¹ Inkl. hvad der inngår i posten: Diverse.

Garverienes produksjon tilfredsstillter ikke det hjemlige behov.

Hvis man slår sammen den samlede lær- og skinnproduksjon i de 2 år og sammenholder mengden med summen for inn- og utførsel, kan man få et inntrykk av forholdet (tabell 7).

Tabell 7.

	Mengde.		
	1927.	1916.	1913.
Innførsel. ¹	Kg.	Kg.	Kg.
Tariffnr. 671—674 og 676	689 363	1 165 561	976 545
Utførsel.			
Såle- og bindsålelær gult, eller sort beredt .	13 331	4 208	9 823
Nettoinnførsel	676 032	1 161 353	966 722
Produksjon ca.	3 107 860	3 096 753	—

¹ Fratrullet gjenutførsel av fremmed varer.

Den samlede nettoinnførsel av lær og skinn utgjorde 37 pct. av produksjonen i 1916 og 22 pct. i 1927.

Særsilt for såle- og bindsålelær er i 1927 nettoinnførselen mindre i forhold til produksjonen, men betydelig større for annet lær og skinn

Ved siden av de egentlige produksjonsoppgaver har man for garverienes vedkommende også innhentet opplysning om produksjon av mellomproduktene malt ekebark og annen malt bark. Tilsammen har garveriene produsert 72 509 kg. malt ekebark. Enn videre har garveriene til sin egentlige produksjon innkjøpt 76 924 kg. norsk malt ekebark av barkemøllene. På samme vis har garveriene produsert 1 002 288 kg. annen malt bark. Hertil kommer innkjøp av norsk annen malt bark, 6 400 kg

Som nevnt har man slått sammen remfabrikker og lærvareindustri til én undergruppe. I tabell 8 vil man finne en spesifikasjon av de viktigste produkter:

Tabell 8. Remfabrikker og lærvareindustri.

	Mengde.	Salgsverdi.
	Kg.	Kr.
Remfabrikker.		
Remmer, lær, gummivarer	632 866	4 022 620
Lærvareindustri:		
Reiseeffekter	—	789 000
Porteføljer	—	180 200
Portemoneer og vesker	—	669 622
Sportsartikler	—	404 400
Uspesifiserte lærvarearbeider	—	481 910
Tilsammen	—	6 547 752

Verdien av den samlede produksjon er ca 6.5 mill. kr. (i 1916 ca. 6.7 mill. kr.). Det utførte antall timeverk svarer til 84.6 pct. av det samlede antall timeverk innen denne gruppe ifølge industristatistikken. Hvad særskilt remfabrikkene angår har man vært avskåret fra å meddele mere spesifiserte opgaver av hensyn til enkelte bedrifter.

De anførte spesifiserte opgaver i tabell 8 for lærvareindustri lar sig ikke sammenligne med produksjonsoppgavene for 1916. Den samlede produksjonsverdi var 2.5 mill. kr. i 1927 mot ca. 2 mill. kr. efter produksjonsstatistikken for 1916.

For gummivareindustrien er man avskåret fra å offentliggjøre spesifiserte produksjons- og råstoffoppgaver av hensyn til de enkelte bedrifter. Den samlede produksjonsverdi (se tabell 1) viser en betydelig økning, fra 1.9 mill. kr. i 1916 til 6.1 mill. kr. i 1927. Av det samlede antall timeverk innen denne gruppe er 97 pct. tatt med i tellingen. De viktigste produkter er kalosjer og fottøi av gummi, hvis verdi utgjør 76 pct. av den samlede produksjonsverdi. Ifølge handelsstatistikken var inn- og utførselen av disse varer følgende:

Tabell 9.

	Mengde.		
	1927.	1916.	1913.
	Kg.	Kg.	Kg.
Innførsel. ¹			
Kalosjer etc. (Tolltariffnr. 236, 799, 249, 250, 251)	409 600	234 649	178 012
Utførsel.			
Kalosjer og gummisko	57 640	1 475	21 866
Nettutførsel	351 960	233 174	156 146

¹ Fratrullet gjenutførsel av fremmede varer.

Som man ser er utførselen av kalosjer og gummi ikke særlig stor, men der er betydelig stigning fra 1916 (og 1913). Innførselen er imidlertid såvel i mengde som verdi øket jevnt, slik at også nettoinnførselen er større nu enn før. Da samtidig gummivareindustriens produksjonsverdi er steget, er øiensynlig det hjemlige forbruk av forskjellig slags fottøi av gummi øket betydelig. At dette er tilfelle fremgår også ved en sammenligning av de produserte mengder i 1916 og 1927.

Man har i denne korte og foreløbige oversikt ikke tatt med spesifiserte opgaver over mengde og verdi av råstofforbruket, idet man vil behandle dette i den endelige opstilling av produksjonsstatistikken for hele industrien.

Olje- og fettindustrien.

Denne industrigruppe er i industristatistikken delt på følgende undergrupper: trandamperier, guanofabriker, sildolje- og sildemelfabriker, tilvirkning av olje og fett for øvrig, såpefabriker og lysstøperier. De bedrifter som kommer inn under industristatistikken omfatter ikke hele produksjonen av de varer som fremstilles innen denne gruppe. Dette gjelder først og fremst bedrifter som hører inn under de to første undergrupper, og da først og fremst trandamperiene. Trantilvirkningen er ennå i Norge i stor utstrekning ikke industrielt organisert, og det er bare en del av produksjonen av tran som kan sies å være industrielt organisert. Man kan derfor si at produksjonsstatistikkenes tall særlig for denne undergruppe ikke vil gi noget riktig bilde av trantilvirkningen her hjemme, et forhold vi kommer nærmere inn på under omtalen av denne undergruppe.

Industristatistikken for 1927 omfattet 261 bedrifter under olje- og fettindustrien. I produksjonsstatistikken har man imidlertid bare fått med oppgaver fra 173 bedrifter, men i disse er i 1927 utført 86 pct. av de timeverk som blev utført i de 261 bedrifter. Det viste sig nemlig at man var nødt til å gi avkall på å få oppgaver fra en rekke små bedrifter. Dessuten har man utelatt de norske hvalfangstselskap, som er tatt med i industristatistikken. Oppgavene for disse vilde under alle omstendigheter bare gitt uttrykk for en brøkdel av hvalfangstens produksjon av hvalolje m. m. Man har derfor funnet det riktigere å holde denne helt utenfor den industrielle produksjon. Da guanofabrikene og sildolje- og sildemelfabrikene i stor utstrekning har produsert samme slags varer, har man slått disse undergrupper sammen. Se herom side 469.

Hovedresultatet av tellingen gjengis i følgende tabell:

Tabell 1.

	Trandamperier.		Guano-, sildolje- og sildemelfabriker.		Tilvirkn. av olje og fett for øvrig.		Såpefabriker og lysstøperier.		I alt. ¹	
	1927.	1927.	1916.	1927.	1916.	1927.	1916.	1927.	1927.	1916.
Antall bedrifter	71	60	49	5	10	37	30	173	102	89
Antall 1 000 arbeidstimer	324	1 837	-	1 366	-	1 111	-	4 638	4 314	-
Produksjon. ² Samlet verdi i 1 000 kr.	3 918	19 247	15 016	48 709	16 687	12 186	7 954	84 060	80 142	39 657
Anvendt råstoff. Samlet verdi i 1 000 kr.	2 729	13 060	5 445	35 498	8 615	5 228	5 007	56 515	53 786	19 067
Utbetalt arb.lønn i 1 000 kr.	275	1 790	845	2 286	606	1 313	429	5 664	5 389	1 880
Utbetalt funksj.lønn i 1 000 kr.	45	431	270	1 177	365	860	362	2 513	2 468	997

¹ Ekskl. trandamperier (se teksten).

² Inkl. godtgjørelse for utført leiarbeide til et beløp av 88 (1 000 kr.) for samtlige grupper.

Produksjonsverdien for denne industrigruppen gikk, som man ser, op til nær 84 mill. kr., og stigningen i produksjonsverdien fra 1916 er meget betydelig. Den største økning faller på tilvirkning av olje og fett for øvrig, under hvilken herdningsfabrikken for hvalolje (De No Fa) faller. Denne gruppe viser også en

meget stor økning i produksjonsverdi fra 1916 av. Også såpefabrikkene og lysstøperiene har en ganske betydelig økning i produksjonsverdi. For guano, sildolje- og sildemelfabrikkene er stigningen mindre. For trandamperiene er man avskåret fra å foreta nogen sammenligning med 1916, da oppgavene er ufullstendige for begge år.

Forholdet mellom produksjonsverdi og utgifter til råstoff, arbeidslønn og funksjonærlønn vil ses av følgende oversikt:

Tabell 2.

	Råstoffverdi i pct. av produksjonsverdi.		Arb.lønn i pct. av produksjonsverdi ÷ råstoffverdi.		Arb.- og funksjonærlønn i pct. av produksjonsverdi ÷ råstoffverdi.	
	1927.	1916.	1927.	1916.	1927.	1916.
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Trandamperier	70	-	24	-	28	-
Guano-, sildolje- og sildemelfabrikker	68	36	29	9	36	12
Tilvirkn. av olje og fett for øvrig	73	52	17	8	26	12
Såpefabr. og lysstøperier	43	63	19	15	31	27
I alt . .	67	48	21	9	30	14

Det bemerkes at man ikke må tillegge disse procenter større betydning, da forholdene i begge år var unormale. Dette gjelder i særlig grad 1916, da prisene på de fleste produkter innen denne gruppe var abnormt høie og lå betydelig over det almindelige prisnivå.

Olje- og fettindustrien er hovedsakelig en eksportindustri, når undtas gruppen såpefabrikker og lysstøperier.

Til nærmere belysning av en del av de øvrige produksjonsomkostninger innen denne gruppe gjengis i tabellen nedenfor oppgaver over forbruk av råstoff til emballasjefabrikasjonen, innkjøp av ferdig emballasje, forbruk av brensel etc.

Tabell 3.

	Trandamperier.	Guano-, sildolje- og sildemelfabrikker.	Tilvirkn. av olje og fett for øvrig.	Såpefabrikker og lysstøperier.	I alt.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Betalt for bortkontrahert arbeide	2 400	-	-	1 500	3 900
Forbruk av råstoff ved emballasjefabrikasjon	-	-	8 171	157 000	165 171
Innkjøpt ferdig emballasje	362 617	1 066 257	2 536 615	843 063	4 808 552
Forbruk av brensel og hjelpestoffer	60 011	805 637	1 025 449	131 038	2 022 135
Innkjøp av verktø	6 492	55 564	3 317	6 608	71 981
Betalt i leie for maskiner	500	-	-	2 500	3 000
Materialer til reparasjon av egne bygn. og maskiner	25 497	153 202	126 659	9 999	315 357
Betalt for leiet elektrisk kraft	12 107	152 528	436 127	59 143	659 905
Tilsammen	469 624	2 233 188	4 136 338	1 210 851	8 050 001

Trekker man de produksjonsutgifter som er spesifisert i tabell 1 og 3 fra den samlede produksjonsverdi, får man 11.2 mill. kr., hvorav amortisasjon, renter, salgskostninger, skatter og en rekke andre produksjonsutgifter samt overskudd skal utredes.

Til en viss grad vil opgavene i følgende tabell gi et inntrykk av den investerte kapital, for såvidt denne faller sammen med forsikringsverdiene og andre antatte verdier.

Tabell 4.

	Tran- dampe- rier.	Guano-, sildolje- og sildemel- fabrikker.	Tilvirkn. av olje og fett for øvrig. ¹	Såpe- fabrikker og lys- støperier. ²	I alt.
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
Brandfors.verdi pr. 31 des. 1927					
av fabrikk-, kontor- og lagerbyggn.	3 892	11 850	24 614	7 215	48 179
» maskiner, verktøi og inventar	608				
» lager	5 098	5 962	16 036	2 749	29 845
I alt forsikrede verdier	9 598	17 812	40 650	9 964	78 024
Antatt verdi pr. 31 des. 1927 av ikke brandforsikret eiendom . .	338	761	2 373	147	3 619
Tilsammen	9 936	18 573	43 023	10 111	81 643
Betalt i årspremie 1927 for brand- forsikring av bygn. og maskiner	25	98	85	21	229

¹ Inkl. verdien for 1 såpefabrikk. ² Forsikringsverdien for 1 såpefabrikk er opført under gruppen for tilvirkning av olje.

Den samlede forsikringsverdi var ca. 82 mill. kr. inkl. antatt verdi av ikke brandforsikret eiendom for hele gruppen.

Foruten de oppgaver som her er gitt for hele industrien under ett skal man nedenfor gi noen nærmere opplysninger om de enkelte undergrupper.

Som sagt er opgavene over tr a n d a m p e r i e n e meget ufullstendige. En spesifikasjon av produksjonen i 1927 i de trandamperier som er tatt med i tellingen gis i tabell 5 neste side.

I fiskeristatistikken anslås tilvirkningen av dampmedisintran til ca. 72 000 hl, utførselen av dampmedisintran var 92 000 hl. i 1927. Dette gir et uttrykk for hvor ufullstendig produksjonsstatistikken er på dette punkt. Størstedelen av dampmedisintranen blir senere koldklaret. Over koldklaringen har man ikke oppgaver. Denne foregår i egne anlegg, som ikke er tatt med i produksjonstellingen. Når utførselen er så meget større enn den i fiskeristatistikken beregnede produksjon, kommer dette delvis av at utførselen også omfatter islandsk tran, som har vært koldklaret her. Denne utførsel har dog hittil delvis vært angitt som reeksport.

Gruppen g u a n o-, s i l d o l j e- og s i l d e m e l f a b r i k k e r har man som nevnt slått sammen. Av de 87 bedrifter som industristatistikken omfatter

er 60 bedrifter tatt med i produksjonsstatistikken. I disse blev der utført 79 pct. av det samlede antall timeverk i disse bedrifter.

Tabell 5. Trandamperier. Produksjon i 1927.

Produksjonens art.	Mengde- enhet.	Mengde.	Salgsverdi.
			Kr.
Sildemel	Kg.	550 500	137 630
Fiskemel	»	420 000	147 000
Levermel	»	40 000	12 000
Fiskeguano	»	433 283	109 483
Grakse	Hl.	19 835	98 779
Stearin	Kg.	43 479	20 644
Sildolje	Hl.	882	44 990
Dampmedisintran	»	29 363	2 954 495
Blanktran	»	548	27 109
Brunblank tran	»	762	33 534
Bruntran	»	1 063	24 352
Seltran	»	1 219	75 268
Surtran	»	1 124	62 130
Pressetran	»	2 190	103 294
Pressegrakse	Kg.	154 000	15 300
Råmedisintran	Hl.	122	8 060
Håtran og seitrans	»	233	13 057
Tilsammen	-	-	3 887 125

En spesifikasjon over produktenes mengde og verdi for 1927 og 1916 er gitt i nedenstående tabell:

Tabell 6. Guano-, sildolje- og sildemelfabriker. Produksjon i 1927 og 1916.

Produksjonens art.	Mengde- enhet.	Mengde.		Salgsverdi.	
		1927.	1916.	1927.	1916.
	Tonn			Kr.	Kr.
Sildemel, saltfattig	»	20 449	} 8 408	5 255 343	} 2 526 615
— lettsaltet	»	7 627		1 936 743	
— saltrikt	»	11 835		3 119 747	
Fiskemel	»	10 192	721	3 630 640	259 246
Levermel	»	826	-	246 564	-
Fiskeguano	»	1 722	6 861	601 927	2 651 743
Sildolje	»	7 574	3 400	3 615 799	8 785 309
Dampmedisintran	»	76	67	69 121	249 808
Bruntran	»	1	-	61 000	-
Pressetran	»	4	38	59 702	119 920
Seltran	»	1 562	20	495 600	56 971
Fiskelim	»	50	-	45 015	-
Kjøttförmel	»	49	-	13 226	-
Ster. fett	»	17	-	10 398	-
Benfett	»	25	-	14 232	-
Benmel	»	92	10	12 438	1 400
Diverse	-	20	-	49 021	365 066
Tilsammen	-	-	-	19 236 516	15 016 078

Som man vil se er produksjonsmengden for denne undergruppe steget betydelig siden 1916, når man undtar fiskeguano.

Da der også produseres nogen av disse produkter under gruppen trandamperier, har man i tabellen nedenfor gjort et sammendrag for de viktigste produkter, uansett hvilken undergruppe de hører hjemme i.

Tabell 7. Sammendrag for de viktigste produkter i trandamperier, guano-, sildolje- og sildemelfabrikker.

Produkter.	Mengde- enhet.	Mengde.		Verdi.	
		1927.	1916.	1927.	1916.
				Kr.	Kr.
Sildemel	Tonn.	40 462	8 480	10 449 463	2 545 492
Fiskemel	»	10 612	733	3 777 640	262 813
Fiskeguano	»	2 155	6 979	711 410	2 673 636
Sildolje	»	7 662	3 433	3 660 789	8 904 644
Dampmedisintran	»	3 012	1 368	3 023 616	4 968 069

Gruppen tilvirkning av olje og fett for øvrig omfatter 5 av de bedrifter som kommer inn under industristatistikken. En av disse 5 bedrifter har bare fremstillet et biprodukt i 1927. De øvrige har ikke samme slags produksjon, og man er avskåret fra å offentliggjøre produksjonens og råstoffenes art (mengde og verdi), fordi man derved vilde gi oppgave over de individuelle bedrifter. Man må derfor nøie sig med de oppgaver som er gitt foran i tabell 1. De viktigste produkter er herdet fett, vegetabiliske oljer og mineralske oljer.

De grupper som hittil er omtalt hører alle inn under eksportindustrien og man gjengir nedenfor oppgaver over den eksporterte mengde og verdi av de hovedprodukter som fremstilles innen disse undergrupper.

Tabell 8.

	Mengde- enhet.	Mengde.			Verdi.		
		1927.	1916.	1913.	1927.	1916.	1913.
Utførsel (norske varer).					1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
Dampmedisintran	Hl.	92 448	56 010	45 990	10 104	20 164	3 173
Sildolje	»	55 101	40 450	21 052	2 300	12 135	505
Fiskeguano	Tonn.	501	6 448	14 214	169	2 579	2 132
Sildemel	»	34 378	5 936	8 927	9 337	1 989	1 303
Fiskemel	»	12 688					
Herdet spise fett og tekn. fett	»	32 323	6 270	6 525	25 965	18 811	3 687

Man vil legge merke til at når man undtar fiskeguano, så er der en meget betydelig stigning i utførselsmengden fra før krigen og tillike fra året 1916. Som nevnt foran omfatter utførselen av dampmedisintran også en del av den innførsel (vesentlig islandsk tran) som har vært koldklaret her.

For den siste gruppe, såpefabrikker og lysstøperier, gir man i tabellen nedenfor en spesifikasjon over produksjonen.

Tabell 9. Såpefabrikker og lysstøperier.
Produksjon i 1927 og 1916.

Produksjonens art.	Mengde- enhet.	Mengde.		Salgsverdi.	
		1927.	1916.	1927.	1916.
				Kr.	Kr.
Såpe: Grønnsåpe	Tonn.	9 011	11 918	5 083 606	6 568 932
Vaskesåpe	»	1 861		1 955 841	
Såpepulver	»	1 512		1 040 996	
Såpespon	»	107		176 771	
Toalettsåpe	»	1 270		2 712 451	
Glyserin	»	165	137	220 976	257 624
Parfumer	»	11	-	67 470	448 786
Soda	»	1 528	295	137 781	56 948
Lut	»	349	148	61 063	30 420
Metallpusseartikler	»	86	-	76 200	-
Lys	»	210	309	289 547	497 042
Diverse (inkl. hudkrem, blekk og tekn.-kjemiske artikler)	»	116	-	362 918	94 355
Tilsammen	»	16 226	-	12 185 620	7 954 107

Av de 41 bedrifter som industristatistikken omfatter er 37 bedrifter tatt med i produksjonsstatistikken. Praktisk talt er det samlede antall timeverk ifølge industristatistikken utført i disse bedrifter.

Også her er produksjonen for de fleste artikler steget siden 1916. Den eneste produksjon som er gått noget tilbake er produksjonen av lys. Produksjonen innen denne gruppe tilfredsstiller ikke helt ut det innenlandske forbruk. Riktignok utføres der en del såpe og lys, men innførselen er større, om enn ikke betydelig. Tallene for innførsel og utførsel i 1913, 1916 og 1927 er gjengitt i følgende tabell:

Tabell 10.

		Mengde.			Verdi.		
		1927.	1916.	1913.	1927.	1916.	1913.
Utførsel.							
Såpe og såpepulver i alt	Tonn.	83	153	20	76	77	4.7
Lys i alt	»	0.3	0.8	0.3	0.5	1.2	0.2
Innførsel.							
Såpe og såpepulver i alt	»	607	545	710	577	728	317
Lys i alt	»	89.5	4.7	34.6	129	8	35

Sammenholder man innførsel og utførsel av såpe, vil man se at nettoinnførselen i 1913 var 690 tonn, i 1916 392 tonn og i 1927 524 tonn. Innførselen er med andre ord gått noget ned siden før krigen og er meget ubetydelig i forhold til den samlede produksjon. Året 1916 kan man naturligvis ikke i nogen retning betrakte som et normalt år hvad innførsel og produksjon angår. Nettoinnførselen av lys var i 1913 34.3, i 1916 3.9 tonn og i 1927 89.2 tonn. Innførselen av denne artikkel lå således i 1927 betydelig høyere enn før krigen, og produksjonen lå også i dette år lavere enn i 1916.

For olje- og fettindustrien vil man ikke i denne foreløbige oversikt ta med oppgaver over de brukte råstoffers mengde og art. En spesifikasjon herav vil, så langt det lar sig gjøre, bli gitt i forbindelse med de endelige oppgaver over den industrielle produksjon.

Papirindustrien.

Denne gruppe omfatter i den årlige industristatistikk også forskjellig papirvareindustri og bokbinderier. I denne oversikt har man bare tatt med den egentlige papirindustri, d. v. s. samtlige tremasse-, cellulose- og papirfabrikker. Oppgaven for papirvareindustrien m. v. vil bli gitt senere.

Disse bedrifter forekommer dels som særskilte virksomheter, dels er papirfabrikkene kombinert med tremasse- eller cellulosefabrikk eller med begge disse slags fabrikker. I de tilfelle hvor bedriftene er kombinert har man fått særskilt oppgave for tremasse- og cellulosefabrikkene, således at de altså i denne statistikk optrer som særskilte bedrifter. Man har derfor fått oppgave over den samlede produksjon av tremasse og cellulose, altså innbefattet den del som er levert til egen papirfabrikk. Papirfabrikkene i de kombinerte bedrifter har derfor også gitt oppgave over det samlede forbruk av cellulose og tremasse, altså også den del som er levert fra eget tresliperi eller egen cellulosefabrikk.

På denne måte får man oppgave over den samlede produksjon av disse produkter, og det er det som har den største interesse. Det har selvsagt også stor interesse å få oppgave over den del som er produsert for salg, og som altså kommer på markedet. Man vil gi noen tilleggsoppgaver herover.

I Produksjonsstatistikk for 1916 blev der brukt en annen fremgangsmåte, idet der blev gitt fellesoppgave for de kombinerte bedrifter, og der blev kun gitt oppgave over den produksjon av tremasse og cellulose som var bestemt til salg. Da en betydelig del av tremasse- og celluloseproduksjonen anvendes i egen papirfabrikk, vil det forstås at produksjonstallene for cellulose og tremasse for 1916 ikke kan sammenlignes med tallene i denne statistikk.

I følgende oversikt har man stillet sammen hovedresultatene for 1927.

Tabell 1.

	Tresliperier.	Cellulosefabrikker.	Papirfabrikker.	Tilsammen.
Antall bedrifter	65	27	49	141
Antall arbeidstimer	7 379 381	12 304 289	13 929 337	33 613 007
Produksjon i alt. Verdi i kr.	45 338 544	91 767 267	¹ 113 856 039	250 961 850
Råstofforbruk. Verdi i kr. . .	25 883 533	51 663 423	58 125 763	135 672 719
Utbetalt arbeidslønn kr.	10 077 298	17 639 661	19 123 055	46 840 014
Utbetalt funksjonær lønn ² . . . kr.	-	-	-	7 674 404

¹ Inkl reparasjonsarbeide og leiararbeide for 46 678 kr. ² I enkelte kombinerte bedrifter har funksjonær lønningene ikke kunnet fordeles.

Tilsammen utgjør bruttoproduksjonsverdien 251.0 mill. kr., hvorav 45.3 mill. kr. faller på tresliperiene, 91.8 mill. kr. på cellulosefabrikkene og 113.9 mill. kr. på papirfabrikkene. I dette siste tall for papirfabrikkene er også tatt med et ubetydelig beløp for leieskur og reparasjonsarbeide. Disse tall kan som nevnt ikke sammenlignes med produksjonsstatistikken for 1916.

Til belysning av forholdet mellem produktionsverdi og utgifter til arbeids- og funksjonærlønn har man stillet op følgende procenttabell:

Tabell 2.

	Tre- sliperier.	Cellulose- fabrikker.	Papir- fabrikker.	Tils.	Tils. 1916.
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Råstoffverdi i pct. av produktions- verdi	57	57	51	54	-
Arbeidslønn i pct. av produktions- verdi ÷ råstoffverdi	52	45	34	41	17
Arbeids- og funksjonærlønn i pct. av produktionsverdi ÷ råstoff- verdi	1 -	1 -	1 -	47	21

¹ I enkelte bedrifter som består både av tremassefabrikk, cellulosefabrikk og papirfabrikk har funksjonærlønningene ikke kunnet fordeles.

Ved bedømmelsen av disse procenter må man være opmerksom på at forholdene i begge år var unormale.

Man har foruten over råstoffverdien også fått opgave over en rekke andre produktionsutgifter, således som det fremgår av nedenstående oversikt.¹ For enkelte av disse poster, som f. eks. innkjøp av verktøi, har man sikkert ikke fått fullstendige opgaver.

Tabell 3.

	Tresliperier.	Cellulose- fabrikker.	Papir- fabrikker.	Tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Betalt for bortkontrahert arbeide	12 599	-	66 000	78 599
Innkjøpt råstoff til emballasje- fabrikasjon	2 827	-	616 789	619 616
Innkjøpt ferdig emballasje	142 736	689 650	2 159 188	2 991 574
Forbruk av brensel og hjelpe- stoffer	121 898	4 364 778	5 682 048	10 168 724
Kjøp av verktøi	182 193	141 925	630 468	954 586
Betalt for anvendte materialer til reparasjon	491 112	2 485 866	1 984 206	4 961 184
Betalt for elektrisk kraft	1 322 548	940 800	1 847 622	4 110 970
Tilsammen	2 275 913	8 623 019	12 986 321	23 885 253

Trekker man foruten råstoffverdien og arbeids- og funksjonærlønn også disse utgifter fra produktionsverdien, blir der tilbake 36.9 mill. kr. for papirindustrien som helhet, hvorav skal dekkes alle andre omkostninger samt fortjeneste.

Til en viss grad vil følgende opgave gi et inntrykk av den i papirindustrien investerte kapital forsåvidt den faller sammen med brandforsikringsverdien av bygninger, maskiner og lager og antatt verdi av ikke brandforsikret

¹ Fordelingen på tresliperier, cellulosefabrikker og papirfabrikker er ikke helt fullstendig, da enkelte kombinerte bedrifter ikke har kunnet fordele alle beløp.

eiendom. Da en del papirfabrikker som er kombinert med tresliperi eller cellulosefabrikk ikke har kunnet fordele verdiene, kan man kun gi opgaven for papirindustrien under ett. Opgaven er ikke helt fullstendig.

Tabell 4.

Brandforsikringsverdi pr. 31 desember 1927 av fabrikk-, lager- og kontorbygninger, maskiner, verkøi samt inventar.....	kr. 277 338 032
Brandforsikringsverdi pr. 31 desember 1927 av lager.....	» 74 889 190
I alt forsikringsverdier...	kr. 352 227 222
Antatt verdi pr. 31 desember 1927 av ikke brandforsikret eiendom..	» 31 735 980
I alt...	kr. 383 963 202

I tabell 5 er der gitt en spesifisert opgave over produksjonen i 1927.

Tabell 5. Produksjon.

	Mengde.	Salgsverdi.
	Tonn.	Kr.
Tremassefabrikker.		
Mekanisk tremasse, våt hvit, våtberegnet.....	872 403	44 468 676
—»— våt brun, —»—	4 112	206 623
—»— tørr hvit, tørrberegnet	7 736	601 245
Mekanisk tremasse, i alt, våtberegnet.	891 988	45 276 544
Annet.....		62 000
Produksjon i alt.....		45 338 544
Cellulosefabrikker:		
Cellulose, våt, sulfitt, tørrberegnet	46 428	9 439 808
» tørr, » —»—	265 640	70 002 650
» tørr, sulfat, —»—	34 450	7 114 897
» våt, » —»—	26 010	5 081 766
Cellulose i alt, tørrberegnet	372 528	91 639 121
Annet.....		128 146
Produksjon i alt.....		91 767 267
Papir- og pappfabrikker:		
Kaftpapir	37 280	13 944 673
Sulfittcellulosepapir	4 013	1 787 400
M. G. Cap	161 811	5 935 017
Tissue	8 029	4 178 240
Greaseproof og pergamyn	17 530	7 719 315
Brunt trepapir	558	170 400
Annet pakkpapir	17 433	5 116 605
Pakkpapir i alt	1 001 025	38 851 650

Tabell 5 (forts.). Produksjon.

	Mengde.	Salgsverdi.
	Tonn.	Kr.
Avispapir, almindelig, 50 gr. og derover, rull	181 746	40 931 019
—»— —»— ark	5 800	1 475 764
Tynntrykk 48 gr. og derunder, ruller og ark	16 628	4 646 350
Treholdig trykkpapir, satinert og usatinert	18 132	5 951 834
Trefritt —»— —»—	6 575	3 212 558
Trykkpapir i alt	228 881	56 217 525
Trefritt skrivpapir, satinert og usatinert	20 573	11 196 532
Tapetpapir	337	112 200
Trekkpapir	43	23 711
Annet papir i alt	380	135 911
Papir i alt	350 861	106 401 618
Hvit trepapp	1 675	499 713
Brun trepapp	1 778	506 693
Cellulosepapp (byggningspapp)	722	228 200
Råpapp (av filler)	538	166 000
Forhudnings- og taktekningspapp	4 441	1 368 118
Kartong	11 487	4 512 769
Annen papp	115	49 116
Papp og kartong i alt	20 756	7 330 609
Andre produkter	283	77 134
Produksjon ved papir- og pappfabrikkene i alt		113 809 361

Man kan ikke sammenligne tallene for tresliperier og cellulosefabrikker med oppgavene i produksjonsstatistikken for 1916, fordi som nevnt denne statistikk bare har tatt med produksjon til salg. For papirfabrikkene kan hovedtallene sammenlignes, men ikke tallene for de forskjellige sorter papir, fordi en stor del av produksjonen den gang ikke var spesifisert.

Norsk Tremasseforening og Den norske Celluloseforening har imidlertid oppgave for en årrekke over den samlede produksjon av tremasse og cellulose, altså også innbefattet hvad der er produsert til bruk i egen papirfabrikk. De norske Papirfabrikanters Forening har oppgave over papir- og papproduksjonen for foreningens medlemmer. For de få fabrikker som står utenfor har Byrådet fått oppgaver direkte fra bedriftene. For årene før 1920 har man hentet tallene fra Norsk papirkalender.

Man har fått oppgitt fra foreningene hovedtallene for en rekke år, og disse tall har man stillet op i tabell 6. Ved siden har man stillet op tallene for innførsel og utførsel.

Tabell 6.

	Gj.snitt 1911—13.	Gj.snitt 1922—24	1925.	1926.	1927.
Tremasse, våt:					
Produksjon 1 000 tonn	660.8	740.0	880.0	844.4	891.6
Utførsel →—	493.4	457.8	601.4	511.4	500.4
Innførsel →—	² -	42.7	54.6	47.2	48.6
Cellulose, tørrberegnet:					
Produksjon 1 000 tonn	265.1	292.8	372.4	330.3	372.5
Utførsel →—	194.8	205.2	236.8	214.5	229.6
Innførsel →—	² -	16.6	15.3	9.8	12.2
Papir:					
Produksjon 1 000 tonn	178.6	241.0	320.1	288.1	352.9
Utførsel →—	149.3	208.9	284.6	257.4	303.0
Innførsel →—	³ -	4.2	3.0	3.6	3.8
Papp og kartong:					
	1913.				
Produksjon ⁴ 1 000 tonn	10.5	17.1	16.6	14.6	¹ 14.8
Utførsel →—	4.8	9.1	13.1	11.2	10.7
Innførsel →—	³ -	3.1	1.7	2.0	2.3

¹ Inkl. takpapp og forhudningspapp 20 800 tonn. ² Tremasse og cellulose tils. 34 600 tonn. ³ Papir og papp tils. 5 800 tonn. ⁴ Ekskl. takpapp og forhudningspapp.

Produksjonstallene for 1927 er anført efter Byråets statistikk. Produksjonen av tremasse var i 1927 35 pct. større enn gjennomsnittet av produksjonen i årene 1911—13, celluloseproduksjonen 40 pct. større og papirproduksjonen 97 pct. større. For papp og kartong gjelder førkrigsoppgavene bare året 1913. Oppgaven omfatter ikke takpapp og forhudningspapp, som ikke er medregnet i foreningenes oppgaver. Byrådet har også oppgave for disse produkter, som anført i noten. Produksjonsøkningen av tremasse og cellulose er hovedsakelig gått til dekning av det stigende innenlandske forbruk på grunn av den meget sterke utvikling av papirindustrien. Man ser at utførselen av tremasse ikke er steget, sammenlignet med før krigen, og at stigning i utførselen av cellulose er meget mindre enn økningen av det hjemlige forbruk. Praktisk talt hele produksjonsøkningen i papirindustrien er utført. Det innenlandske forbruk betyr lite i forhold til utførselen.

Som det ses innføres der en del tremasse og cellulose. Disse oppgaver er dog ikke helt sikre, da det er vanskelig i handelsstatistikken å holde for sig transittene fra Sverige av disse produkter. Der innføres også noget papir, vesentlig fra Tyskland og Sverige.

På grunnlag av oppgavene i tabellene skulde man kunne beregne det innenlandske forbruk. Man har dog ikke stillet op nogen tall herfor, da de selvsagt ikke kan bli nøiaktige på grunn av variasjoner i lagerbeholdningene.

For tremasse og cellulose refererer oppgaven sig som nevnt til den samlede produksjon — altså også innbefattet hvad der er produsert til bruk i egen papirfabrikk. Det har imidlertid også interesse å vite hvad der er produsert til salg. Efter oppgave fra foreningene blev der i 1927 produsert til salg 492 204 tonn våt tremasse og 267 001 tonn cellulose (tørr), representerende henholdsvis 55 pct. og 72 pct. av totalproduksjonen.

Man vil i denne foreløbige oversikt ikke gi detaljerte opgaver over råstoffforbruket. Man skal kun gi opgave over forbruket av tømmer, som er det dominerende råstoff.

I tremassefabrikkene blev der brukt 1 415 714 m.³ til en verdi av 25.9 mill. kr. og i cellulosefabrikkene 2 184 913 m.³ til en verdi av 46.2 mill. kr. eller tilsammen 3 600 627 m.³ mot i 1916 3 095 513 m.³

Litt av dette tømmer er innført. Man har ikke fullstendige opgaver herover i handelsstatistikken; men man antar at innførselen i 1927 utgjorde ca. 32 000 m.³ — vesentlig fra Finnland. I 1928 er denne innførsel øket meget sterkt. I 1916 blev der ikke innført noget; men før krigen kom der meget mere kubb til landet enn nu. Man beregner mengden i 1913 til ca. 400 000 m.³.

Det Statistiske Centralbyrås budgett 1928/1929.

Jfr. 45de årgang, side 366.

For budgetterminen 1 juli 1928—30 juni 1929 er bevilget følgende beløp til statistiske formål:

Utgifter:

1. Lønninger	kr. 271 948.00
2. Kontorutgifter	- 48 000.00
3. Trykningsutgifter	- 65 000.00
4. Ekstraordinært (jordbrukstelling)	- 15 000.00
5. Forskjellig	- 8 500.00
	<hr/>
Tilsammen	kr. 408 448.00

Inntekter:

Diverse publikasjoner	kr. 3 300.00
---------------------------------	--------------

Det Statistiske Centralbyrås personale 31 desember 1928.

Jfr. 45de årgang, side 367.

Byråets arbeide er fordelt således :

- Direkte under direktøren: „Statistiske Meddelelser“, biblioteket.
- A v d e l i n g A: „Statistisk Årbok“, bergverksstatistikk, industristatistikk, handelsstatistikk, skibsfartsstatistikk, statistikk over statskassens finanser, Byråets økonomi, arkivet.
- A v d e l i n g B: Statistikk over lønnsoverenskomster og arbeidskonflikter, lønnsstatistikk, arbeidsledighets- og arbeidsformidlingsstatistikk, boligstatistikk, sosialstatistiske spesialundersøkelser, utarbeidelse av socialt tidsskriftskartotek og kronikkavdelingen til „Socialt Arbeid“.
- A v d e l i n g C: Landbruksstatistikk, statistikk over kommunenes finanser, statistikk over kommunale valg.
- A v d e l i n g D: Befolkningsstatistikk, bankstatistikk, statistikk over priser og leveomkostninger, alkoholstatistikk, fattigstatistikk, civilrettsstatistikk, kriminalstatistikk, vergerådsstatistikk, rekrutteringsstatistikk, skiftestatistikk, medisinalstatistikk.

Direktør: Gunnar J a h n.

Byråchefer:

Einar Størsteen.	(Avdeling B.)
Antoni Skøien.	(Avdeling A.)
Eilif Gjermoe.	(Avdeling D.)
Simen Skappel.	(Avdeling C.)

Sekretærer av 1ste klasse:

Axel Ferdinand Bull.
 Sigurd Melsom.
 Julie Backer.
 Olav Juvkam.
 Engebret Sollid.
 Fritz Johansen.
 Petra Vestbye.
 Steffen Chr. Moe.
 Signy Arctander.
 Petter Vaaler.
 Charles W. Røgeberg.
 Ruth Steensgaard.

Assistenter av 1ste klasse:

Alix Berg, f. Bull.
 Louise Krohn.
 Marta Sørensen.
 Olga Graff.
 Helfrid Pedersen.
 Dagny Knutssøn.
 Ragna Sørensen.
 Mina Nærbø, f. Pedersen.
 Ingeborg Kiær.
 Harriet Egedius, f. Franck.
 Ingrid Arneberg.
 Ingrid Refsum, f. Helgevold.
 Olga Frich.

Sekretærer av 2den klasse:

Theodor Kjeller.
 Kristoffer Aulie.
 Finn Magnus.
 Arne L. Aaseth.

Assistenter av 2den klasse:

Lolo Pahle.
 Inger Ekrheim, f. Buhre-Hanssen.
 Klara Alten.
 Mary Røisum.
 Ragnhild Simonsen.
 Ingrid Schilling, f. Støren.
 Thora Andersen, f. Brodtkorb.

Bibliotekar:

Ingrid Heum.

Foruten disse fast ansatte funksjonærer er der ansatt et vekslende antall ekstraarbeidere, f. t. 25 i full kontortid og nogen i kortere arbeidstid.

«Statistiske Meddelelser». Innhold: Offisielle månedsopgaver til belysning av den økonomiske situasjon herhjemme og i utlandet. Kvartalsopgaver over offentlige emisjoner, utenrikshandelens volum, drukkenskapsforseelser, folkemengdens bevegelse og emigrasjonen m. m. Artikler om økonomiske og andre forhold.

Tidsskriftet utkommer med 12 hefter om året i kommisjon hos H. Aschehoug & Co., Kristiania. — Abonnement kan tegnes på alle postkontorer og i bokhandelen. Pris 5 kr. pr år.

«Vareomsetningen med utlandet» utkommer i månedshefter, inneholdende detaljerte opgaver over mengden av inn- og utførte viktigere varer.

Pris: pr. hefte kr. 0.50, pr. årgang kr. 4.00.

Statistisk Årbok koster kr. 2.00 pr. årgang.

Av etternevnte verker er Byråets beholdning meges liten. Man vilde være takknemlig for å få overlatt eksemplarer av disse år ganger.

Folketellingen 1835, 1845, 1855, 1865, 1900, VI hefte, 1910, I hefte.

Folkemængdens bevægelse 1801—1835, 1856—1865, 1868, 1869.

Sundhetstilstanden og medicinalforholdene 1859—1865, 1866, 1879, 1886 samt 1892—1896 (3 hefter).

Fiskeristatistik 1869, 1891, 1901, 1902, 1907.

Fiskerforsikringen 1909.

Tabeller vedkommende handel og skibsfart 1835, 1838, 1841, 1844, 1847, 1860.

Handelsstatistik 1880, 1882, 1885, 1887, 1890, 1891, 1892, 1894, 1898, 1899, 1900, 1902 1905 og særlig for årene 1911, 1912, 1913 og 1915 samt 1921.

Skibsfartsstatistik 1871, 1886, 1890, 1891 samt 1922.

Bergverksstatistik 1883—1885, 1891—1893, 1896—1898, 1899—1900.

Sparebankstatistik 1885, 1898, 1921.

Fattigstatistik 1896—97.

Fabrikstatistik 1890.

Kriminalstatistik 1861, 1862 1883, 1884.

Kommunale finanser 1866—67.

Beretninger om den økonomiske tilstand ved utgangen av årene 1827 og 1835, samt i femårene 1836—1840, 1841—1845, 1846—1850, 1851—1855, 1856—1860, 1861—1865, 1866—1870, 1876—1880, 2det bind.

Jordbrukstællingen 1907, hefte 1 og 2.

Statistisk Aarbok 1881—84, 1890, 1901, 1902, 1905, 1906, 1907, 1908, 1913, 1918, 1920.

Poststatistik 1857, 1866, 1881, 1918.

Spedalske i Norge 1860, 1891—95.

Private aktiebanker 1917.

Steenske Boktrykkeri Johannes Bjørnstad A/S — Oslo.